

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB
ODSJEK ZA PEDAGOGIJU

PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJSKI PROGRAM
PEDAGOGIJE

Zagreb, 2005.

SADRŽAJ

1. UVOD..... 2.

- a) Razlozi za pokretanje studija
- b) Dosadašnja iskustva Odsjeka za pedagogiju/Filozofskog fakulteta u provođenju programa studija pedagogije
- c) Mogući partneri izvan visokoškolskog sustava (gospodarstvo, javni sektor itd.) koji su pokazali interes, ili bi mogli biti zainteresirani za njegovo pokretanje
- d) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

2. OPĆI DIO..... 4.

2.1. Naziv studija

2.2. Nositelj i izvođač studija

2.3. Trajanje studija

2.4. Uvjeti upisa na studij

2.5. Preddiplomski studij

2.6. Diplomski studij

2.7. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija

3. OPIS PROGRAMA 6.

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova

3.2. Opis predmeta – nastavni programi preddiplomskog/diplomskog studija pedagogije

3.3. Nastavni plan studija pedagogije

Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata. Uvjeti upisa studenata u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduvjeti upisa pojedinog predmeta ili skupine predmeta

3.4. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih studija

3.5. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku

3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS – bodova – pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim visokim učilištima.

3.7. Način završetka studija.

3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA..... 125.

4.1. Mjesta izvođenja studijskog programa pedagogije

4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija pedagogije

4.3. Imena nastavnika i broj suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog predmeta pri pokretanju studija pedagogije

4.4. Podaci o angažiranim nastavnicima

4.5. Popis nastavnih radilišta (nastavnih baza) za provođenje praktične nastave, suglasnost rukovoditelja nastavne baze u kojoj se odvija praktična nastava, izjava o postojanju potrebne opreme i prostora za izvođenje praktične nastave sukladno studijskom programu, te popis i kvalifikacija suradnika koji će izvoditi praktičnu nastavu.

4.6. Optimalan broj studenata koje se mogu upisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika.

4.7. Procjena troškova studija po studentu.

4.8. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa, a posebno način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju nastavnog programa.

5. STRATEGIJA RAZVOJA STUDIJA PEDAGOGIJE..... 178.

PLAN I PROGRAM STUDIJA PEDAGOGIJE

1. UVOD

a) Studij pedagogije treba osigurati osposobljavanje pedagoga suvremenog profila koji će kvalificirano, kreativno i djelatno obnašati stručne pedagoške poslove u okviru stručno-razvojnih i pripremnih službi bez kojih je nezamisliva suvremena škola, kao i moći se kompetentno snalaziti na brojnim radnim mjestima izvan odgojno-obrazovnog/školskog sustava u uvjetima poduzetništva i tržišta rada u javnom i privatnom sektoru.

Suvremena pedagogijska znanost danas predstavlja jedno od posebno dinamičnih znanstvenih područja, kako po broju znanstvenih istraživanja tako i prema udjelu u financiranju društvenih istraživanja. Pedagogija je u velikoj mjeri komplementarna s društvenim, humanističkim kao i brojnim drugim znanstvenim disciplinama, dok se u okviru znanosti o odgoju razvilo više desetaka znanstvenih disciplina.

Pedagog realizira raznolika razvojna i akcijska istraživanja, organizira odgojno-obrazovni proces, radi na unapređivanju nastave, savjetodavnim poslovima, stručno-pedagoškim poslovima u okviru stručnih službi, organizaciji izvannastavnih aktivnosti i slobodnog vremena, suradnji s roditeljima i roditeljskim organizacijama, savjetovalištim i drugim poslovima.

Plan i program studija pedagogije provodi se u skladu s europskim standardima i uvođenja ECTS-bodovnog sustava - promicanje europske suradnje, usporedivi kriteriji i metodologija, sustav lako prepoznatljivih i usporedivih akademskih stupnjeva (uvođenje suplementa diplomi).

Plan i program studija pedagogije usporediv je s brojnim primjerima na europskim sveučilištima:

- Universität Hamburg (Studium Erziehungswissenschaft)
- Univerza v Ljubljani – Filozofska fakulteta (jednopedmetni i dvopedmetni studij pedagogije);
- Università di Bologna – (jednopedmetni studij – Pedagogista)

b) Kod izrade koncepcije studija pedagogije polazi se od tradicije ovog studija na Filozofskom fakultetu (Mudroslovnom fakultetu) u Zagrebu koja bilježi 110. godina katedre za pedagogiju (1893/94), odnosno kontinuirano izvođenog studija pedagogije od 1928. godine (od kada je diplomu steklo više od: 2000 studenata, 110 magistranata i 100 doktoranata), te svjetskim i poglavito europskim iskustvima kojima hrvatska pedagogija nedvojbeno pripada. Jedno od polazišta koncepcije studija pedagogije su i relevantne promjene koje su se u Hrvatskoj zbile od početka demokratskih procesa, kao i proces harmonizacije visokoškolskih studija koje je potrebno provesti ulaskom Hrvatske u EU: promicanje europske dimenzije i suradnje u visokoškolskom obrazovanju.

c) Stručni profila pedagoga pretpostavlja samostalan rad ili kao člana tima u državnim i privatnim školama, stručno-razvojnim službama predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova, stručnim službama velikih sustava, kadrovskim službama tvrtki (interna osposobljavanja, cjeloživotno obrazovanje) raznolikim agencijama za specijalističku izobrazbu kao i u drugim ustanovama (industrija, tržište rada, učenički domovi, umirovljenički domovi, penološke ustanove...) centrima za kulturu, ustanovama za organizaciju slobodnog vremena, muzejima, galerijama, kazalištima lutaka i dječjim kazalištima, vojnim učilištima i novačkim centrima, bolnicama, socijalnim službama, školama/ustanovama za djecu s posebnim potrebama, nakladničkim tvrtkama, u različitim medijima, upravljanju prosvjetnim ustanovama, vjerskim školama, službama za profesionalno usmjeravanje i orijentaciju, organizaciji odgojnog i obrazovnog rada u andragoškim ustanovama, ljetovalištima, savjetovalištima, znanstvenim i istraživačkim organizacijama...

d) Studij pedagogije usmjeren je prema promicanju mobilnosti studenata: pristup studiranju, učenju i potrebnim servisima. Preddiplomski i diplomski studij koncipiran je kroz sustav prepoznatljivih modula, dosljedno je proveden princip jednosemestralnosti (svaki predmet sluša

se i polaže u okviru jednog semestra) i protočnosti studiranja (konceptija studiranja koja studentima omogućuje redovno zadovoljenje studijskih obveza, bez zaostajanja).

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: **Studij pedagogije** (jednopedmetni i dvopedmetni studij)

2.2. Nositelj studija: **Filozofski fakultet Zagreb – Odsjek za pedagogiju**

2.3. Trajanje studija: **3 + 2 godine/ 10 semestara /dva obrazovna ciklusa**
(preddiplomski studij: 3 godine/6 semestara,
diplomski studij: 2 godine/4 semestra)

2.4. Uvjeti upisa na studij: završeno **četverogodšnje srednje obrazovanje i razredbeni ispit**

2.5. Preddiplomski studij:

Preddiplomski (i diplomski) studij pedagogije organiziran je kao jednopedmetni (glavni studij/program, *major*) i dvopedmetni (pedagogija kao glavni studij/program uz drugi ravnopravni, preddiplomski glavni program na Filozofskom fakultetu, *double major*)

Cilj je preddiplomskog studija pedagogije kroz uvodne module: PEDAGOGIJSKA ZNANOST, SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA, DRUŠTVO-KULTURA-OBRAZOVANJE upoznati osnovne odrednice pedagogije, odgojno-obrazovnog/školskog sustava, kao i multidisciplinarni karakter pedagogijske znanosti. U nastavku preddiplomskog studija studenti bi trebali upoznati neke od temeljnih pedagogijskih disciplina važnih za nastavak studija (moduli INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE, PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA, SPECIJALNA PEDAGOGIJA) kao i steći određene kompetencije za moguće zaposlenje u području obrazovanja, medija, kulture, državnoj upravi i nevladinom sektoru.

Završetkom preddiplomskog studija pedagogije stjeće se akademski naziv:

"baccalaurea/baccalaureus društvenih znanosti – smjer pedagogija".

2.6. Diplomski studij:

Cilj je diplomskog studija pedagogije proširiti, dopuniti i usustaviti stečena znanja u preddiplomskom studiju prema cjelovitom sustavu pedagogijske znanosti, kao pojedinih relevantnih područja/disciplina (moduli: PEDAGOGIJA-DIDAKTIKA-KURIKLUM, SOCIJALNA PEDAGOGIJA, INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA, OBRAZOVNI MENAGEMENT).

Zadaci studija ostvaruju se u obaveznim i izbornim predmetima i/ili modulima tako da svaki sa svog znanstvenog aspekta pridonosi sustavnoj izgradnji pedagoškog mišljenja, analize i zaključivanja, te osposobljava studente za konkretan pedagoški rad stjecanjem odgovorajućeg praktičnog, stručnog i znanstvenog instrumentarija za profesionalno i inovirajuće djelovanje u autentičnim pedagoškim situacijama.

Studenti koji diplomiraju na diplomskom studiju pedagogije osposobljeni su za:

- izvođenje nastave iz pedagogije u srednjim školama, kao i eventualno izvođenje nastave iz druge studijske grupe (dvopredmetni studij) u osnovnim i srednjim školama,
- procjenu problema i izradu prijedloga unapređivanja konkretnih prosvjetnih ustanova,
- unapređivanje rada u školama iz područja znanosti o odgoju i cjelokupnog odgojno obrazovnog rada ustanove,
- rad u stručno razvojnim službama prosvjetnih ustanova,
- savjetodavni rad koji ostvaruju s obitelji ili učenicom koji ima potrebu za osobnu pomoć (djeca s posebnim potrebama: teškoćama u razvoju/daroviti učenici, bolnice, domovi i sl.),
- planiranje i organizaciju osposobljavanja, izobrazbe i usavršavanja u vojnim i policijskim učilištima, administraciji, gospodarskim organizacijama i sl.,
- izradu kurikuluma,
- planiranje i organizaciju rada prosvjetnih ustanova,
- didaktičko osmišljavanje i organizaciju procesa nastave, muzeja, kulturnih institucija, ekskurzije i sl.,
- upravljanje s manjim i većim školskim, prosvjetnim i kulturnim ustanovama,
- suradnju ili samostalno istraživanje općih i posebnih pedagoških pitanja iz raznolikih područja pedagoške teorije i pedagoške prakse,
- savjetodavne, administrativne i upravne poslove,
- specijalističke i poslijediplomske/doktorske studije, kao i cjeloživotno učenje.

2.7. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija:

magistar pedagogije – nastavnički smjer

magistar pedagogije – opći/istraživački smjer

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova

STUDIJSKI MODULI

MODUL 1. - PEDAGOGIJSKA ZNANOST

KOLEGIJI	D*	J*	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Osnove pedagogije	O	O	5	I	N.Hrvatić
Povijest i filozofija pedagogije	O	O	5	I	I. Dumbović
Didaktičke teorije	O	O	5	I	V.Jurić
Teorije odgoja i obrazovanja		O	5	I	A.Mijatović
Povijest hrvatske pedagogije i školstva		O	5	II	I.Dumbović

* **D – DVOPREDMETNI STUDIJ**

* **J – JEDNPREDMETNI STUDIJ**

MODUL 2. – SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Sistematska pedagogija	O	O	5	II	A.Mijatović
Obiteljska pedagogija	O	O	5	II	D. Maleš
Pedagogija ranog djetinstva	O	O	5	II	A.Miljak
Pedagogija adolescencije		O	5	III	V. Previšić
Andragogija		O	5	II	N.N.Šoljan
Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja		I	5	II	N.N.Šoljan

MODUL 3. - DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Antropologija odgoja i obrazovanja	O	O	5	III	V.Spajić-Vrkaš
Obrazovne politike	I	O	5	VI	N.N.Šoljan
Kritičke teorije obrazovanja	I	O	5	V	V.Spajić-Vrkaš
Međunarodno obrazovanje		O	5	III	N.N.Šoljan, K.Posavec
Psihologija odgoja i obrazovanja		I	5	III	V. Vizek - Vidović
Sociologija odgoja i obrazovanja		I	5	I	I. Cifrić, N. Karajić
Razvojne i obrazovne strategije		I	5	VI	A.Mijatović

MODUL 4. - INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Ustanove ranog odgoja i obrazovanja	O	O	5	III	A.Miljak
Školski podsustavi	O	O	5	IV	V. Jurić
Visokoškolsko obrazovanje	O	O	5	IV	N.N.Šoljan
Domski odgoj		O	5	IV	N.Hrvatić
Alternativne pedagoške ideje i škole		O	5	IV	V.Previšić
Virtualno obrazovanje		I	5	IV	A.Mijatović

MODUL 5. - PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Uvod u pedagojska istraživanja	O	O	5	III	A.Sekulić-Majurec, A.Arbunić
Kvantitativna istraživanja	O	O	5	IV	A.Sekulić-Majurec
Kvalitativna istraživanja	O	O	5	V	A.Sekulić-Majurec
Informacijski sustavi i baze podataka u obrazovanju		O	5	V	N.N. Šoljan
Statistika u pedagojskim istraživanjima		O	5	V	A.Sekulić-Majurec A.Arbunić
Istraživački instrumenti i evaluacija		I	5	V	A.Sekulić-Majurec

MODUL 6. – SPECIJALNA PEDAGOGIJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Osnove specijalne pedagogije	O	O	5	V	N.Hrvatić
Obrazovanje darovitih	O	O	5	VI	A.Sekulić- Majurec
Metodika rada s učenicima s posebnim potrebama	I	O	5	VI	A.Sekulić- Majurec
Diferencijalna pedagogija		O	5	VI	A.Mijatović
Pedagoška dijagnostika		I	5	VI	V.Previšić, M.Palekčić

MODUL 7. - SOCIJALNA PEDAGOGIJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Osnove socijalne pedagogije	O	O	5	VII	V.Previšić
Pedagogija slobodnog vremena	O	O	5	VII	V.Previšić
Pedagoška resocijalizacija		O	5	VII	V.Previšić N.Hrvatić
Pedagoška prevencija poremećaja u ponašanju		I	5	VII	V.Previšić

MODUL 8. - PEDAGOGIJA – DIDAKTIKA - KURIKULUM

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Teorije kurikuluma	O	O	5	VIII	V.Previšić, S.Bašić
Didaktika	O	O	5	VII	V.Jurić, M. Palekčić
Nacionalni kurikulum		O	5	VIII	A. Mijatović
Teorije i metodike nastave		I	5	VIII	V.Jurić
Temeljna nastavna umijeća		O		VIII	V.Jurić, M.Palekčić
Komparativna pedagogija		O	5	VII	K.Posavec, N.N. Šoljan
Sustavi znanja		I	5	X	A.Mijatović

MODUL 9. - INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Interkulturalizam i obrazovanje	O	O	5	VII	V.Spajić-Vrkaš
Osnove interkulturalne pedagogije	O	O	5	VII	V.Previšić, K.Posavec
Prava djetata u odgoju i obrazovanju		O	5	IX	D.Maleš
Obrazovanje za ljudska prava i građanstvo		O	5	IX	V.Spajić-Vrkaš
Europsko obrazovanje		I	5	IX	V.Spajić-Vrkaš
Interkulturalni kurikulum		I	5	X	N.Hrvatić

MODUL 10. – OBRAZOVNI MANAGEMENT

KOLEGIJI	D	J	ECTS	SEMESTAR	VODITELJ
Upravljanje i autonomija škole	O	O	5	IX	A.Mijatović
Školski i razredni management	O	O	5	IX	V.Jurić
Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove	I	O	5	IX	D.Maleš
Stručno-razvojne službe i upravljanje		O	5	X	V.Jurić
Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija		I	5	X	D.Maleš
Upravljanje znanjem		I	5	X	A.Mijatović

Broj sati aktivne nastave obvezatnih i izbornih predmeta/kolegija je (u pravilu) 3-4 sata tjedno (5 ECTS), a oblici provođenja nastave utvrđeni su u nastavnim programima.

**MODUL 11. – NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA
PEDAGOŠKI I DIDAKTIČKI MODUL**

KOLEGIJI	ECTS	TIP	VODITELJ
Opća pedagogija	3	O	M.Palekčić, A.Mijatović, S. Bašić
Opća didaktika	3	O	M.Palekčić, S.Bašić, A. Arbunić
Temeljna nastavna umijeća	2	I *	M. Palekčić, S.Bašić, A. Arbunić
Komunikacija u nastavi	2	I *	S.Bašić, M.Palekčić
Interesi u nastavi	2	I *	M.Palekčić

* Svi kolegiji iz preddiplomskog/diplomskog studija pedagogije mogu biti izborni u pedagoškom ili didaktičkom modulu (nakon usklađivanja nastavnih obveza - 2 ECTS).
Popis izbornih kolegija utvrđuje se svaku akademsku godinu.

MODUL 12. – NASTAVNIČKI SMJER: OPĆI OBRAZOVNO-ODGOJNI BLOK

Budući da su zajednički kolegiji općeg obrazovno-odgojnog bloka za nastavničku kompetenciju već uključeni u plan i program studija pedagogije, studenti će u okviru izbornih kolegija realizirati samo one koje nisu odslušali (informatički modul).

MODUL 13. – NASTAVNIČKI SMJER – METODIČKI BLOK

KOLEGIJI	ECTS	TIP	VODITELJ
Metodika nastave pedagogije	12/6	O	V.Jurić
Metodički praktikum	8/4	O	V.Jurić
Praksa	10/5	O	V.Jurić

3.2. Opis predmeta

NASTAVNI PROGRAMI

PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI

STUDIJ PEDAGOGIJE

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Osnove pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Temelji odgoja, antropološke pretpostavke odgoja, strukturna obilježja.
- Pedagogija, njezin predmet i područje istraživanja.
- Pedagoški pojmovi, terminologija i terminološke raznolikosti (pedagoško djelovanje/pedagoški odnos, razvoj čovjeka, odgoj, obrazovanje, izobrazba, socijalizacija, učenje, škola, didaktika, nastava, kurikulum, učitelj, učenik, savjetovanje, pomoć).
- Povijesna i tradicijska određenja pedagojske znanosti.
- Gnoseološka, teleološka, epistemološka i nomotetička određenja pedagojske znanosti. Pedagojska hermeneutika.
- Pedagogija i komplementarne znanosti: interdisciplinarne i transdisciplinarne relacije pedagojske znanosti.

Literatura:

Osnovna:

1. Gisecke, H. (1993), *Uvod u pedagogiju*. Educa, Zagreb.
2. Gudjons, H. (1994), *Pedagogija - temeljna znanja*. Educa, Zagreb.
3. Lenzen, D. (2002), *Vodič za studij znanosti o odgoju*, Educa, Zagreb
4. Mijatović, A. (ur.) (1998), *Osnove suvremene pedagogije*, HPKZ, Zagreb.

Preporučena:

1. König, E.&Zedler, P. (1998), *Teorije znanosti o odgoju*, Educa Zagreb.
2. Mijatović, A. (2000), *Leksikon temeljnih pedagojskih pojmova*, EDIP, Zagreb.
3. Vukasović, A. (2001), *Pedagogija*, HKZ "MI", Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: uvođenje studenata u područje znanstvene pedagogije, njezinog utemeljenja i u osnovna terminologijska određenja (putem predavanja, izučavanja literature i studija odabranih primjera).

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagojsku znanost kao osnovicu za izučavanje ostalih disciplina u okviru studija.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Povijest i filozofija pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Povijest pedagogije: povijest prakse i teorije odgoja, društveno-politički, vjerski i ekonomski kontekst - teorijska i filozofska misao kao podloga pedagoških nazora i vladajućih nazora o odgoju.
- Povijest pedagogije – «jedino cijela» pedagogija. Filozofija pedagogije i racionalni humani odgoj.
- Pedagoški pogledi, djelovanje i utjecaji: Predsokratovaca, Platona, Aristotela, Quintilianusa, Erazma Roterdamskog, Montaignea, Rabelaisa, J. A. Komenskog, Lockeja, Rousseaua, Helvetiusa, Herbartia, Deweya i drugih.
- Razvoj pedagoške misli/teorije i utemeljenje pedagogije i povijesti pedagogije
- Razvoj institucija odgoja i obrazovanja.
- Neka povijesna iskustva o nekim suvremenim pedagoškim pitanjima.

Literatura:

Osnovna:

1. Quintilianus, M.F. (1985), *Obrazovanje govornika*, Veselin Masleša, Sarajevo.
2. Rabelais, F. (1997), *Gargantua, Pantagruel*, Treća, Četvrta, Peta knjiga, Zagreb.
3. Komenski, J.A.(1900), *Velika didaktika*, Zagreb.

Preporučena:

1. Rousseau, J.J. (1887), *Emil ili ob uzgoju*, Zagreb.
2. Makarenko, A.S. (1947), *Pedagoška poema*, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Predavačkom i konsultativnom nastavom i studijem doprinosa, kronološki odabranih, najistaknutijih predstavnika pedagoške misli, upoznati studente s povijesnim iskustvima u odgoju i obrazovanju, s naročitim obzirom na povijesna iskustva i o danas aktualnim pedagoškim pitanjima. Upoznavanjem najutjecajnijih pedagoških ideja i prakse odgoja i obrazovanja kroz povijest omogućiti upoznavanje studenata s povijesnim dostignućima (pozitivnim i negativnim) i obogaćivanje opće pedagoške kulture studenata – budućih pedagoga.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Didaktičke teorije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Razine refleksije obrazovne prakse na teorijske razine (didaktika, metodike, koncepcije izvedbe nastave). Temeljni didaktički pojmovi. Didaktičke teorije i modeli nastave. Aktualizacija nastave i potreba teorijskog promišljanja. Didaktika kao teorija odgoja (Erich Weniger, Josef Derbolav; Wolfgang Klafki i Herwig Blankertz; didaktika obrazovnog profila (Hagen Kordes, Andreas Gruschka, Meinert Meyer); Didaktika kao teorija učenja (Paul Heimann, Gunter Otto i Wolfgang Schulz); opća didaktika na psihološkoj osnovici (Hans Aebli); Didaktika obraćanja pozornosti na fenomene (Martin Wagenschein); didaktika kao umijeće poučavanja (Theodor Schulze i Christoph Berg); Teorija obrazovanja u okviru kritičko-konstruktivne odgojne znanosti W. Klafkija; didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija Felixa von Cubea, didaktika kao teorija kurikuluma Christine Möller, didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije Reiner Winkela. Refleksije teorijskih modela nastave na nastavnu praksu. Razne orijentacije didaktika kao shvaćanje njenih polazišta.

Literatura:

Osnovna:

1. Bognar, L. i Matijević, M., (2002). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb,
2. Gudjons, H., (1994). *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb, (Poglavlja: Učenje i Didaktika, str. 171.-204.)
3. Klafki i dr., (1992.). *Didaktičke teorije*. Educa, Zagreb

Preporučena:

1. Jelavić, F. (1995). *Didaktičke osnove nastave*. Naklada Slap. Jastrebarsko
2. Kyriacou, Ch. (1991. i daljnja izdanja). *Temeljna nastavna umijeća*. Educa, Zagreb
3. Poljak, V. (1991. i daljnja izdanja). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb
4. Terhart, E. (2001.). *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb

Opće i specifične kompetencije:

Stjecanje uvodne orijentacije unutar polazišta i teorijskih okvira na kojima se zasnivaju pojedine didaktičke koncepcije. Razumijevanje elementarnog didaktičkog vokabulara i služenje njime u govoru. Uvoditi studente u raspravu o modelima nastave kao svrsishodnim obrascima učinkovitog učenja i poučavanja.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Teorije odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 proseminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Filozofska utemeljenja različitih teorijskih pristupa i njihove implikacije za teorije,
- Velike teorije i znanstveni koncepti, paradigme i diskurzivni pristupi
- Tradicijski, socijalni, kulturološki, socio-kulturni, kompetitivni i radikalni pristupi u determiniranju teorijskih polazišta
- Pregled značajnijih europskih tradicijskih teorija u pedagogiji,
- Kulturološki centrirane teorije odgoja i obrazovanja,
- Socijalno determinirani modeli teorija odgoja i obrazovanja,
- Promjene u strukturi rada i posljedice na izmjene u teorijama odgoja i obrazovanja,
- Antropologijski i psihologijski i utjecaji na teorijske konstrukte odgoja i obrazovanja
- Holistički utemeljene teorije odgoja i obrazovanja
- Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja
- Postmodernizam: «teorija svega»
- Suvremene paradigme i pristupi u izgradnji teorija (kvaliteta života, sistemski, intelektualni kapital, kibernetički, informacijski, komunikacijske, interkulturalni, razvojni itd.).

Literatura:

Osnovna:

1. Brüggem, F. (1980), *Strukturen pädagogischer Handlungsteori*, Freiburg
2. Cube, F. von (1977), *Erziehungswissenschaft*, Stuttgart
3. König, E.&Zedler, P. (1998), *Teorije znanosti o odgoju*, Educa Zagreb.

Preporučena:

- Izbor članaka iz recentne strane znanstvene literature (NSK)
- Nastavna pisma (prijevodi i sinteze)

Opće i specifične kompetencije:

Izgraditi filozofsku, znanstvenu, konceptualnu i teorijsku osnovu brojnih raznolikih polazišta na kojima se danas temelje teorije odgoja i obrazovanja uz jasne distinkcije prema odgoju kao eventualnoj funkciju demokratske škole. Prepoznavanje i određenje temeljnih značajki u različitim teorijama značajan je dio sposobnosti na kojima bi se trebala temeljiti sva druga pedagojska i pedagoška znanja studenata. Osposobiti studente za kritičko razmatranje pluralizma u pedagojskoj znanosti i postavljanja dominantnih teorija.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ZNANOST**

NAZIV KOLEGIJA: **Povijest hrvatske pedagogije i školstva**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: položen kolegij **Povijest i filozofija pedagogije**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Povijest hrvatske pedagogije i školstva: razvoj školstva, odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj, povijest prakse i teorije odgoja, društveno-politički, vjerski i ekonomski kontekst.
- Povijesni razvoj pedagoške misli u Hrvata i razvoj pedagoške teorije i prakse u Hrvatskoj, izobrazba, osposobljavanje i usavršavanje učitelja.
- Pedagoški pogledi, djelovanje i utjecaji hrvatskih pedagoga: P. P. Vergerija, N. Gučetića, M. Šiloboda-Bolšića, S. Ilijaševića, S. Novotnija, S. Basarićeka i drugih
- Razvoj pedagoške misli/teorije i utemeljenje pedagogije i povijesti pedagogije u Hrvatskoj. Međuodnos nekih europskih i hrvatskih pedagoga. Stranci istaknuti hrvatski pedagozi i Hrvati istaknuti pedagozi u svijetu.
- Razvoj institucija odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj. Razvoj hrvatskog školstva (crkvenog i svjetovnog).
- Neka hrvatska povijesna iskustva o nekim suvremenim pedagoškim pitanjima.

Literatura:

Osnovna:

1. Cuvaj, A: *Građa za povijest školstva*
2. Dumbović, I. (1997), *Međuodnos nekih hrvatskih i europskih pedagoga* (na njemačkom, studentima preveden)
3. Dumbović, I. (1991), *Razvoj školstva u Hrvatskoj*, Zbornik radova Instituta za pedagojska istraživanja, Zagreb, Filozofski fakultet.

Opće i specifične kompetencije:

Predavačkom (manjim dijelom) i konsultativnom (većim dijelom) nastavom i studijem doprinosa, kronološki odabranih, najistaknutijih predstavnika pedagoške misli, upoznati studente s povijesnim iskustvima u odgoju i obrazovanju, s naročitim obzirom na povijesna iskustva i o danas aktualnim pedagoškim pitanjima. Upoznavanjem najutjecajnijih pedagoških ideja i prakse odgoja i obrazovanja kroz povijest omogućiti upoznavanje studenata s povijesnim dostignućima (pozitivnim i negativnim) i obogaćivanje opće pedagoške kulture studenata – budućih pedagoga.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Sistematska pedagogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (predavanja, analiza tekstova, pismeni radovi i seminar)

Uvjeti: položeni kolegij **Osnove pedagogije**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Predmet i područje istraživanja sistematske pedagogije
- Promjene kontekstualnih varijabli i kvalitete života koje djeluju na obrazovanje
- Funkcije rekonceptualizacije i razvoja pedagoških disciplina
- Inovacije u pedagoškoj znanosti i njihova provjera
- Sistematska i sistematska pedagogija
- Funkcija odgoja u brzim socijalnim i tehnološkim promjenama
- Futurološke determinante pedagoške znanosti
- Uspješni modeli izobrazbe i usavršavanja nastavnika
- Pedagoška istraživanja, pedagoška znanost i pedagoška praksa.

Literatura:

Osnovna:

1. Luhmann, N (1971), *Systemteoretische Argumentationen*, Frankfurt aM
2. Mijatović, A. (ur.), (1999), *Osnove suvremene pedagogije (XIV-XXV)*, Zagreb, HPKZ
3. Delors, J. (1998), *Učenje: blago u nama*, Zagreb, Educa.

Preporučena:

1. Henz, H. (1967), *Lerbuch der systematischen Pädagogik*, Freiburg
Izbor članaka i rasprava iz recentne literature i periodike međunarodnih organizacija

Opće i specifične kompetencije:

Zadaća sistematske pedagogije je osposobiti studente da klasična pitanja odgoja i obrazovanja analiziraju i sistematiziraju u novom okruženju i novim kontekstualnim odrednicama koje umanjuju učinak i kvalitetu djelovanja klasičnih teorija i postulata. Razviti sposobnosti za kritičko analiziranje svakodnevne školske prakse kao i teorijskih okvira u kojima djeluje i stvoriti temeljna predznanja putem kojih je moguće konstruktivno postupati u okviru profesionalnih zadaća i profesionalne etike te etički i odgovorno evaluirati inovacije.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Obiteljska pedagogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (terenska nastava)

Uvjeti: nema

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Obitelj kao odgojna zajednica
Različiti tipovi obitelji i odgoj
Koncept i dimenzije roditeljstva
Pretpostavke uspješnog roditeljstva
Obiteljska klima i njezin utjecaj na razvoj djeteta
Stilovi odgoja u obitelji i ponašanje djeteta
Uloga majke u odgoju djeteta
Uloga oca u odgoju djeteta
Obitelji s jednim roditeljem
Nasilje roditelja nad djecom
Priprema za spolni život i roditeljstvo
Metodologija istraživanja obiteljskog odgoja

Literatura:

Osnovna:

1. Gordon, T. (1996) *Škola roditeljske djelotvornosti*. Zagreb: Poduzetništvo Jakić.
2. Maleš, D. (1988) *Obitelj i uloga spolova*. Zagreb: Školske novine.
3. *Zlostavljanje u obitelji*. Dijete i društvo. Vol. 2, br. 2, 2001.

Preporučena:

1. Juul, J. (1996) *Vaše kompetentno dijete*. Zagreb: Educa
2. Prekop, J. (1997) *Mali tiranin*. Zagreb: Educa.
3. Winkel, R. (1996) *Djeca koju je teško odgajati*. Zagreb: Educa.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: stečena znanja o temeljnim pojmovima, polazištima i teorijama o utjecaju obiteljskog odgoja na razvitak djeteta.

Specifične: razumijevanje psihodinamike odnosa među članovima obitelji i njezin utjecaj na odgoj; sposobnost dijagnosticiranja uzroka odgojnih problema u obitelji te djelovanje u skladu s kompetencijama pedagoga na njihovu uklanjanju; samostalno znanstveno istraživanje obiteljskog odgoja.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagogija ranog djetinstva**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja, seminar, praktikum**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Pedagogija ranog djetinstva kao sustav znanstvenih činjenica, istraživačkih metoda i znanstvenih teorija o odgoju u ranom djetinjstvu, odnos odgoja, razvoja i socijalizacije, odgoj kao činilac razvoja (viših) psihičkih funkcija djeteta, odgoj kao distinktivno svojstvo čovjeka;
- društvena i kulturna uvjetovanost ranog odgoja u obitelji i u izvan obiteljskom kontekstu, povijesni prikaz ranog odgoja u obitelji i u institucijama;
- učenje i obrazovanje u ranom djetinjstvu, učenje kao svakodnevna aktivnost djeteta, socijalne i komunikacijske dimenzije učenja djece, važnost okruženja za poticanje procesa učenja; razvoj govora djece rane dobi kao primjer prirodnog učenja djece u poticajnom okruženju,
- igra i odgoj djece, pedagogija dječje igre, igra i igrolike aktivnosti;
- Istraživanja u ranom odgoju, kvalitativne metode nasuprot kvantitativnima;
- kurikulum ranog odgoja i obrazovanja, humanistički pristup razvijanju kurikuluma, nasuprot gotovim unaprijed određenim, ustanova kao važan čimbenik u razvijanju kurikuluma.

Literatura:

Osnovna:

1. Gopnik,A. i dr. (2003.):*Znanstvenik u kolijevci*. Zagreb, Educa. (str. 23-172.)
2. Miljak,A. (1996) : *Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja*. Zagreb, Persona.
3. Šagud,M. (2004.): *Odgajatelj u dječjoj igri*. Zagreb, Školske novine.(str.11-123.)

Preporučena :

1. Slunjski. E. (2001) :*Integrirani predškolski kurikulum*. Zagreb, Mali profesor.
2. Anning,A.;Cullen,J.; Fleeer.M. (2004.) (eds.) :*Early Childhood Education :Society and Culture*. London, Sage pub.
3. Mortimore.P. (ed.) (2000.) :*Understanding Pedagogy*. London, Paul Chapman. pub.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje problematike ranog odgoja i obrazovanja i njegovo utemeljenje u suvremenim znanstvenim spoznajama.

Specifične: poznavanje i razumijevanje ključnih pojmova, teorijsko i praktično razumijevanje društvene i kulturne uvjetovanosti ranog odgoja, učenja kao prirodne aktivnosti djece i načina njegovog poticanja, ulogu igre i igrolikih aktivnosti za cjelokupni razvoj i odgoj djeteta, te posebno važnim držimo osposobiti ih za samostalnim i kritičkim vrednovanjem novih spoznaja iz različitih srodnih disciplina i promišljanja njihove pedagoške važnosti.

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagogija adolescencije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: nema

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Pojam i razvojne karakteristike. Genetski i vanjski činitelji razvoja u djetinjstvu i mladenaštvu. Razvojne osobine i funkcije: tjelesne, kognitivne, emocionalne i socijalne. Tipologija i diferencijacija u formiranju identiteta: zrenje, razvoj, socijalizacija, odgoj. Odgojno-obrazovno značenje, mogućnosti i načini pedagoške intervencije. Dijete i djetinjstvo; mladi i mladenaštvo: okolinski i životni svijet. Socijalno-ekološki činitelji i odgojni utjecaji u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu: obitelj, škola, crkva, slobodno vrijeme, mediji, vršnjačke skupine. Kultura, subkultura, kontrakultura, alternativna kultura i životni stilovi mladih kao polje pedagoškog djelovanja. Razvojne-pedagoške teškoće, smetnje i intervencije. Pedagoška povijest djetinjstva i mladenaštva. Pedagogija djetinjstva i mladenaštva: predmet, sadržaj, istraživanje i polje praktičnog djelovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Baacke, D. (1984), Die 6- bis 12 jährigen. Beltz, Weinheim – Basel.
2. Baacke, D. (1986), Die 13- bis 18 jährigen. Urban – Schwarzenberg, Munchen - Berlin.
3. Gudjons, H. (1994), Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb.
4. Key, E. (2000), Stoljeće djeteta. Educa, Zagreb.

Preporučena:

1. Perasović, B. (2001), Urbana plemena. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.
2. Sander, U., Vollbrecht, R. (1985), Zwischen Kindheit und Jugend. Juventa, Weinheim – Munchen.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati razvojne osobine i (ne)tipično ponašanje u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu. Shvatiti prirodne oblike reakcija i uzroke osobito karakteristične za pubertetsku i adolescentsku dob te mogućnosti i načine odgojno-socijalnog djelovanja na tijek razvoja.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Andragogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Andragogija – osnovno pojmovlje. Povijesni razvoj obrazovanja odraslih. Teorije obrazovanja odraslih. Odrasla osoba i učenje odraslih. Andragoški programi. Sustav andragoških institucija. Metode u obrazovanju odraslih. E-learning i nove informacijske tehnologije u obrazovanju odraslih. Andragozi – stručnjaci za obrazovanje odraslih. Financiranje obrazovanja odraslih. Suvremeni andragoški razvoji u Hrvatskoj i u međunarodnom prostoru. UNESCO-ov program "Obrazovanje za sve". "Grundtvig program" za suradnju u obrazovanju odraslih Europske unije. Istraživanja u obrazovanju odraslih.

Literatura:

Osnovna:

1. Jarvis, P., *Adult Education and Lifelong Education*. London: Routledge Falmer, 2004.
2. Jarvis, P. (ur.), *Poučavanje: teorija i praksa*. Zagreb: Andragoški centar, 2003.
3. Tight, M., *Key Concepts in Adult Education*. 2nd ed. London: Routledge, 2002.

Preporučena:

1. Povjerenstvo za obrazovanje odraslih, *Strategija i akcijski plan obrazovanja odraslih*. Zagreb: Povjerenstvo za obrazovanje odraslih VRH, 2005.
2. Gartenschlager, U. i H. Hinzen (ur.), *Perspektive i tendencije obrazovanja odraslih u Europi*. Zagreb: Hrvatska zajednica pučkih otvorenih učilišta, 2000.
3. Tekuća godišta časopisa *Obrazovanje odraslih* (Zagreb) i *Adult Education and Development* (Bonn), te odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

U okviru kolegija studenti će steći uvid u osnovna pitanja andragoške teorije i prakse u Hrvatskoj i svijetu. Studenti će biti osposobljeni za razmatranje i kritičku refleksiju suvremenih andragoških problema i razvoja. Stečene kompetencije omogućit će im produbljeni andragoški studij ili ulazak u obrazovnu andragošku praksu.

NAZIV MODULA: **SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: nema

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Terminološka i pojmovna određenja: permanentno obrazovanje/učenje, rekurentno/povratno obrazovanje, doživotno obrazovanje/učenje, daljnje obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje/učenje. Koncepti organizacije koja uči (learning organization) i društva koje uči/društva znanja (learning society). Europa kao društvo znanja (orijentacija Europske unije). "Memorandum Europske unije o cjeloživotnom učenju". Hrvatska prema društvu koje uči (program HAZU). Nove informacijske tehnologije u cjeloživotnom učenju. Upravljanje znanjem u društvu znanja. Gospodarstvo temeljeno na znanju (knowledge economy). Implikacije cjeloživotnog obrazovanja na obrazovnu politiku i praksu obrazovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Dryden, G. i J. Vos, *Revolucija u učenju*. Zagreb: Educa, 2001.
2. Medel-Anonuevo, Carolyn, *Lifelong Learning Discourses in Europe*. Hamburg: UNESCO Institute for Education.
3. Senge, M. P. et al., *Schools That Learn: A Fifth Discipline Fieldbook for Educators....* New York: Doubleday, 2000.
4. "Memorandum o cjeloživotnom učenju". 2000.

Preporučena:

1. OECD, *Knowledge Management in the Learning Society*. Paris: OECD, 2001.
2. HAZU, Deklaracija o znanju. Zagreb: HAZU, 2002. i HAZU, Hrvatska temeljena na znanju. Zagreb: HAZU, 2003.

Opće i specifične kompetencije:

Putem ovog kolegija studenti će steći temeljne spoznaje o suvremenoj problematici cjeloživotnog obrazovanja. Posebno će se analizirati tekuća nastojanja u Hrvatskoj i svijetu vezana za stvaranje društva koje uči. Kod studenata će se nastojati razviti senzibilitet prema cjeloživotnom učenju kao osobnoj životnoj orijentaciji.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Antropologija odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski/engleski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **terensko istraživanje i pismeni ispit.**

Uvjet za pristupanje ispitu jest prihvaćeno izvješće o istraživanju. Konačna ocjena zbroj je ocjene izvješća i ocjene pismenog ispita.

Sadržaj:

U sklopu ovog predmeta studenti će upoznati središnje pojmove, teorijske modele i područja primjene antropologije obrazovanja. Pojasnit će se izvorišta, razvoj i doprinosi kulturne antropologije teoriji i praksi odgoja i obrazovanja. Naglasit će se pomaci do kojih u tom području dolazi primjenom etnografske metode, emske perspektive, interpretativne paradigme, simboličkog interakcionizma i kulturne ekologije. Usporedno će se analizirati prijenos i učenje kulture u jednostavnim i složenim zajednicama te ukazati na sličnosti i razlike između tradicijskih i suvremenih obrazaca odrastanja. Posebna pozornost posvetit će se pitanjima kulturne pismenosti i ulozi antropologije u utvrđivanju i rješavanju problema školskog neuspjeha u kulturno pluralnom društvu. Studenti će s pozicija teorija kulturnog diskontinuiteta, samoispunjavajućeg proročanstva i etiketiranja analizirati odnose, statuse i uloge u školi te školske rituale i ceremonije, kako bi razumjeli učinke formalnog i skrivenog kurikulumu na rezultate učenja. Teorije otpora i konstitutivne akcije pomoći će im da razumiju vezu između etnocentrizma u obrazovanju, opozicijskog identiteta i napuštanja škole, ali i da kritički pristupe analizi nastavnih programa, sadržaja udžbenika te standarda i instrumenata za mjerenje znanja i sposobnosti.

Literatura:

Osnovna:

1. Camilleri, C. *Cultural Anthropology and Education*. London: Kogan Page i Pariz: UNESCO, 1986. (poglavlja: "Schools and the national culture problems in the West", str. 54-78).
2. Ogbu, J.U. "Ispitivanje ljudske inteligencije: Kulturno-ekološki pristup". *Napredak*: 135, 1994, 2, str. 141-153.
3. Ogbu, J. U. *Pedagoška antropologija* (Anthropology of Education). Zagreb: Školske novine, 1989.
4. Prosser, J. The evolution of school culture research." U: Prosser, J. (ur.) *School Culture* (<http://www.leeds.uk>; 1. listopada 2002, 14 str.).
5. Spajić-Vrkaš, V. *Odrastanje u tradicijskoj kulturi Hrvata: Tučepi*. Zagreb: Naklada MD, 1996.

6. Spajić-Vrkaš, V. "Antropologija odgoja i obrazovanja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu: Retrospektiva i perspektiva". *Etnološka tribina*: 31, 2001, 204-214.
7. Spajić-Vrkaš, V. "Kulturna antropologija, antropologija obrazovanja i dileme etnografske metode". *Istraživanja odgoja i obrazovanja*: 9, 1992, str. 5-18.

Preporučena:

1. Baranović, B. "*Slika*" žene u udžbenicima književnosti. Zagreb: Institut za društvena istraživanja, 2000.
2. Broude, G.J. *Growing Up*. Santa Barbara: ABC-CLIO, 1995.
3. Bruner, J. *Kultura obrazovanja*, Zagreb: Educa, 2000. (poglavlje: "Folk-pedagogija", str. 57-76).
4. Erlich, V. *U društvu s čovjekom: Tragom njegovih kulturnih i socijalnih tekovina*. Zagreb: Naprijed, 1968.
5. Skledar, N. *Čovjek i kultura: Uvod u socio-kulturnu antropologiju*. Zagreb: Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta, 2001. (poglavlja: "Dimenzije antropologije", str. 33-88; "Pregled antropoloških teorija", str. 140-166).
6. Spajić-Vrkaš, V. "Tradicija i vertikalna klasifikacija obiteljskih odnosa". *Društvena istraživanja*: 4, 1995, 4/5 (18/19), 451-463.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje i prihvaćanje utemeljenosti odgoja i obrazovanja u kulturnim vrijednostima i procesima

Specifične: poznavanje i razumijevanje ključnih pojmova, teorijskih i praktičnih doprinosa antropologije području odgoja i obrazovanja; razvoj analitičkih vještina i vještina kritičkog mišljenja; prihvaćanje antropološke perspektive u pristupu odgoju i obrazovanju; razumijevanje posebnosti kvalitativnog istraživačkog postupka i ovladavanje tehnikama etnografskog istraživanja

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Obrazovne politike**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Obrazovne politike – temeljno pojmovlje. Obrazovanje kao političko područje. Definiranje ciljeva. Određivanje sredstava: struktura, sadržaji, metode. Implementacija obrazovne politike. Pluralizam u obrazovanju. Obrazovna politika i posebne socijalne i obrazovne skupine – jednakost u obrazovanju. Centralizacija i decentralizacija obrazovanja. Koncepti kvalitete u obrazovanju. Standardi u obrazovanju i katalozi znanja. Vrednovanje obrazovanja i matura. PISA program – implikacije za hrvatsko obrazovanje. Nove informacijske tehnologije i politika informatizacije obrazovanja. Politika upravljanja i financiranja obrazovanja. Privatizacija obrazovanja. Suvremeni reformski projekti. Istraživanje obrazovanja i utemeljenje obrazovne politike.

Literatura:

Osnovna:

1. Legrand, L. *Obrazovne politike*. Zagreb: Educa, 1993.
2. Stoll, L. i D. Fink, *Mijenjajmo naše škole: kako unaprijediti kvalitetu i djelotvornost naših škola*. Zagreb: Educa, 2000.
3. OECD, *Educational Policy Analysis 2003*. Paris: OECD, 2003.

Preporučena:

1. OECD, *Education at a Glance: OECD Indicators, 2003 Edition*. Paris: OECD, 2004.
2. Tekuće godište časopisa *Journal of Educational Policy* (London: Taylor and Francis Group)
3. Odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

Ovaj kolegij osigurat će studentima znanja o nekim temeljnim pitanjima utvrđivanja i implementacije obrazovne politike. U okviru kolegija analizirat će se recentne reformske promjene u obrazovanju. Studenti će steći osnove za razumijevanje tekućih obrazovnopolitičkih razvoja.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Kritičke teorije obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (predavanje, analiza teksta, Internet pretraživanje, diskusija, rad u paru, timski rad)

Uvjeti: **nema**

Ispit: kritička analiza teksta i/ili slike prema uputama

Sadržaj :

Svrha ovog predmeta jest detaljna obrada nekih od najznačajnijih suvremenih kritičara obrazovanja koji su svojim radovima i djelovanjem doveli do značajnih promjena u pristupu istraživanju, politici i praksi obrazovanja u svijetu. U uvodnom dijelu objasniti će se izvorišta i kontekst kritičkog diskursa, osobito ideje progresivnih pokreta s početka 20. stoljeća te utjecaj Frankfurtske škole, postmodernizma i feminističkih teorija. U većem dijelu programa studenti će detaljno obrađivati ideje P. Freira o obrazovnom bankingu, dijaloškoj akciji i pedagogiji nade; M. Applea o odnosu između društvene moći, proizvodnje znanja i pedagogije; H. Girouxa o graničnoj pedagogiji i učitelju kao transformativnom intelektualcu; P. McLarena o školovanju kao ritualnoj izvedbi; P. Bourdieua o transmisiji kulturnog kapitala; D. Kellnera o kritičkom čitanju slike i još nekih predstavnika njemačke emancipacijske pedagogije. U posljednjem dijelu studenti će neke od tih ideja provjeravati na tekstovima prosvjetno-političke, znanstveno-istraživačke i nastavno-metodičke naravi.

Literatura:

Osnovna:

1. Apple, M.W. *Ideology and Curriculum*. New York: Routledge, 1990.
2. Freire, P. *Pedagogy of Freedom: Ethics, Democracy, and Civic Courage*. Rowman and Littlefield, 1998 (poglavljja: "Teaching Is Not Just Transferring Knowledge", str. 49-84; "Teaching is a Human Act", str. 85-129).
3. Spajić-Vrkaš, V. "Pokušaj redefiniranja naobrazbe elita i modernizacije školovanja u kontekstu europskih integracija." U: Čengić, D. i Rogić, I. (ur.) *Upravljačke elite i modernizacija*. Zagreb: Institut društvenih znanosti 'Ivo Pilar', 2001., 167-194.
4. Spajić-Vrkaš, V. "The emergence of multiculturalism in education: From ignorance to separation through recognition." U: Mesić, M. (ur.) *Experience and Perspectives of Multiculturalism: Croatia in Comparison to Other Multicultural Societies*. Zagreb: FFPress i Croatian Commission for UNESCO, 2004, 87-101.

Preporučena:

1. Aronowitz, S. and Giroux, H.A. *Postmodern Education: Politics, Culture and Social Criticism*. University of Minnesota Press, 1991 (poglavlje "Border pedagogy in the age of postmodernism", str. 114-135).
2. Spajić-Vrkaš, V. "Visions, provisions and reality: Political changes and education for democratic citizenship in Croatia." *Cambridge Journal of Education*: Vol. 33, 2003, br. 1, 33- 51.
3. Best, S. i Kellner, D. *Postmodern Theory: Critical Interrogation*. London: Macmillan, 1994.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje središnjih pojmova, polazišta i razvoja kritičkog pristupa obrazovanju; uočavanje sličnosti i posebnosti kritičkih teorija; razumijevanje uloge škole u društvenoj reprodukciji.

Specifične: vještine identifikacije problema, kritičke analize i intepretacije, multiperspektivnosti, poredbenog mišljenja, iznošenja dokaza i izvođenja zaključaka; prihvaćanje kritičkog pristupa kao temelja pedagojske prakse

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Međunarodno obrazovanje**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Međunarodno obrazovanje – studijsko i istraživačko područje. Temeljno pojmovlje u međunarodnom obrazovanju. Internacionalizacija obrazovanja kao suvremena obrazovna pojava. Međunarodni studenti i transnacionalna sveučilišta. Programi Europske unije koji potiču međunarodno obrazovanje: Socrates (Comenius, Erasmus, Grundtvig, Lingua, Minerva, Erasmus Mundus), Leonardo da Vinci, Tempus. Europska dimenzija u obrazovanju. Programi i uloga ključnih međunarodnih organizacija u promoviranju međunarodnog obrazovanja: UNESCO, OECD i Vijeće Europe. Hrvatsko obrazovanje i procesi internacionalizacije obrazovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Delors, J. *Učenje: blago u nama. Izvješće UNESCO-u Međunarodnog povjerenstva za razvoj obrazovanja za 21. stoljeće*. Zagreb: Educa, 1998.
2. Povjerenstvo Europske zajednice, *Prema društvu koje uči. Poučavanje i učenje (Bijeli dokument o obrazovanju)*. Zagreb: Educa, 1996.
3. OECD, *Internationalization of Higher Education*. Paris: OECD, 2004.

Preporučena:

1. OECD, *Internationalization and Trade in Higher Education: Trends, Opportunities and Challenges*. Paris:OECD, 2004.
2. Tekuće godište časopisa *Prospects* (UNESCO, Paris).
3. Odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim problemima i procesima internacionalizacije obrazovanja. Težište je na proučavanju programa Europske unije i aktivnostima međunarodnih organizacija koje igraju ključnu ulogu u međunarodnom obrazovanju. Stečena znanja studentima mogu biti od koristi pri planiranju osobnog sudjelovanja u studentskim razmjenama u "Europskom prostoru visokog obrazovanja".

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Psihologija odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Ciljevi psihologije obrazovanja. Determinante ishoda učenja: osobine učenika i karakteristike obrazovnog konteksta. Primjena teorijskih pristupa procesu učenja u školskom kontekstu. Pristupi poučavanju. Poučavanje vještina učenja. Školsko okruženje i učenje, Primjena teorija motivacije u školskom kontekstu, Strategije za poticanje motivacije u učenju, Interesi i emocije u školskom kontekstu, Razredna klima, Razredna disciplina, Procjenjivanje i mjerenje školskog postignuća učenika.

Literatura:

Osnovna:

1. Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003.) *Psihologija obrazovanja*, Zagreb: IEP.
2. Woolfolk, A. (2005.) *Educational psychology*, Boston, Allyn i Bacon

Preporučena:

1. Barth, B.M. (2004.) *Razumjeti što djeca razumiju*, Zagreb, Profil International.
2. Zarevski (ur.) (2000.) *Učitelji za učitelje*, Zagreb, IEP.
3. Brdar, I. i Rijavec, M. (1998.) *Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu*, Zagreb, IEP.
4. Gossen, D.C. (1995.) *Restitucija- preobrazba školske discipline*, Zagreb, Alinea

Opće i specifične kompetencije:

Studenti će upoznati glavne pojmove, teorijske modele i metode istraživanja u području učenja i poučavanja. Očekuje se da studenti shvate odnos između procesa poučavanja i ishoda učenja u pojedinim akademskim domenama. Moći će objasniti nastavnicima značenje i posljedice pojedinih pristupa poučavanju, te će moći primijeniti u radu s učenicima postupke za poticanje razvoja strategija i tehnika učenja i vještina poučavanja. Studenti će moći pokazati razumijevanje teorijskih modela u

području motivacije i socijalnih procesa u školskom kontekstu. Studenti će moći objasniti odnos između školskog okruženja i procesa učenja i poučavanja, kao i odnos između motivacijskih i socijalno-emocionalnih varijabli i školskog postignuća. Studenti će moći planirati i primjenjivati postupke za utvrđivanje i poticanje motivacije za učenje kao i odgovarajuće postupke za utvrđivanje i unapređenje socijalnih odnosa u razredu i uspostavu razredne discipline.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Sociologija odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Društveni i povijesni kontekst obrazovanja; Sociologija obrazovanja – nastanak i razvoj (teorijska polazišta; funkcionalističko, konfliktno, liberalno, interakcionističko); Obrazovanje i socijalne promjene (društvena reprodukcija, mobilnost, konflikti), Institucionalni sustavi obrazovanja (obitelj i škola); Obrazovanje i kultura (tradicija, religija, mediji); Obrazovanje i razvoj (kulturni kapital, tržište rada i znanja); Globalizacija i obrazovne perspektive (tehnološke i socijalne promjene, ekološko obrazovanje); Budućnost obrazovanja i uloga nastavnika (ekološka kriza, modernizacija društva i obrazovanja).

Literatura:

Osnovna:

1. Durkheim, E. (1996), *Obrazovanje i sociologija*. Societas (Zavod za sociologiju), Zagreb.
2. Haralambus, M. (2002), *Sociologija – teme i perspektive* (pog. XI), Golden marketing, Zagreb

Preporučena:

1. Ballantine, J.H. (1993), *The Sociology of Education*. Prentice-Hall, Inc, New Jersey.
2. Delors, J. (1998), *Učenje: blago u nama*. Educa, Zagreb.
3. Lesourne, J. (2000), *Obrazovanje & društvo*. Znamen, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznavanjem sa sadržajima kolegija studenti će steći osnovna, opća znanja iz područja studija te dodatna znanja i intelektualne vještine koje će pridonijeti kompetentnosti njihove nastavničke uloge.

Znanja: stjecanje dodatnih znanja o teoretskim polazištima suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole), što će pripomoći boljem razumijevanju društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja učenika.

Vještine: osposobljavanje za prepoznavanje utjecaja socijalnog sustava na život u obrazovnom sustavu i primjene strukovnih socioloških znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju.

NAZIV MODULA: **DRUŠTVO – KULTURA - OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Razvojne i obrazovne strategije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Globalne, regionalne i lokalne osobitosti razvoja i opća određenja suvremene škole,
- Elementi sukladnosti i usuglašavanja nacionalnog razvoja i obrazovanja,
- Strategije nacionalnog razvoja i nacionalni kurikulum,
- Opće odrednice suvremene škole i njezine prilagodbe kontekstualnim značajkama,
- Integracijski procesi i internacionalizacija obrazovanja,
- Reformologijski pristup obrazovanju; učinak i kvaliteta,
- Dinamika promjena u društvu i prilagodbe suvremene škole (društvo znanja),
- Promjene i optimalizacija nacionalnog sustava odgoja i obrazovanja ,
- Strategije održivog razvoja i obrazovanje za održivi razvoj,
- Razvoj, kvaliteta znanja i cijeloživotno učenje,
- Znanje i vrste znanja kao temeljni kapital razvoja,
- Postindustrijske koncepcije razvoja i njihove posljedice po obrazovanje,
- Tržište rada, tehnologije i znanja,
- Kompetitivni elementi razvoja i obrazovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Mijatović, A. (1998), *Obrazovanje za 21. stoljeće*, Zagreb, HPKZ
2. Mijatović, A. (2002) , *Obrazovna revolucija*, Samobor, «Hrvatski zemljopis»

Preporučena:

1. Mijatović, A. (1992), *Izgradnja i organizacija sustava obrazovanja*, Zagreb, «Školske novine»
2. Izbor priloga iz literature i periodike (npr. Drucker, P. /2002/ Next society))

Opće i specifične kompetencije:

Utemeljiti znanstvena stajališta studenata o međusobnoj uvjetovanosti razvoja i obrazovanja na primjerima odabrane skupine razvijenih zemalja. Uputiti studente na analitičke i druge elemente putem kojih se može objasniti i korelirati kauzalitet obrazovanja i razvoja svakog društva. Osobita važnost kolegija je u razvijanju sposobnosti razumijevanja reformskih koncepata i novih pristupa u promjenama obrazovanja.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIJSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Ustanove ranog odgoja i obrazovanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja, seminar, praktikum**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni** (procjena i samoprocjena pismenih uradaka)

Sadržaj:

- Povijesni pregled razvoja ustanova za rani odgoj, zavodi za nahodčad , dječja zabavišta, pjestovališta, obdaništa, dječji vrtići.
- Društveno-političko i kulturno naslijeđe uz dominantne psihologijske i pedagogijske teorije kao bitni čimbenici ustroja ovih ustanova, izdvajamo industrijski model i postindustrijski .
- Industrijski model ustroja - glavne značajke (u našim uvjetima do devedesetih godina): uniformnost organizacije, autoritarnost rukovođenja, hijerarhija i kontrola, stroga organizacija (uniformna za cijelu zemlju) procesa odgoja i obrazovanja, dominantnost organiziranog poučavanja, strukturirani programi odgojno-obrazovnog rada, odvojenost dječjih jaslica od vrtića, nedostatak komunikacije među odgajateljima i s roditeljima, brojnost djece u odgojnim grupama.
- Postindustrijski model - ustroj ustanova za 21 stoljeće: sustavni pristup kontinuiranom mijenjanju ovih ustanova- stvaranja zajednica koje uče, promjena načina rukovođenja ustanovama – ekologija vođenja, od hijerarhijski nametnute kontrole prema samokontroli, samoorganizaciji i samousavršavanju procesa odgoja i obrazovanja, stvaranje okruženja za kontinuirano učenje svih sudionika , inkluzija djece s posebnim potrebama i pravima, uključivanje roditelja i članova lokalne zajednice, kontinuirano razvijanje kurikuluma ranog odgoja, odgoj djece do treće godine integralni su dio ovih ustanova, autonomnost i odgovornost ustanova za svoj razvoj.

Literatura:

Osnovna:

1. Miljak,A.;Vujičić.L. (2002.): *Vrtić u skladu s dječjom prirodom*. Rovinj, Dječji centar Neven. (str. 10- 40.)
2. Stoll,L.; Fink.D. (2000.): *Mijenjajmo naše škole*. Zagreb, Educa. (str. 49 –141.)
3. Senge,P.(2003.) :*Peta disciplina*. Zagreb, Mozaik knjiga. (str. 15- 227.)

Preporučena :

1. Dahlberg,G.;Moss.P.;Pence. A. (1999): *Beyond Quality in Early Childhood Education and Care*. London, Falmer press.
2. Moss.P.; Pence. A. (1994.):*Valuing Quality in Early Childhood Services*.London,Paul Chapman pub.

3. Giudici,C.; Rinaldi.C. (eds) (2002.) :*Making learning Visible*. Reggio Emilia, Reggio Children.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i praktikumima uz pomoć predavača, ovladaju temeljnim spoznaja o važnosti suvremene organizacije ustanova, posebice ranog odgoja djece, kako bi se osposobili za razumijevanje i anticipaciju promjena koje su sastavni dio suvremenog svijeta, te da kroz tu prizmu mogu procjenjivati postojeću praksu u ustanovama.

Specifične: poznavanje i razumijevanja društvenog i kulturnog naslijeđa kao važnih čimbenika ustroja ovih ustanova (aplikacije modela takvih modela), načina i mogućnosti dubinske pretvorbe ovih ustanova: od autoritarno vođenih organizacija izvršiti dubinsku pretvorbu u ustanove- zajednice koje uče obrazloženi primjerima iz neposredne prakse, upoznati ih s važnošću ekologije vođenja ovih ustanova.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Školski podsustavi**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Specifičnosti globalnog odnosa škola – društvo. Međutjecaj dinamike promjena i razvoja u odnosima škole i društva. Škola kao institucija. Vrste i stupnjevi škola. Zadaće škole: (Poučavanje i obavještanje, Odgoj, Socijalizacija, Motivacija i kreativnost, Posebne zadaće); Značenje škole: (Položaj i važnost škole, Politička i društvena aktualnost škole, Granice škole). Škola i društvene skupine. Škola i država: (Ustanovljenje moderne škole, Nadležnost države u školskim pitanjima, Problem privatnih škola); Škola i crkva- vjerske zajednice, Škola i društvo: (Škola kao društvena ustanova, Škola i socijalni napredak); Škola i gospodarstvo: (Pedagoška relevantnost privrede, Dodirne točke škole i gospodarstva), Škola i roditelji: (Institucionalizacija zajedničkog rada, Mogućnost kontakata, Granice kooperacije); Ostali odnosi, Položaj škole naspram društvenih skupina: (Nastanak duhovne moći utjecajem škole, Relativna autonomija škole).

Literatura:

Osnovna:

1. Antić, S. (uredio) (1995). Europska orijentacija hrvatskog školstva. HPKZ, Zagreb
2. Gudjons, H., (1994). Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb, (Poglavlje: Teorije škole i obrazovanje, str. 205.-227.)
3. Jurić, V. (2004). Metodika rada školskog pedagoga. Školska knjiga, Zagreb
4. Mijatović, A. (1994). Osnove ustroja školskog sustava. Školske novine, Zagreb

Preporučena:

1. Antić, S. (1993). Školstvo u svijetu. HPKZ, Zagreb
2. Cindrić, M. (1998). Pripravnici u školskom sustavu. Empirija, Zagreb
3. Jurić, V. (1999). Razvojni smjer školskih teorija. Osnove suvremene pedagogije, HPKZ, Zagreb.
4. Vrcelj, S. (2000). Školska pedagogija. Filozofski fakultet, Rijeka

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati školski sustav kao društveni podsustav, ali i podsustave škola. Razumjeti funkciju sustava i njihovu horizontalnu i vertikalnu povezanost. Upoznati temeljne funkcije škole i uvjete za njihovo ostvarenje. Razviti kritički odnos spram školskih sustava, razumjeti sudjelovanje u njihovoj promjeni i/ili reformi.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Visokoškolsko obrazovanje**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Visokoškolsko obrazovanje – temeljno pojmovlje. Povijesni razvoj visokog obrazovanja. Programi u visokom obrazovanju. Suvremene metode u visokoškolskoj nastavi. Oblici studiranja, nove informacijske tehnologije i e-learning. Institucije visokog obrazovanja – tradicionalne i virtualne. Studentsko tijelo i visokoškolski nastavnici. Reforme visokog obrazovanja. Bolonjski proces i stvaranje "Europskog prostora visokog obrazovanja". Europski sustav prijenosa bodova (ECTS sustav). Studentske i akademske razmjene. Problem odljeva mozgova. Jamstvo kvalitete, akreditacija u visokom obrazovanju i akademsko priznavanje. Financiranje visokog obrazovanja, tržišne snage i suvremeni procesi privatizacije u visokom obrazovanju.

Literatura:

Osnovna:

1. Europski sustav prijenosa bodova (ECTS), *Sveučilišni vjesnik* (Zagreb), vol. XXVI, 2000, poseban broj.
2. *Quality Assurance and Accreditation: A Glossary of Basic Trends and Definitions*, prepared by L. Vlasceanu, L. Grünberg, and D. Pârlea. Bucharest: UNESCO-CEPES, 2004.
3. *Trends and Developments in Higher Education in Europe*, prepared by European Centre for Higher Education, Paris: UNESCO, 2003.

Preporučena:

1. OECD, *E-learning in Higher Education*. Paris: OECD, 2005.
2. *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*. Zagreb: Narodne novine, 2003.
3. Tekuće godište časopisa *Higher Education: The International Journal of Higher Education and Educational Planning*. (Kluwer Academic Publishers), te odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

Cilj ovog kolegija je osigurati studentima uvid u neka temeljna pitanja suvremenog visokog obrazovanja. Studenti će spoznati suvremeno stanje i razvoje u visokom obrazovanju u Hrvatskoj i svijetu, a napose u Europi.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Domski odgoj**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara, terenska nastava**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **Pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Temelji domskog odgoja, povijesna i suvremena određenja
- Domska pedagogija: predmet i područje istraživanja.
- Vrste domova: dječji, učenički, specijalni, odgojni... - pojmovna određenja i mjesto u odgojno-obrazovnom sustavu.
- Oblici i sadržaji odgojno-obrazovnog rada u domovima.
- Organizacija i upravljanje domom
- Upoznavanje, praćenje i vrednovanje odgojnog rada u domu.
- Funkcija odgajatelja i metodika odgojnog rada.
- Domski kurikulum.

Literatura:

Osnovna:

1. Hrvatić, N. (2002), *Domska pedagogija: od teorije do odgojne prakse*, Zbornik radova: odnos pedagoške teorije i pedagoške prakse, Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka.
2. Klapan, A. (1996), *Učenje u učeničkom domu*, Rijeka, Pedagoški fakultet u Rijeci.
3. Rosić, V. (2001), *Domski odgoj*, Graftrade, Rijeka.
4. Vukasović, A. (2001), *Pedagogija*, (Pog. VI-Odgoj u domovima), HKZ "MI", Zagreb.

Preporučena:

1. Klapan, A., Vrcelj, S. (1991), *Dosezi pedagoške misli o domskom odgoju u Hrvatskoj*, HPKZ, Zagreb.
2. Mehringer, A. (2003), *Mala specijalna pedagogija*, Educa, Zagreb.
3. Rosić, V. (1996), *Odgojno-obrazovni rad u učeničkom domu*, Pedagoški fakultet u Rijeci, Rijeka.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi uz pomoć predavača, ovladaju temeljnim spoznaja o važnosti domskog odgoja, njegovog utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u domsku pedagogiju kao jedne od sastavnice institucionalnog odgoja i obrazovanja.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Alternativne pedagoške ideje i škole**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni** (i seminarske radne obveze)

Sadržaj:

Društvena uvjetovanost, pojava, važnost i pregled alternativnih pedagoških ideja i škola. Pedagoški projekti i posljedice reformne pedagogije. Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i praksa važnijih alternativnih škola (Montessori, Waldorf, Freinet, Summerhil, Laborschule, Barbiana, Tvind). Današnje privatne škole kao alternativni pokušaji. Kurikularne osobitosti alternativnih škola. Pedagoški pluralizam suvremenih školskih sustava u obzoru alternativnih ideja. Znanstvena utemeljenost alternativnih pedagoških ideja i škola.

Literatura:

Osnovna:

1. Jakopović, S. (1984), *Pokret radne škole u Hrvatskoj*. NIRO Školske novine, Zagreb.
2. Matijević, M. (2001), *Alternativne škole*. Tipex, Zagreb.
3. Previšić, V. (1992), *Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi*. U: Prema slobodnoj školi. Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb.

Preporučena:

1. Walford, G. (1992), *Privatne škole – iskustva u deset zemalja*. Educa, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati različite alternativne pedagoške ideje, pokrete i pravce koji su utjecali na pojavu, ustroj, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu i u nas. Studenti će steći znanja o pedagoškim, didaktičkim i metodičkim rješenjima u alternativnim, privatnim i slobodnim školama (osobito u odnosu prema državnima), i mogućnosti primjene nekih od alternativnih pokušaja u današnjim javnim školama.

NAZIV MODULA: **INSTITUCIONALNI ODGOJ I OBRAZOVANJE**

NAZIV KOLEGIJA: **Virtualno obrazovanje**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja, vježbe, proseminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Obrazovanje u realnom i virtualnom okruženju (e-education, e-learning, e-teaching, virtual education, virtual classroom, distance education)
- Individualne i sistemske pretpostavke za korištenje virtualnih sustava
- Otvoreni i zatvoreni sustavi virtualnog obrazovnog okruženja
- Prednosti i primjerenost virtualnog obrazovanja i izobrazbe
- Cjeloživotno učenje i sustavi virtualnog obrazovanja
- Stvaranje komercijalnog tržišta obrazovanja i izobrazbe
- Obrazovno poduzetništvo i tržište znanja
- Virtualni sustavi obrazovanja i akademska znanja
- Didaktičke i metodičke implikacije učenja i obrazovanja putem virtualnih sustava
- Evaluacija i samoevaluacija znanja u virtualnim sustavima obrazovanja
- Sustavi virtualne izobrazbe i razvoja profesionalnih kompeticija
- Kombinirani sustavi realnog i virtualnog obrazovanja
- Osobe sa smetnjama u razvoju i virtualni sustavi obrazovanja,
- Tutorski sustavi učenja i sustavi pouke i učenja pomoću umjetne inteligencije

Literatura:

Osnovna:

1. www.jonesknowledge.com
2. www.euridyce.org
3. www.UNESCO.org
4. www.OECD.org

Preporučena:

1. Betes, T. (2001), *National strategies for e-learning in post-secondary education*, UNESCO, Paris
 2. D'Antoni, S. (2003), *The virtual University models and messages learned from case study* (virtual publication), UNESCO, Paris
- Članci i prikazi s drugih web adresa i recentne znanstvene periodike

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s postojećim i dolazećim razvojem novih brzo dostupnih i raznovrsnih virtualnih izvora stjecanja znanja na različitim razinama školskog sustava, organizacijom, prednostima i mogućnosti pune individualizacije cjeloživotnog učenja. Prepoznavanje vrste i razine usvojenosti znanja.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Uvod u pedagojska istraživanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Idiografički i nometetički pristup proučavanju pedagoških problema. Značaj istraživanja odgoja i obrazovanja. Povijesni razvoj. Odnos hipoteze i teorije.
- Vrste istraživanja: temeljna, razvojna, primijenjena i akcijska. Longitudinalni i transverzalni pristup istraživanjima. Deskriptivna i kauzalna istraživanja.
- Osnovne paradigme istraživanja odgoja i obrazovanja.
- Izrada projekta istraživanja.
- Provođenje istraživanja. Etika istraživačkog čina.
- Odabiranje uzorka istraživanja. Vrste uzoraka.
- Osnove statističke obrade podataka
- Izrada izvješća o istraživanju. Vrste znanstvenih i stručnih tekstova.

Literatura:

Osnovna:

1. Mužić, V. (2004.): *Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja* (2. prošireno izdanje). Zagreb: Eduka.
2. Silobrčić, V. (2000.) *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska naklada.

Preporučena:

1. Matijević, M.; Mužić, V. i Jokić, M. (2003.): *Istraživati i objavljivati –elementi metodološke pismenosti u pedagogiji*. Zagreb:HPKZ.
2. Keeves, J. P., Lakomsky, G. (1999): *Issues in Educational Research*. N.Y.: Pergamon. ili po izboru neka druga knjiga na str. jeziku iz područja metodologije

3. Sekulić-Majurec, A. (2000.): *Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme. Napredak*, 141 (3): 289-300.
4. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo vadis metodologija pedagogije? U: Rosić, V.(ur.): *Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja. Zbornik radova Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci*, str. 27-39.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: shvaćanje značaja pedagoških istraživanja za razvoj pedagogije.

Specifične: razviti temeljnu znanstvenu pismenost. Osposobiti studente za praćenje znanstvene i stručne literature i poticanje i provođenje istraživanja u pedagoškoj praksi.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Kvantitativna istraživanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: položeni kolegij **Uvod u pedagojska istraživanja**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Osnovne značajke kvantitativno usmjerenih istraživanja.
- Izvori podataka u pedagoškim istraživanjima. Problem mjerenja: direktno i indirektno mjerenje. Hipotetski konstrukti, intervenirajuće i manifestne varijable u pedagojskim istraživanjima. Mjerne ljestvice.
- Osnovne značajke eksperimenta. Osnovni eksperimentalni nacrti.
- Pokusi i kvazi-pokusi. Ex-post facto eksperiment.
- Statistika, njena povijest i uloga u opisivanju i istraživanju pedagoških pojava i problema. Deskriptivna i induktivna statistika.

Literatura:

Osnovna:

1. Halmi: A.(1999.): *Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima*. Zagreb: Alinea (Poglavlja: 1., 3., 4. i dio 5.)
2. Mužić, V. (1996): *Paradigmatski aspekti odnosa kvalitativnog i kvantitativnog vrednovanja odgojno-obrazovnog procesa*. U: Vrednovanje obrazovnog procesa, programa, ostvarivanja, učinka (ur. A. Peko i V. Mužić). Osijek: Pedagoški fakultet, str. 1-27.
3. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo vadis metodologija pedagogije? U: Rosić, V.(ur.): *Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja*. Zbornik radova Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 27-39.

Preporučena:

1. Kovačević, M. (ur.. 1992.): *Standardi za psihološko-pedagoško testiranje*. Zagreb: Educa.

2. Mužić, V. (1993.): *Kako nadmudriti test*. Zagreb: Školske novine.
3. Kumar, R. (1999): *Research Methodology*. London: Sage.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim spoznajama koje ih osposobljavaju za planiranje i provođenje jednostavnijih kvantitativno usmjerenih istraživanja u području odgoja i obrazovanja i kritičko praćenje znanstvene i stručne literature.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Kvalitativna istraživanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (izrada projekta kvalitativno usmjerenog istraživanja)

Uvjeti: položeni kolegij **Uvod u pedagojska istraživanja**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

- Osnovne značajke kvantitativno usmjerenih istraživanja.
- Akcijska istraživanja
- Studije slučaja
- Etnografska istraživanja
- Studije života i ostale metode povijesnih istraživanja. Analize sadržaja.
- Problem analize i razredbe podataka kvalitativnih istraživanja

Literatura:

Osnovna:

1. Halmi, A.(1996.):*Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima*. Zagreb: Pravni fakultet - Studijski centar socijalnog rada (samo odr. poglavlja).
2. Sekulić-Majurec, A. (1994.): *Akcijska istraživanja u praksi školskih pedagoga*. U: Vrgoč, H. (ur.): *Iz prakse pedagoga osnovne škole*. Zagreb, HPKZ, str. 9-16.
3. Sekulić-Majurec, A. (2000.): *Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme*. *Napredak*, 141 (3): 289-300.

Preporučena:

1. Mason, J. (1996): *Qualitative Researching*. London: Sage
2. Milles, M. B.; Huberman, M., A. (1994): *Qualitative Data Analysis*. London: Sage.
3. Mužić, V. (2000.): *Stalno i promjenjivo u metodologiji pedagojske znanosti*. *Napredak* 141(3): 281-288.
4. Robinson, V. (1993): *Problem Based Methodology*. Oxford: Pergamon Press.
5. Spajić-Vrkaš, v. (1992): *Kulturna antropologija, antropologija obrazovanja i dileme etnografske metode*. *Istraživanja odgoja i obrazovanja*, 1(9), 5-18.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim spoznajama koje ih osposobljavaju za planiranje i provođenje jednostavnijih kvalitativno usmjerenih istraživanja u području odgoja i obrazovanja i kritičko praćenje znanstvene i stručne literature.

NAZIV MODULA: PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA

Naziv kolegija: **Informacijski sustavi i baze podataka u obrazovanju**

ECTS-bodovi: **5**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: seminar i vježbe

Uvjeti: nema

Ispit: usmeni i pismeni

Sadržaj:

Informacijski sustavi u obrazovanju. Baze podataka o obrazovanju. Informacijski izvori u području znanosti o odgoju i obrazovanju. Internet i www. Organizacija obrazovnih informacija na webu. Vrste mrežnih stanica. Strategije pretraživanja obrazovnih informacija putem weba i osnovni alati za pretraživanje. Kritička evaluacija i izbor valjanih obrazovnih informacija. Interpretacija i služenje informacijama tijekom studija znanosti o odgoju. Primjeri važnijih informacijskih sustava i baza podataka u/o obrazovanju u Hrvatskoj, Europi i svijetu: Centar za online baze podataka - baze podataka za istraživačku i akademsku zajednicu (Institut Ruđer Bošković i CARNet); UNESCO IBE Databanks (International Bureau of Education); EURYDICE (Education in Europe network; CEDEFOP/VET Internet Resources; OECD Education Database; ERIC (Education Resources Information Center, SAD), World Academic Database i dr.

Literatura:

Osnovna:

1. *Online baze podataka: priručnik za pretraživanje*. Zagreb: CARNet, 2004.
2. Špiranec, S. (2004), *Virtualna učionica NSK ili kako su knjižnice zakucale na vrata e-učenja*, Edupoint (CARNet časopis), Zagreb, god. IV, br. 25.
3. *The e-Learning Action Plan: Designing Tomorrow's Education*. Brusells: Commission of the European Communities, 2001.

Preporučena:

1. *Program virtualne edukacije Nacionalne i sveučilišne knjižnice*. Zagreb, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2004.
2. Tekstovi koji upućuju na online korištenje Interneta i weba.

Opće i specifične kompetencije:

U okviru ovog kolegija studenti će upoznati najvažnije informacijske sustave i baze podataka u/o obrazovanju. Putem praktičnog rada osposobit će se za pristup informacijama, pronalaženje, vrednovanje i interpretaciju obrazovnih informacija u realnom i virtualnom okruženju.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Statistika u pedagoškim istraživanjima**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Uloga statistike u istraživanjima odgoja i obrazovanja.
- Tabeliranje i grafičko prikazivanje podataka.
- Indexi i relativni brojevi.
- Srednje vrijednosti.
- Mjere raspršenja.
- Umjeravanje.
- Korelacija.
- Procjena parametara osnovnog skupa.
- Testiranje hipoteze o razlici među parametrima.
- Neparometrijske procjene.

Literatura:

Osnovna:

1. Petz, B. (1981.): *Osnovne statističke metode za nematematičare*. Zagreb: SNL.

Preporučena:

1. Cohen, L.; Holliday, M. (1996): *Practical Statistic for Students*. London: Paul Chapman Publishing Ltd.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s osnovnim postupcima obrade podataka u pedagoškim istraživanjima.

Osposobiti ih za pravilnu pedagošku interpretaciju statističkih pokazatelja i bolje razumijevanje znanstvene i stručne literature.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJSKA ISTRAŽIVANJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Istraživački instrumenti i evaluacija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

- Postupci i instrumenti sakupljanja podataka, usporedni oblici i baterije instrumenata
- Osnovne metrijske značajke instrumenata
- Analiza pedagoške dokumentacije, evidencijske liste
- Sustavno promatranje,
- Intervjuiranje
- Anketiranje
- Testiranje
- Suđenje i prosuđivanje

Literatura:

Osnovna:

1. Andrilović, V. (1981.): *Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Društvo psihologa Hrvatske.
2. Kovačević, M. (ur., 1992.): *Standardi za psihološko-pedagoško testiranje*. Zagreb: Educa.
3. Mužić, V. (1993.): *Kako nadmudriti test*. Zagreb: Školske novine.

Preporučena:

1. Cohen, L.; Holliday, M. (1996): *Practical Statistic for Students*. London: Paul Chapman Publishing Ltd, London 1996.
2. Foster, P (1996): *Observing Schools (A Methodological Guide)*. London: Paul Chapman Publishing Ltd.
3. Gronlund, N.E. (1985): *Measurement and Evaluation in Teaching*. London: MacMillan Publishing Comp.
4. Martens, D. M. (1997): *Research Methods in Education and Psychology*. London: Sage.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s postupcima i instrumentima primjenjivim u pedagojskim istraživanjima te ih osposobiti za njihov izbor, izradu, obradu i interpretaciju dobivenih rezultata.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Osnove specijalne pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (terenska nastava)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Specijalna pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet, područje, sadržaj, zadaci i metode.
- Individualne sličnosti i razlike u razvoju djece i mladeži (intravarijabilitet i intervarijabilitet), vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća: osnovne osobine djece s teškoćama u razvoju, poremećajima u ponašanju i darovite djece.
- Pedagoški postupci u zadovoljavanju posebnih potreba djece i mladeži s mentalnim, vidnim, slušnim, tjelesnim i kombiniranim razvojnim teškoćama i promjenama u osobnosti uvjetovanih organskim i socijalno-emocionalnim čimbenicima.
- Značaj i oblici integracije/inkluzije djece i mladeži u redovni odgojno-obrazovni sustav.

Literatura:

Osnovna:

1. Hrvatić, N. (2004), *Udžbenici za učenike s posebnim potrebama*, u: Halačev, S. (ur.), *Udžbenik i virtualno okruženje*, Zagreb, Školska knjiga.
2. Jensen, E. (2004), *Različiti mozgovi, različiti učenici*, Educa, Zagreb.
3. Kostelnik, M., Onaga, E., Rohde, B., Whiren, A. (2004), *Djeca s posebnim potrebama*, Educa, Zagreb.
4. Sekulić-Majurec, A. (1988), *Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi*. Školska knjiga, Zagreb.

Preporučena:

1. Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998), *Darovito je, što ću s njim?*, Alinea, Zagreb.
2. Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (pog. *Djeca s izuzetnim potrebama*), Zagreb, HPKZ.
3. Stakes, R., Hornby, G. (1997), *Change in Special Education*, Cassell, London.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi ovladaju temeljnim spoznajama u područje specijalne pedagogije, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagoške postupke s djecom posebnih potreba, kao i njihovoj integraciji/inkluziji.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Obrazovanje darovitih**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

- Proučavanje darovitosti kao društvenog i pedagoškog fenomena. (Povijesni pregled brige za darovite i uloge darovitih pojedinaca u društvu; Pristup darovitosti u suvremenom društvu.
- Suvremena istraživanja darovitosti. Studije blizanaca i dr.
- Otkrivanje i identificiranje darovitosti (Problem kriterija u određivanju darovitosti /intelektualne, specifične i kreativne sposobnosti/. Pojavni oblici darovitosti . Potencijalna i produktivna darovitost.
- Suvremene koncepcije darovitosti i njihove implikacije za pedagošku praksu.
- Poticanje razvoja darovitosti (općenito i po pojedinim područjima)

Literatura:

Osnovna:

1. Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.: *Darovito je , što ću s njim?* Alinea, Zagreb 1998.
2. Čudina-Obradović, M. (1990): *Nadarenost: Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Zagreb: Školska knjiga.
3. Koren, I. (1989.): *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine.
4. Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima*. U: Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57
5. Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima*. U: Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb 2002. str. 53-64.

Preporučena:

1. Sekulić-Majurec, A. (1997): *Poticanje stvaralačkog mišljenja u školi*. U: Škola i stvaralaštvo – Stvaralaštvo u školi (ur. M. Pavlinović-Pivac) Zagreb,: OŠ Matije Gupca, str. 53-66.
2. Sekulić-Majurec, A. (2001.): *Kako provoditi postupak preskakanja razreda*. Zrno, 41-42(66-67): 52-55.
3. Sekulić-Majurec, A. (1995.): *Mogućnost razvijanja produktivne darovitosti potencijalno darovitih*

srednjoškolaca. Napredak, 136 (1):15-22

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s novim pristupima društva i struke fenomenu darovitosti i osnovnim načinima prepoznavanja i identificiranja darovite djece. Osposobiti ih da u odnosu na vrstu i stupanj darovitost darovitoj djeci prilagođavaju obrazovni program i druge obrazovne aktivnosti, te tako poticajno djeluju na razvoj njihovih potencijala.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Metodika rada s učenicima s posebnim potrebama**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: položeni kolegij **Osnove specijalne pedagogije**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

- Nove smjernice u odgoju i obrazovanju djece s posebnim potrebama. Integracija, mainstreaming, inkluzija: isto ili različito? Implikacije na njihov odgoj i obrazovanje.
- Položaj i prava djece s posebnim potrebama u sustavu školovanja u RH.
- Osnovne osobitosti djece s posebnim potrebama u odgoju i obrazovanju.
- Zadovoljavanje posebnih potreba u vrtiću i školi. Metodika rada s djecom s različitim vrstama teškoća u razvoju u redovnim odgojno-obrazovnim ustanovama.
- Suradnja obitelji djeteta s posebnim potrebama i odgojno-obrazovne ustanove.

Literatura:

Osnovna:

1. Igrić, L.J. (ur.), (2004): *Moje dijete u školi*. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama "IDEM".
2. Kiš-Glavaš, I.; Fulgosi-Masnjak, R. (2002.): *Do prihvaćanja zajedno*. Zagreb: Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama "IDEM".
3. Mustać, V.; Vicić, V. (1996.): *Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.

Preporučena:

1. Greenspan, S.I.; Wieder, S. (2003): *Dijete s posebnim potrebama*. Zagreb: Ostvarenje.
2. Sekulić-Majurec, A. (1997.): *Integracija kao pretpostavka uspješnije socijalizacije djece i mladeži s teškoćama u razvoju: očekivanja, postignuća, perspektive*. Društvena istraživanja, 1997, br. 4-5 (30-31), str. 537-550.
3. Sekulić-Majurec, A. (1993.): *Učenici s teškoćama u razvoju*. U: Priručnik za ravnatelje odgojno-

- obrazovnih ustanova, (B. Drandić, ur.). Zagreb: Znamen, str. 385-399.,
4. Winkel, R. (1996): *Djeca koju je teško odgajati*. Zagreb: Educa.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente sa suvremenim spoznajama o učinkovitim načinima odgoja i obrazovanja djece s različitim vrstama teškoća u razvoju u redovitim odgojno-obrazovnim ustanovama kako bi mogli pružiti odgovarajuću stručnu pomoć odgajateljima i nastavnicima te djece u redovitim odgojno-obrazovnim ustanovama.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Diferencijalna pedagogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara /praktikum/**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Od pedagogije uprosječenosti do individualnosti – pregled doktrina,
- Teorije osobnosti i njihova pedagoška primjena,
- Teorije multiplih sposobnosti i njihova pedagoške implikacije
- Funkcije individualizacije u suvremenoj školi i obrazovanje prema osobnim potrebama,
- Profesionalni razvoj i diferencijalne predispozicije pojedinca,
- Motivacija i mutacije osobnih predispozicija, dispozicijski kapacitet,
- Temeljni elementi diferencijalne pedagogije,
- Modeli diferencijalne pedagogije i management
- Individualne strategije razvoja sposobnosti i učenja,
- Roditelji, škola i strategije razvoja socijalne kompetencije,
- Značajke diferencijalnog modela kurikuluma i postupci izvedbe,
- Diferencijalna pedagogija i odgojne funkcije nastave,
- Daroviti učenici i potpora samoodređenom razvoju,
- Varijable i postupci diferencijalnog djelovanja u nastavi
- Koordinirano timsko djelovanje i metode rada nastavnika – diferencijalna sinergija.

Literatura:

Osnovna:

1. Legrand, L. (1972), *La differentiation de la pedagogie*, Paris, Scarabee.
2. De Paretti, A. (1984), *Les points de appui de l'enseignant: pour une et pratique de la pedagogie differenciee*, Paris, INRP

Preporučena:

1. Gomez Mendoza, M.A. (2004), *El modelo de la pedagogia diferenciala*, Universidad Tecnologica de Pereira
2. Izbor priloga iz literature i periodike (npr. Ciencias Humanas, Revista i sl.)

Opće i specifične kompetencije:

Osposobiti studente da prepoznaju teorijske i praktične posljedice osobnih različitosti, različitih vrsta i razina sposobnosti koje uvažava suvremena pedagogija kod svakog pojedinog učenika. Uvesti studente u disciplinarno polje i osigurati im uvid i prepoznavanje stručnih posljedica diferencijalnog pristupa te razviti sposobnost procjene djelotvornosti sve većeg broja raznovrsnih pedagoških teorija i praktičnih aksioma koji se nekritično i neprovjereno nude suvremenoj pedagoškoj praksi.

NAZIV MODULA: **SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagoška dijagnostika**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i praktični rad**

Sadržaj:

Modeli dijagnostike u pedagogiji i didaktici. Modeli pedagoško-psihološke dijagnostike (medicinski, interakcionistički i ekološko-fenomenološki). Funcije pedagoško-psihološke dijagnostike (selektivna, modifikacijska i poticajna). Obilježja pedagoške dijagnostike. Dijagnostička kompetencija nastavnika kao osnova pedagoškog djelovanja u nastavi. Razvoj mladih, pedagoška dijagnostika i proces obrazovanja i nastave. Zona narednog razvoja kao dijagnostičko sredstvo. Taksonomije znanja i ocjenjivanje rada učenika. Sumativno i formativno ocjenjivanje. Kriterijski testovi. Evaluacija rada nastavnika. Kriteriji dobre nastave. Vrjednovanje postignuća škola. Internacionalna vrjednovanja znanja učenja i kvaliteta škole i nastave.

Literatura:

Osnovna:

1. Kleber, E. W. (1992), Diagnostik in pädagogischen Handlungsfeldern – Einführung in Bewertung, Beurteilung, Diagnose und Evaluation.
2. Leutner, D. (1998), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Rost, D. (Hrsg.) (1998), Handwörterbuch Pädagogische Psychologie. Weinheim: Beltz, 1998, S. 378-386.
3. Wild, K.-P. & Krapp, A. (2001), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Krapp, A. & Weidenmann, B., Pädagogische Psychologie., Weinheim: Beltz, S. 513-566.
4. Weinert, F. E. (Hrsg.) (2001), Leistungsmessungen in Schulen. Weinheim und Basel: Beltz.

Preporučena:

1. Mužić, V. (2002), Uvod u metodologiju odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Studenti će se upoznati s predmetom, obilježjima i modelima pedagoške dijagnostike i steći elementarna dijagnostička umijeća.

NAZIV MODULA: **SOCIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Osnove socijalne pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni** (i seminarske nastavne obveze)

Sadržaj:

Odgoj kao socijalna priroda i mobilitet pojedinca u strukturi društva. Mjesto socijalne pedagogije u sustavu pedagoških disciplina: predmet, sadržaj, područje djelovanja, metodologija i metodika rada. Socijalna pedagogija u sustavu otvorene komunikacije. Supsidijarno-socijalni oblici i pojave odgojnog djelovanja u obitelji, školi, lokalnoj zajednici, slobodnom vremenu, vršnjačkim skupinama i javnim ustanovama. Poremećaji u ponašanju školske djece i mladeži. Antipedagogija i pedagoška viktimologija u odgoju i obrazovanju: pre-opterećenje učenika, školske fobije, apsentiranja od nastave, nasilje, agresivnost, bullying u školi – uzroci, pojave, posljedice, prevencija i terapija. Ovisničko ponašanje mladih: postupci i procesi pedagoške prevencije.

Literatura:

Osnovna:

1. Durkheim, E. (1996), *Obrazovanje i sociologija*. Societas, Zagreb.
2. Gruden, Z. (1989), *Psihoterapijska pedagogija*. ŠN, Zagreb.
3. Marburger, H. (1979), *Razvoj i koncepti socijalne pedagogije*. Fak. za defektologiju, Zagreb.
4. Uzelac, S. (1995), *Socijalna edukologija*. Sagen, Zagreb.

Preporučena:

1. Bratanić, M. (1990), *Mikropedagogija*. ŠK, Zagreb.
2. Gudjons, H. (1994), *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati socijalnu uvjetovanost i tretman različitih pedagoških pojava, prakse i posljedica u odgojno-obrazovnom djelovanju. Analiza socijalnih odnosa u tipično pedagoškim okolnostima. Shvatiti međuzavisnost socijalne i pedagoške komunikacije u sintezi unutarnje i vanjske prirode čovjeka. Sinteza odgoja individualiteta i socijalizacija jedinke kroz institucionalne i neformalne oblike pedagoškog djelovanja.

NAZIV MODULA: **SOCIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagogija slobodnog vremena**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja, seminar, praksa**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni, usmeni, izvješće s prakse**

Sadržaj:

Slobodno vrijeme kao pojava: društveni, gospodarski i kulturni aspekti. Interdisciplinarni pristup interpretaciji slobodnog vremena. Slobodno vrijeme i kultura mladih: stilovi, mjesta i načini provođenja. Struktura, sadržaj i mjesta provođenja slobodnog vremena djece, mladih, odraslih i ostarjelih – pedagoške implikacije. Slobodno vrijeme kao sustav otvorene socijalne i kulturne komunikacije. Izvanškolske i izvannastavne aktivnosti u slobodnom vremenu učenika. Turizam i slobodno vrijeme: učiti putujući. Pedagogija slobodnog vremena kao znanstvena disciplina: predmet, metodologija, sadržaji i metodika praktičnog djelovanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Despot, B. (1976), Plaidoyer za dokolicu. Mladost, Beograd.
2. Huzinga, J. (1987), Homo ludens. Matica Hrvatska, Zagreb.
3. Janković, V. (1976), Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi. PKZ, Zagreb.
4. Krippendorf, J. (1986), Putujuće čovječanstvo: za novo poimanje slobodnog vremena i turizma. Liber, Zagreb.
5. Previšić, V. (1987), Izvannastravne aktivnosti i stvaralaštvo. ŠN, Zagreb.

Preporučena:

1. Martinić, T. (1987), Slobodno vrijeme i suvremeno društvo. Informator, Zagreb.
2. Plenković, J. (2000), Slobodno vrijeme mladeži. Sveučilište u Rijeci, Rijeka.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati pedagoške aspekte i implikacije slobodnog vremena kao društvene pojave; teorijske pristupe i interpretacije slobodnog vremena; njegova mjesta u sustavu odgoja i obrazovanja te predmetnu strukturu ove discipline. Metodički uputiti studente u konkretizaciju praktičnih aktivnosti u slobodnom vremenu.

NAZIV MODULA: **SOCIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagoška resocijalizacija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (terenska nastava)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

- Mjesto pedagoške resocijalizacije u okviru socijalne pedagogije - pojam, značenje, povijesna i suvremena određenja
- Odgoj i socijalizacija u obitelji, skupini vršnjaka, obrazovnim ustanovama, profesionalna i radna socijalizacija, preodgoj i resocijalizacija.
- Uzroci i posljedice nasilja kod mladeži: društveno neprihvatljiva, devijantna, marginalna i ovisnička ponašanja adolescenata.
- Penološki tretman i pedagoška resocijalizacija osoba društveno neprihvatljiva ponašanja: oblici, sadržaji, faktori, mjere, postupci – odgojni domovi.

Literatura:

Osnovna:

5. Gudjons, H. (1994), *Pedagogija - temeljna znanja*. Educa, Zagreb.
6. Mehringer, A. (2003), *Mala specijalna pedagogija*, Educa, Zagreb.
7. Uzelac, S. (1995), *Socijalna edukologija*, Sagen, Zagreb.

Preporučena:

4. Gruden, Z.(1989), *Psihoterapijska pedagogija*. Školske novine, Zagreb.
5. Miliša, Z., Perin, V. (2004), *Rad – odgojna vrijednost u komunama za ovisnike*, Digital point, Zadar.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature, studijem odabranih primjera i terenskom nastavom ovladaju temeljnim spoznaja o važnosti pedagoške resocijalizacije, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog djelovanja.

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u bitan segment socijalne pedagogije.

NAZIV MODULA: **SOCIJALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagoška prevencija poremećaja u ponašanju**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja, seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni** (praktične nastavne obveze)

Sadržaj:

Pojmovno određenje poremećaja u ponašanju. Teorijske razlike u stručnom nazivlju, sadržajnom shvaćanju i praktičnom tretmanu različitih pojava poremećaja u ponašanju. Od preventivnog, preko kurativnog do terapijskog poimanja i odnosa prema asocijalnim pojavama. Represivni i permissivni pristupi na kontinuumu intervencija. Antipedagogija školskog rada: od obrazovne politike, pretrpanosti programa i udžbenika do „osobne jednadžbe“ učitelja; od dječje hiperaktivnosti, učeničkog apsentiranja od školskih obveza, različitih fobija, školskih strahova, preko verbalne agresivnosti i nasilja do bullyinga među učenicima. Partnerski i suradnički odnosi različitih faktora u procesu ublažavanja i otklanjanja raznolikih oblika poremećaja u ponašanju. Uloga pedagogije i pedagoga u prevenciji i preodgojno-resocijalizacijskim djelatnostima prema poremećajima u ponašanju djece, mladih i odraslih.

Literatura:

Osnovna:

1. Ajduković, M. (1988), Samoiskaz delikventnog ponašanja. Fakultet za defektologiju, Zagreb.
2. Olweus, D. (1998), Nasilje među djecom u školi. Školska knjiga, Zagreb.
3. Previšić, V. (1999), Pedagoško-socijalna obzorja nasilja (i agresivnosti) u školi. U: Agresivnost i nasilje u školi, HPKZ, Zagreb.
4. Uzelac, S. (1995), Socijalna edukologija. Sarena, Zagreb.

Preporučena:

1. Buljan-Flander, G., Kocijan-Hercigonja, D. (2003), Zlostavljanje i zanemarivanje djece. Zagreb.
2. Krneta, Lj. (1978), Pedagogija mladih sa poremećajima u društvenom ponašanju. Defektološki fakultet, Beograd.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati korijene, uzroke, pojavnost, vrste i posljedice poremećaja u ponašanju ljudi s naglaskom na djecu i mlade. Osposobiti studente za pedagoško-socijalnu identifikaciju, prevenciju i terapijsko djelovanje na različitim instancama pojavnosti društveno neprihvatljiva ponašanja: u obitelji, predškolama, školama, slobodnom vremenu, vršnjačkim skupinama, domovima i drugim mjestima moguće viktimizacije.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJA – DIDAKTIKA - KURIKULUM**

NAZIV KOLEGIJA: **Teorije kurikuluma**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja, projekt-nastava** (kooperativno učenje, istraživanje)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

1. Vodeći teorijsko-metodološki pristupi razvoju kurikuluma (pojmovno-konceptualna određenja, kurikulumske koncepcije, načini legitimiranja i tipovi kurikuluma.-
2. Socijalno-političko, ekonomsko, kulturno i pravno utemeljenje i legitimiranje kurikuluma.
3. Permanetno inoviranje odn. razvijanje kurikuluma kao odgovor na nove tendencije u svijetu rada i kulturi (komparativna analiza na globalnoj vs. nacionalna razina)
4. Metodologija planiranja i oblikovanja kurikuluma (teorija ciljeva , modeli formuliranja, modeli legitimiranja ciljeva učenja, kriteriji izbora sadržaja i metodologija didaktičkog oblikovanja sadržaja, planiranje provedbe, kriteriji i načini evaluacije odgojno-obrazovnih učinaka)

Istraživačke teme: Metodologija istraživanja prikrivenog kurikuluma .

Analiza kurikuluma izabranih nastavnih ili odgojnih područja

Problematika odnosa: didaktike i kurikulumske teorije

Modeli legitimiranja otvorenog kurikuluma

Literatura:

Osnovna:

1. Marsch, J.C. (1994.) Kurikulum: Temeljni pojmovi, Zagreb:Educa
2. Didaktičke teorije (1992.) (ured. Gudjons et.al.), Zagreb:Educa

Preporučena:

1. Moon, B.(2001). *A Guide to the national Curriculum*. Oxford, New York:Oxford University Press.
2. Ornstein, A.C.& Hunkins, F.P. (1998):*Curriculum:Fundations, Principies, and Issues*. Boston:Allan&Bacon publishers
3. Hameyer, E. /Hrsg./ (1983.) : *Hdb. der Curriculumforschung*, darin: Strukturtheoretische Konzepte
4. Schröder, H. (2002.) : *Lernen, Lehren, Unterricht: lernpsychologische und didaktische Grundlagen*. München: Oldenbourg

Opće i specifične kompetencije:

Na temelju stečenog uvida u teorijsko-metodološke pristupe izradi, razvoju i istraživanju kurikuluma student treba biti osposobljen za samostalna istraživanja, analizu i kritička promišljanja kurikuluma te za implementiranje kurikuluma u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJA – DIDAKTIKA - KURIKULUM**

NAZIV KOLEGIJA: **Nacionalni kurikulum**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (praktikum)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Teorije kurikulumuma i njihova ishodišta,
- Razvojne i civilizacijske epohe i programsko artikuliranje nastave,
- Značajke nacionalnih kurikulumuma; istovjetnosti i razlike,
- Sustavi znanja i centriranost kurikulumuma,
- Funkcije i doktrinarna određenja kurikulumuma,
- Načela i konvencije za izgradnju metodologije izrade kurikulumuma
- Nacionalni standardi znanja (pregled i analiza), kurikulum i evaluacija,
- Znanstvena osnovica kurikulumuma i promjene u pedagogiji,
- Razvoj kurikulumuma i teorijska načela,
- Raznovrsna očekivanja od škole i kurikulumuma – dinamika promjena,
- Vrste i tipovi kurikulumuma i njihove osobitosti,
- Optimalizacija kurikularnih varijabli i nastave
- Odnos odgoja i obrazovanja u nacionalnom kurikulumu
- Interpretacija zadaća kurikulumuma i kreativno polje djelovanja nastavnika
- Taksonomija, kvaliteta znanja, samoevaluacija i interna evaluacija djelotvornosti
- Kurikulum i pedagojske inovacije.

Literatura:

Osnovna:

1. *International Journal of Educational Development*, Pergamon ([www. sciencedirekt.com](http://www.sciencedirekt.com)) – brojevi od 2000. godine nadalje (SNB – Zagreb),
2. Fullan, M.G. (1992), *The New Meaning of Educational Change*, Cassel Educational, London
3. Dalin, P. (1998), *How School Improve*, IMTEC, London

Preporučena:

1. World Bank (1999), *Knowledge for Development*, Oxsford University , Press, Oxsford
2. Stenhouse, L. (1995), *An Introduction to Curriculum Reasearch and Development*, Hainemann, London

Opće i specifične kompetencije:

Snalaženje u najkompleksnijem polju suvremene pedagogije koje je podjednako složeno u znanstvenom i praktičnom smislu. Razviti sposobnost kritičkih kriterija procjene kurikuluma i međusobne zavisnosti brojnih aspekata koji iz njega proizlaze za današnju školu brzih promjena i stalnog rasta novog i raznovrsnog znanja. Posebno razviti analitičke sposobnosti za procjenu internih modela evaluacije.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJA – DIDAKTIKA - KURIKULUM**

NAZIV KOLEGIJA: **Didaktika**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Filozofije obrazovanja. Didaktika kao implicitna teorija obrazovanja i teorija nastave. Teorijski pristupi nastavi i obrazovanju (speciocentristički, pedocentristički, racionalistički, emocionalni, radni, emancipacijski, sustavni, relativni). Strukturne okolnosti nastave. Strukturiranje didaktike. Zajedničke točke u većini didaktika (ciljevi, sadržaji, procedure, metode, sredstva, vrednovanje, organizacija nastave i dr.). Teorijska polazišta i utemeljenja didaktika.

Povezanost kurikularnih i didaktičkih struktura (sustava). Teorije kurikuluma i njegov razvoj. Izrada i upravljanje kurikulumom. Orijentacije kurikuluma (strukturna, disciplinom određena, znanstvena, taksonomijska), Kurikularna didaktika. Kurikulum i njegove temeljne odrednice (kurikularni krug; situacija, ciljevi, sadržaj, metode, evaluacija), Izrada i upravljanje kurikulumom

Literatura:

Osnovna:

1. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). Didaktika, Školska knjiga, Zagreb
2. Kyriacou, CH. (1991. i daljnja izdanja). Temeljna nastavna umijeća, Educa, Zagreb
3. Jurić, V. (1979). Metoda razgovora u nastavi. Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu/HPKZ, Zagreb

Preporučena:

1. Jelavić, F. (1995). Didaktičke osnove nastave. Naklada Slap, Jastrebarsko
2. Marsh, C. J. (1994). Kurikulum: temeljni pojmovi. Educa, Zagreb
3. Poljak, V. (1991. i daljnja izdanja). Didaktika, Školska knjiga, Zagreb,

Opće i specifične kompetencije:

Ovaj kolegij u završnom dijelu studija omogućava povezivanje teorija kurikuluma i didaktičkih teorija, te mu je svrha u identifikaciji različitih teorijskih polazišta i kriterija važnih za nastanak teorijskih modela. Nadalje, omogućava studentima samostalnu «izgradnju» modela uz kritički odnos spram njih kao i onih već poznatih.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJA – DIDAKTIKA - KURIKULUM**

NAZIV KOLEGIJA: **Teorije i metodike nastave**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **Predavanja i vježbe**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Povezanost didaktike i metodika. Razgraničenje pojmova opće, posebne i specijalne didaktike. Teorijsko zasnivanje metodika kao povezivanje predmetnog supstrata i didaktičkog modela. Makro, mezo i mikrometodika. Metodika kao predmetom određena didaktika (didaktika nastavnog predmeta). Metodika stupnjeva, metodička područja, metodike nastavnih predmeta, metodike medija. Metodike kao konkretizacije didaktike. Eklektički koncept u metodikama nasuprot zatvorenom. Didaktika matematike, prirodnih znanosti i tehnike (metodika matematike, fizike, informatike i td. Metodika materinjeg i stranih jezika Metodike odgojnih područja. Jezgrovno kurikularna metodika kao orijentacijski okvir za sve metodike

Literatura:

Osnovna;

1. De Zan, I. (1999). *Metodika nastave prirode i društva*. Školska knjiga, Zagreb
2. Marinković, J. (1983). *Metodika nastave filozofije*. Školska knjiga, Zagreb
3. Peko, A., Pintarić, A. (1999). *Uvod u didaktiku hrvatskoga jezika*. Pedagoški fakultet, Osijek
4. Strmčnik, F. (2001.). *Didaktika – osrednje teoretične teme*. (poglavlje: Odnos med splošno in posebno didaktiko, str. 37-55), Znanstveni inštitut Filozofske fakultete u Ljubljani, Ljubljana

Preporučena:

1. Jurić, V. (1993). *Odnos didaktike i školske pedagogije*, *Život i škola*, 5 (42), str. 453-458.
2. Kubale, V. (1996). *Pomen razvoja specialne didaktike v sodobni šoli*. Založba, Maribor
3. Rosandić, D. (2000). *Od curriculumu do meodičkih sustava u nastavi književnosti*. *Metodika*, 1 (1), str. 91-102.

Opće i specifične kompetencije:

Na pretpostavkama ranijih spoznaja i poznavanja didaktičkih struktura, studenti upoznaju verikalnu, kako induktivno-uzlaznu tako i deduktivno-silaznu (od nastavne zbilje, preko priručničke materije za izvedbu nastave, predmetnih metodika do didaktike – i obratno).

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJA – DIDAKTIKA - KURIKULUM**

NAZIV KOLEGIJA: **Temeljna nastavna umijeća**

ECTS-bodovi: **5.** (2 ECTS kao izborni kolegij – didaktički modul/nastavničke kompetencije)

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja i vježbe**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni** (i samostalni uradak portfolio)

Sadržaj:

Modeli odnosa teorije i prakse u pedagogiji. Odnos (teorijskog) znanja praktičnih umijeća. Kriteriji dobre nastave. Temeljna nastavna umijeća. Profesionalne kompetencije nastavnika. Zdravlje nastavnika u obzoru salutogeneze. Izvori stresa u radu nastavnika i načini borbe protiv stresa. Pedagoški mediji. Razumljivost izražavanja i razumljivost tekstova. Interes za nastavu i motivacija za učenje i kako ih poticati. Držanje nastavnika i takt u nastavi.

Literatura:

Osnovna:

1. Kyriacou, K. (1997). Temeljna nastavna umijeća. Zagreb: Educa.
2. Langer, I./Schulz von Thun, F./Tausch, R. (2003), Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.

Preporučena:

1. Hilbert, Andreas/Schmitz, Edgar (Hrsg.): Psychosomatische Erkrankungen bei Lehrerinnen und Lehrern. Ursache- Folgen-Lösungen. Stuttgart: Schatauer 2004.
2. Seibert, Norbert/Serve, Helmut/ J. (Hrsg.) (2003): Prinzipien guten Unterrichts. Kriterien einer zeitgemässigen Unterrichtsgestaltung. PimS. / . Auflage
3. Neill, S. (1994), Neverbalna komunikacija u razredu. Zagreb: Educa.

Opće i specifične kompetencije:

Studenti će se upoznati s modelima odnosa teorije i prakse u pedagogiji i didaktici i razviti temeljna nastavna umijeća, odnosno profesionalne kompetencije nastavnika, koje (pored ostalog) uključuju i držanje i takt u pedagoškom ophođenju sa učenicima (i) u nastavi.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJA –DIDAKTIKA - KURIKULUM**

NAZIV KOLEGIJA: **Komparativna pedagogija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Komparativna pedagogija – osnovno pojmovlje, semantičke i sintatičke strukturalne razlike pojmovnog određenja, pristupi, dinamizam, diverzifikacija i univerzalizam komparativne pedagogije, interdisciplinarnost.

Povijesni pregled razvoja komparativne pedagogije – paradigmatičke promjene, razvoj organizacija i institucija vezanih uz komparativnu pedagogiju.

Metodologija komparativnih istraživanja – metode, statistički trendovi i interpretacija, razine komparacije.

Komparativna analiza nacionalnih obrazovnih sustava – odabrani primjeri pojedinih zemalja.

Komparativna analiza pojedinih aspekata različitih nacionalnih obrazovnih sustava – legislativa, upravljanje, privatno i državno školstvo, kurikulum, integracija i diferencijacija u srednjoškolskom obrazovanju, strategije obrazovanja učitelja, učinkovitost.

Tematske komparativne analize na primjeru odabranih zemalja: sudjelovanje u programima Europske unije (Comenius, Erasmus, Lingua itd.), PISA program – rezultati i implikacije, obrazovanje manjina, obrazovanje osoba s posebnim potrebama, visokoškolsko obrazovanje – specifičnosti i transformacije kroz Bolonjski proces.

Literatura:

Osnovna:

1. Anweiler, O. (ur) (1997): *Bildungssysteme in Europa*. Weinheim: Beltz.
2. Schriewer, J. (ur) (2000): *Discourse Formation in Comparative Education*. Frankfurt: Lang.
3. Walford, G. (1992): *Privatne škole: iskustva u deset zemalja*. Zagreb: Educa.
4. Antić, S. (ur) (1993): *Školstvo u svijetu*, Zagreb: HPKZ.

Preporučena:

1. Kodron, C. (ur) (1997): *Comparative Education: Challenges-Intermediation-Practice*. 1 i 2. Köln: Böhlau.
2. Lauterbach, U. (2002): *Vergleichende Berufsbildungsforschung*. Baden-Baden: Nomos.
3. Tekuće godište različitih časopisa iz područja komparativne pedagogije.
4. Odgovarajući izvori na webu.

Opće i specifične kompetencije:

Ovaj će kolegij studentima osigurati uvid u temeljne spoznaje i ključna pitanja komparativne pedagogije. Analiza recentnih prilika i problema obrazovanja u Hrvatskoj i različitim zemljama svijeta, a napose Europe, studente će osposobiti za razumijevanje i kritičku prosudbu stanja i stalnih promjena u različitim aspektima obrazovnih sustava i njihove sve veće internacionalizacije.

NAZIV MODULA: **PEDAGOGIJA – DIDAKTIKA - KURIKULUM**

NAZIV KOLEGIJA: **Sustavi znanja**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja i praktikum**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Razvojne epohe i pripadajući sustavi znanja; razvoj znanosti ,tehnike i tehnologije
- Tehnologija i kvaliteta života – novi profil znanja,
- Epistemologija akademskih i postmodernih sustavi znanja i njihov daljnji razvoj,
- Pedagogija kao futurolozijska znanost – konstituiranje tržišta znanja,
- Dinamika i smjer cjelokupnog razvoja kao odrednice novih sustava znanja,
- Prošli, sadašnji i budući sustavi znanja – temeljne značajke,
- Disciplinarni i interdisciplinarni sustavi znanja,
- Cjeloživotno učenje kao novi sustav znanja,
- Konfiguracije akademskih znanja i njihovo strukturiranje,
- Dinamika promjena u strukturi i validnosti znanja,
- Kompetitivni sustavi znanja i intelektualni kapital,
- Razine usvojenosti i razine korištenja znanja,
- Znanja problemskih algoritama i kreativna znanja,
- Različite vrste znanja, vještine i razvijanje sposobnosti,
- Individualni sustavi i profili znanja, znanje kao proces.

Literatura:

Osnovna:

1. Choo, C.W. & Bontis, N. (2002) *The Strategic Management of Intellectual Capital and Organizational Knowledge* , Oxford University Press
2. Conway, S. & Sligar, C. (2002) , *Unlocking Knowledge Assets*, Microsoft Press

Preporučena:

1. Bryson, J.R. (ed.) (2001), *Knowledge, Space, Economy*, Routledge
2. Levesque, H.J. & Lakemejer, G. (2001), *The Logic of Knowledge Bases*, MIT Press
Odabrani članci i prikazi preko The Knowledge Management Forum

Opće i specifične kompetencije:

Uputiti studente u analitičke postupke određivanja sustava znanja i teorijske osnove temeljem kojih se to objektivno provodi. Na konkretnim i hipotetičkim modelima sustava znanja osposobiti studente za procjene vrijednosti pojedinih sustava i njihovu validnost za aktualno tržište znanja. Razviti metodologiju za dinamično procjenjivanje sustava znanja kao temeljne pretpostavke za povećavanje kompetitivnosti nacionalnog gospodarstva i nacionalne znanosti.

NAZIV MODULA: **INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Interkulturalizam i obrazovanje**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski ili engleski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (predavanje, analiza teksta, Internet pretraživanje, igra uloga, diskusija, terensko istraživanje)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **terensko istraživanje i pismeni ispit.**

Uvjet za pristupanje pismenom ispitu je prihvaćeno izvješće o istraživanju.

Sadržaj:

U ovom predmetu obrađuje se razvoj ideje te politika i praksi interkulturalizma, odnosno interkulturalizma, i njihova utjecaja na promjene ciljeva, sadržaja i metoda odgoja i obrazovanja. Obrađuju se sljedeće teme: kulturne razlike, kulturni pluralizam i interkulturalizam: razjašnjenje pojmova; teorije i politike identiteta: od asimilacionizma do kulturno pluralnog društva; upravljanje kulturno pluralnim društvima: međunarodni, europski i nacionalni standardi; prava manjina između prava na očuvanje kolektivnog identiteta i kulturnih prava pojedinca; interkulturalizam/multikulturalizam kao strategija prilagodbe: američki i europski pristupi; pregovaranje nad razlikama i granice interkulturalizma/multikulturalizma: nacija-država, rasizam, štetne kulturne prakse i sloboda govora; interkulturalni diskursi i promjene obrazovanja: interkulturalna pismenost, interkulturalna osjetljivost i interkulturalna komunikacija; kritika modela interkulturalnog obrazovanja; kulturni pluralizam i razvoj interkulturalnog obrazovanja u Hrvatskoj: pravne i političke pretpostavke.

Literatura:

Osnovna:

1. Katunarić, V. (ur.)(1998) *Multicultural Perspectives in Croatia*. Zagreb: Intercultura.
2. Spajić-Vrkaš, V.(1996), *Antropološko konstruiranje etniciteta. Društvena istraživanja*: 5, 3(22), 273-291.
3. Spajić-Vrkaš, V.(2000) *Pluriculturalism and education: Beyond the folklore of separation and the rhetoric of integration*. U: Bayer-Allen, S. i Čučić, Lj. (ur.) *The Challenges of Pluriculturalism in Europe*. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft u suradnji s Europskim domom Zagreb, 155-166.
4. Spajić-Vrkaš, V.(2004), *The emergence of multiculturalism in education: From ignorance to separation through recognition*. U: Mesić. M. (ur.) *Experience and Perspectives of Multiculturalism: Croatia in Comparison to Other Multicultural Societies*. Zagreb: FFPress i Croatian Commission for UNESCO, 87-101.

On-line časopis *Stina*

Preporučena:

1. Spajić-Vrkaš, V.(1997) *Cultural discontinuity and search for identity: The case of post-communist Croatia* (Kulturni diskontinuitet i traženje identiteta: Slučaj post-komunističke Hrvatske). U: Kukoč, M. i Polokhalo, V. (ur.) *Ukraine and Croatia: Problems of Post-communist Societies*. Zagreb: Croatian Commission for UNESCO, 103-114.
2. Spajić-Vrkaš, V. (ur.) (2001) *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Međunarodni i domaći dokumenti*. Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole'
3. Spajić-Vrkaš, V.; Kukoč, M i Bašić, S.(2001) *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Interdisciplinarni rječnik* Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole'.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: usvajanje temeljnih pojmova i načela interkulturalizma i njihove primjene u analizi društvenog života.

Specifične: shvaćanje razlika između pojmova 'kulture razlike', 'kulturni pluralizam' i 'interkulturalizam'; poznavanje međunarodnih i domaćih pravnih pretpostavki interkulturalizma; razvoj interkulturalne osjetljivosti i multiperspektivnosti; ovladavanje kritičkim pristupom kulturnim pojavama; prihvaćanje načela kulturnog pluralizma kao društvene vrijednosti.

NAZIV MODULA: **INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Osnove interkulturalne pedagogije**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

Teorijska polazišta antropoloških, socioloških, demografskih, kulturoloških i politoloških pristupa multikulturalnim pojavama. Interkulturalizam na tragu postmodernih i globalizacijskih trendova i promjena. Interkulturalizam i identitet (ja – mi – oni) – predrasude, stereotipi, distance: povijesni, nacionalni, vjerski, kulturni, jezični - između pluralizma, izolacije i asimilacije. Odgoj i obrazovanje u multikulturalnim društvima: formalne institucije, mediji, slobodno vrijeme, turizam, poslovne komunikacije i dr. Interkulturalni odgoj kao pluralno razumijevanje, uvažavanje, snošljivost, prijateljstvo, mir i građansko pravo. Interkulturalno obrazovanje i komunikacija u konfliktnim i asimetričnim odnosima. Interkulturalna harmonizacija europskog obrazovanja. Interkulturalna pedagogija kao odgojno-obrazovna teorija i koncept transkulturalne pedagogije. Interkulturalna stanja i perspektive hrvatskog školstva. Interkulturalni kurikulum kao strategija obrazovne prakse: metodologija i struktura. Novi profil učitelja: interkulturalni medijator i socijalni integrator.

Literatura:

Osnovna:

1. *Izazovi interkulturalizma*. „Društvena istraživanja“, br. 25-26, 1996, Zagreb.
2. Kalanj, R. (2004), *Globalizacija i postmodernost*. Plotička kultura, Zagreb.
3. Katunarić, V. (1994), *Bogovi, elite, narodi*. Antibarbarus, Zagreb.
4. *Multicultural Reality and Perspectives in Croatia*. Ed. V. Katunarić, Interkultura, 1997, Zagreb.
5. Perotti, A. (1995), *Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje*, Educa, Zagreb.
6. Previšić, V. (1994), *Multi- i interkulturalizam kao odgojni pluralizam*. U: Pluralizam u odgoju i školstvu, Katehetski salezijanski centar, Zagreb.

Preporučena:

1. Kalanj, R. (2004), *Globalizacija i postmodernost*. Plotička kultura, Zagreb.
2. Spajić-Vrkaš, V. (1997), *Globalna etika, kulturni pluralizam, demokracija*. U: „Odgoj i obrazovanje u demokratskom društvu“, HPKZ, Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati multi-i inter-kulturalizam kao društvene pojave: njihovu genealogiju, postmoderne poticaje, globalizacijske utjecaje, širenja, kontraverze, otpore i perspektive multikulturalne demokracije. Kritičko propitivanje društvenih implikacija interkulturalizma u obrazovanju.

Studenti trebaju dobiti uvid u predmet, sadržaj i metode rada u području interkulturalnog odgoja, obrazovanja i pedagogije.

NAZIV MODULA: **INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA**

NAZIV KOLEGIJA: **Pravo djeteta u odgoju i obrazovanju**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Povijest djetinjstva i prava djeteta

Koncept prava djeteta

Konvencija o pravima djeteta i drugi međunarodni instrumenti kojima se reguliraju temeljna prava čovjeka/djeteta

Vrste prava: prava opstanka, razvojna prava, zaštitna prava i prava sudjelovanja

Stanje prava djeteta u svijetu

Roditelji i učitelji u zaštiti i promicanju prava djeteta

Odgoj i obrazovanje kao ljudsko pravo za svu djecu

Kvalitetno obrazovanje – neodvojiv dio prava na obrazovanje

Pravo na odgoj i obrazovanje u međunarodnim i domaćim dokumentima

Demokratizacija odgoja i obrazovanja i prava djeteta.

Obiteljska pismenost i zadovoljavanje djetetovih potreba za čitanjem i informacijama

Pravo djeteta na informacije iz različitih izvora

Prava i odgovornosti djeteta unutar sustava odgoja i obrazovanja

Pravo djeteta na sudjelovanje i iznošenje osobnog mišljenja

Stupnjevi djetetova uključivanja

Aktivne metode rada u školi - put odgoja i obrazovanja za aktivno sudjelovanje

Od samostalnog učenja do obrazovanog građanina

Odgoj i obrazovanje za ljudska prava/prava djeteta

Pravo djeteta na zaštitu od nasilja

Ombudsman u zaštiti prava djeteta

Literatura:

Osnovna:

1. Leach, P. (2003) *Prvo djeca*. Zagreb: Algoritam
2. Maleš, D.; Milanović, M.; Stričević, I. (2003.) *Živjeti i učiti prava. Odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo, 298 str.

3. Maleš, D. i Stričević, I. (priređile) (2003.) *Mi poznajemo i živimo svoja prava*. Priručnik za odgoj i obrazovanje o pravima djeteta u osnovnoj školi. Zagreb: Školska knjiga, 299 str.
4. xxx (1999) *Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava*. Zagreb: Vlada Republike Hrvatske.

Preporučena:

1. Flekkoy, M.G.; Kaufman, N.H. (1997) *The Participation Rights of the Child*. London: Jessica Kingsley Publication.
2. Hart, S. Et al. (eds.) (2001) *Children's Rights in Education*. London: Jessica Kingsley Publication.
3. xxx (1999) *Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava*. Zagreb: Vlada Republike Hrvatske.
4. *Poimanje djeteta i percepcija dječjih prava u Hrvatskoj* (2000). Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Časopis Dijete i društvo.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje pojma prava djeteta, shvaćanje važnosti uživanja i zaštite prava djeteta, prepoznavanje situacija ugrožavanja prava djeteta te izgrađena svijest o osobnoj i profesionalnoj odgovornosti.

Specifične: vještine identifikacije problema, poznavanje mehanizama zaštite prava djeteta, kritički pristup pitanjima prava djeteta u sustavu odgoja i obrazovanja, prihvaćanje uživanja prava djeteta kao put kao razvoj demokratskog društva.

NAZIV KOLEGIJA: **Obrazovanje za ljudska prava i građanstvo**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski ili engleski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (predavanje, analiza teksta, Internet pretraživanje, diskusija, timski rad)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **Metodička razrada odabrane teme i pismeni ispit.**

Uvjet za pristupanje pismenom ispitu je prihvaćen pismeni uradak.

Sadržaj:

U ovom se predmetu studenti upoznaju s načelima, politikama i praksama odgoja i obrazovanja okrenutog potrebama učenika kao građanina demokratskog društva. Razumijevajući temeljne pojmove i teorijske perspektive, analizirajući odgovarajuće politike, upoznavajući različita programska rješenja i glavne društvene aktere te osvještavajući važnost aktivnog građanstva za razvoj demokracije i utemeljujući aktivno građanstvo na ljudskim pravima i slobodama, studenti stječu znanja i vještine uključivanja odgovarajućih tema u postojeće nastavne programe i izrade posebnih obrazovnih programa. Teme koje se obrađuju su: razvoj politike, teorije i prakse ljudskih prava, građanstva i demokracije; međunarodni, regionalni i nacionalni sustavi ljudskih prava; izazovi ljudskim pravima i demokraciji; pravo na obrazovanje i razvoj obrazovanja za ljudska prava; odnos između obrazovanja za ljudska prava, građanskog obrazovanja, obrazovanja za mir, interkulturalnog obrazovanja i globalnog obrazovanja; dizajniranje programa: izbor sadržaja, metoda i strategija primjene, osiguranje resursa, suradnja škole i organizacija civilnog društva, suradnja na međunarodnoj razini u provedbi programa; vrednovanje i osiguranje kvalitete u obrazovanju za ljudska prava i aktivno građanstvo.

Literatura:

Osnovna:

1. Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I. (2002), *Učenje za demokratsko građanstvo u Europi*. Zagreb: Centar za istraživanje, izobrazbu i dokumentaciju u obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu.
2. Spajić-Vrkaš, V.(1999), *Globalizacija i izobrazba: Apokalipsa raja ili rajska apokalipsa, Društvena istraživanja* (Zagreb): 8, 1999, 4, 579-600.
3. Spajić-Vrkaš, V.; Stričević, I.; Maleš, D. i Matijević, M. (2004), *Poučavati prava i slobode: Priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu*. Zagreb: Istraživačko-obrazovni Centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Preporučena:

1. Birzea, C. *Education for Democratic Citizenship: A Lifelong Learning Perspective*. Strasbourg, Council of Europe, 2000, doc. DGIV/EDU/CIT (2000) 21.
2. Spajić-Vrkaš, V. (2002) *Odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo u Hrvatskoj: Izvješće*. Zagreb: Centar za istraživanje, izobrazbu i dokumentaciju u obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta.
3. Spajić-Vrkaš, V. (ur.) (2001), *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Međunarodni i domaći dokumenti*. Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole'.
4. Spajić-Vrkaš, V.; Kukoč, M i Bašić, S. (2001), *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Interdisciplinarni rječnik* Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole'.
5. Wintersteiner, W.; Spajić-Vrkaš, V. i Deutch, R. (eds.) (2003), *Peace Education in Europe: Visions and experiences*. Münster/New York/München Berlin: Waxmann.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje važnosti obrazovanja za promicanje ljudskih prava i aktivnog građanstva i osposobljenost za izradu i provođenje odgovarajućih programa

Specifične: poznavanje i razumijevanje ključnih pojmova, teorijskih pristupa i programskih modela; razumijevanja povezanosti ljudskih prava, građanstva, demokracije, obrazovanja i društvenog razvoja na različitim razinama; razvoj analitičko-kritičkih vještina i interdisciplinarnog pristupa; ovladavanje izradom odgovarajućih programa uz korištenje novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija; prihvaćanje i zagovaranje ljudskopravne dimenzije i dimenzije aktivnog građanstva kao temelja školskog života

NAZIV KOLEGIJA: **Europsko obrazovanje**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski/engleski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara (predavanje, diskusija, simulacija, rad u manjim skupinama, projektno učenje)**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **projekt uz korištenje novih informacijskih tehnologija.**

Sadržaj:

Ovaj predmet se bavi političkim, pravnim, ekonomskim i pedagoškim dimenzijama izgradnje europskog sustava odgoja i obrazovanja. Studentima se pomaže da razumiju izvorišta, pravce i sadržaje promjena te da identificiraju izazove i prepreke europskim integracijama u obrazovanju. Teme koje se posebno obrađuju su: Europa između Schumanove deklaracije i Ustava Europske unije; Promjene europskih prioriteta u obrazovanju i uvođenje europske dimenzije: uloga Vijeće Europe, Europske unije i OESS-a; Europa kao društvo znanja, europski obrazovni programi, resursi i institucije; Ciljevi i razrada Lisabonske agende s posebnim osvrtom na razvoj ključnih europskih područja obrazovanja; Europske smjernice za izobrazbu nastavnika; Obrazovna dimenzija političkih kriterija iz Copenhagena i obveze Hrvatske: Primjeri dobre prakse.

Literatura:

Osnovna:

1. Ibanez-Martin, J.A. i Jover, G. (ur.)(2002), *Education in Europe: Policies and Politics*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
2. Perotti, A. (1995) ,*Pledoaje za interkulturalni odgo i obrazovanje*, Educa, Zagreb.
3. *Prema društvu koje uči: Poučavanje i učenje: Bijeli dokument o obrazovanju*. Zagreb: Educa, 1996.
4. Spajić-Vrkaš, V. (1999), Međunarodna polazišta razvoja odgoja i obrazovanja. U: Mijatović, A. (ur.). *Osnove suvremene pedagogije*. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, 1999, str. 615-638.
5. *10 lekcija o Europskoj uniji*. Zagreb: Ministarstvo Odabrane publikacije Ministarstva za europske integracije i Europskog pokreta – Hrvatska.

Dokumenti, studije i dr. materijali o europskom obrazovanju na webu (Europska unija, Vijeće Europe, Eurydice, Eurobarometar)

Preporučena:

1. *Mali leksikon europskih integracija*. Zagreb: Ministarstvo za europske integracije, 2004.
2. Spajić-Vrkaš, V. (ur.) (2001), *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Međunarodni i domaći dokumenti*. Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole'.
3. Spajić-Vrkaš, V.; Kukoč, M. i Bašić, S. (2001), *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Interdisciplinarni rječnik*. Zagreb: Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: razumijevanje uloge obrazovanja, naravi promjena i obveza Hrvatske u europskim integracijskim procesima i razvoju Europe znanja

Specifične: razumijevanje pojmova, smjernica i programa bitnih za razvoj europskog obrazovanja; osposobljenost za analitičko-kritički i interdisciplinarni pristup tom području; vještine sudjelovanja u raspravama i korištenja novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija u učenju o Europi i za Europu; prihvaćanje i promicanje ideje o cjeloživotnom i kontinuiranom učenju svih kao ključne pretpostavke europskog gospodarskog i društvenog razvoja.

NAZIV KOLEGIJA: **Interkulturalni kurikulum**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Temljna polazišta interkulturalnog odgoja i obrazovanja.
- Različiti koncepti i modeli interkulturalnog obrazovanja i nastave u suvremenoj didaktičkoj teoriji i praksi.
- Polazišta, pristupi i sadržaj interkulturalnog kurikulumuma.
- Izobrazba učitelja za interkulturalno obrazovanje.
- Interkulturalni kurikulum i odgoj i obrazovanje pripadnika nacionalnih manjina: stanje i perspektive.

Literatura:

Osnovna:

1. Hrvatić, N. (2000), Novi pristup obrazovnoj tehnologiji u interkulturalnom obrazovanju, U: Rosić, V. (ur.) *Nastavnik i suvremena obrazovna tehnologija*, (str. 142-150), Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka.
2. Perotti, A. (1995), *Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje*. Educa, Zagreb.
3. Previšić, V. i Mijatović, A. (ur) (2001), *Mladi u multikulturalnom svijetu: stavovi srednjoškolaca u Hrvatskoj*, Zagreb, Interkultura.
4. Spajić-Vrkaš, V., Stričević, D., Maleš, D., Matijević, M. (2004), *Poučavati prava i slobode*, Filozofski fakultet Zagreb, Zagreb.

Preporučena:

1. Hrvatić, N. & Posavec, K. (2000), Intercultural education and Roma in Croatia. *Intercultural Education*, 11, 1, pp. 93-105.
2. Katunarić, V. (Ed.) (1997), *Multicultural Reality and Perspectives in Croatia*. Interkultura, Zagreb.
3. Mijatović, A. i Previšić, V. (ur) (1999), *Demokratska i interkulturalna obilježja srednjoškolaca u Hrvatskoj*, Interkultura, Zagreb. Zagreb.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: usvajanje temeljnih pojmova i načela interkulturalnog kurikulumu u okviru interkulturalne pedagogije.

Specifične: ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u polazišta, pristup i načine utemeljnja/izrade interkulturalnog kurikulumu.

NAZIV KOLEGIJA: **Upravljanje i autonomija škole**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **Predavanja i praktikum**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Učinkovitost i podrška razvoju učenika – nove odrednice pedagogije,.
- Različiti pristupi i kritike učinkovitosti i kvalitete odgoja i obrazovanja,
- Centralizirani i administrativni sustavi upravljanja ; neučinkovitost i neodgovornost,
- Nacionalni i međunarodni sustavi procjene kvalitete obrazovanja,
- Upravljanje – osnova za kvalitetno ostvarivanja planiranih zadaća,
- Teorije upravljanja i organizacija suvremene škole primjerene autonomije
- Upravljanje autonomnih sustava, stupnjevi autonomija, organizacija, kurikulum i evaluacija,
- Autonomija škole – između lokalnog, standardiziranog i globalnog,
- Aspekti autonomije i njihovo uvjetovanje upravljanja,
- Autonomija i samoprilagodba ; visoki zajednički standard i različitost postupaka ostvarivanja,
- Nastavnici u školama visoke autonomije; viša autonomija više odgovornosti,
- Autonomija škole i funkcija roditelja u upravljanju školom
- Novi pristup profesionalnoj etici i novi profesionalni kodeks.

Literatura:

Osnovna:

1. Rotterdam Conference on School Autonomy; *Schooling for Tomorrow*, OECD
2. Glenn, Ch. & De Groof, J. (2002); *Freedom, Autonomy, and Accountability in Education*, UK, Lema
3. West, E.G. (2001) *School Autonomy and Parental Choice*, Australien, Educational Monitor
4. Fidler , B. (1997), *Choice for Self-Managing School:Autonomy and Accountability*,www.amazon.com

Preporučena:

Odbrani članci iz recentne literature, periodičnih izdanja i publikacija Vijeća Europe

Opće i specifične kompetencije:

Usvojiti elemente i raznolike aspekte u pristupu upravljanja školskim sustavom i samom školom te aktualnim istraživanjima koja pokazuju višu razinu djelotvornosti škola s višim stupnjem autonomije, osposobiti studente za raznovrsne procjene kontekstualnih varijabli koje autonomiju škole transparentno određuju kao prioritetni smjer upravljanja. Upoznati studente s različitim aspektima autonomije, promjenama koje treba provesti u sadašnjim centraliziranim oblicima administrativnog upravljanja i prednostima upravljanja autonomnim sustavima.

NAZIV KOLEGIJA: **Školski i razredni management**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara** (vježbe)

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Temeljne odrednice menadžmenta. Komunikacijski aspekt menadžmenta. Posebnosti vođenja u odgojno obrazovnim institucijama. Organizacijski menadžment, menadžment ljudskih potencijala, menadžment razina; ciljevi, dugoročno planiranje i organizacija, kontrola operativnih postupaka i programi potpore ciljevima, interpretacija ciljeva, strategijski menadžment (dugoročno), i menadžment funkcija.

Menadžerske funkcije; planovi, strategije, dobra organizacija, kvalitetno vođenje, i uspješna kontrola. Posebnost vođenja i upravljanja razrednika i nastavnika pedagoška uloga razrednika u vođenju i upravljanju, administrativni poslovi, planiranje i programiranje rada voditelja tima (razrednika), pripremanje i vođenje sjednica vijeća, suradnja s ostalim članovima vijeća, suradnja s roditeljima. Menadžment znanja i globalno tržište znanja. Stilovi vođenja u školskom menadžmentu. Kompetencije za menadžment u školi. Ravnatelj, školski pedagog i razrednik kao menadžeri.

Literatura:

Osnovna

1. Jurić, V. (2004). *Metodika rada školskoga pedagoga*. Školska knjiga, Zagreb
2. Jurić, V. (2004). *Pedagoški menadžment – refleksija opće ideje o upravljanju*. Zagreb, Pedagogijska istraživanja, vol. 1 (1), 137-147.
3. Silov, M. (2001). *Suvremeno upravljanje i rukovođenje u školskom sustavu*. Persona, Velika Gorica
4. Staničić, S. (2001). *Kompetencijski profil školskog pedagoga*. Zagreb, Napredak, vol.142, br. 3., str. 279-295.

Preporučena:

1. Brajša, P. (1993). *Menađžerska komunikologija*. Društvo za razvoj informacijske pismenosti, Varaždin
2. Srića, V. (1994). *Inventivni menedđer*. Croman & M.E.P. Consult, Zagreb
3. Srića, V. i dr. (1994). *Menedđer i informacijski sustav*. Poslovna knjiga d.o.o., Zagreb

Opće i specifične kompetencije:

Na osnovi temeljnih spoznaja razvijati vještine vođenja i upravljanja različitim pedagoškim procesima u školi koristeći simulaciju kao i organiziranu školsku praksu. Upoznati brojne instrumente praćenja i njihovo korištenje. Simulirati različite stilove vođenja i upravljanja, posebno upravljanja ljudskim potencijalima. Egzemplarno uvesti studente u različite smjerove i razine upravljanja.

NAZIV KOLEGIJA: **Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara (terenska nastava/rad – 10 sati)**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni**

Sadržaj:

Odgoj i obrazovanje – zajednički interes obitelji, škole i društva.

Evolucija ideje o potrebi suradnje obitelji i škole - od nijeme podrške do suradnje i partnerstva

Znanstvena polazišta za uspostavljanje partnerstva s roditeljima

Zakonska regulativa u RH i mogućnosti roditeljskog sudjelovanja u radu ustanove

Uloge roditelja u odgojno obrazovnoj ustanovi (dječji vrtić, škola)

Uloge i izazovi za osoblje ustanove

Uvod u metodu slučaja: pozicija učenika

Oblici komunikacije između obitelji i ustanove

Barijere uspostavljanju partnerskih odnosa između roditelja i profesionalaca (različite vrijednosti i očekivanja; komunikacija; stavovi i predrasude...)

Strategije unapređivanja suradnje između obitelji i odgojno-obrazovne ustanove

Suradnja s roditeljima u specifičnim okolnostima

Vrjednovanje suradnje

Jačanje pedagoških kompetencija roditelja

Uloga pedagoga u području rada s roditeljima (rad s roditeljima i pedagoškim djelatnicima)

Literatura:

Osnovna:

1. Brajša, P. (1996) *Umijeće razgovora*. Pula: C.A.S.H.
2. Brdar, I. i Rijavec, M. (1998) *Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu?* Zagreb: IEP.
3. Maleš, D. (2003) *Afirmacija roditeljstva. U: Nacionalna obiteljska politika*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, str. 275-302.
4. Milanović, M. (ur.) (1997) *Pomognimo im rasti*. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa RH.

Preporučena:

1. Henry, M. (1996) *Young children, parents and professionals*. London and New York: Routledge.
2. Hornby, G. (2000) *Improving Parental Involvement*. London and New York: Cassel Education.
3. Milanović, M; Stričević, I; Maleš, D.; Sekulić-Majurec, A. (2001) *Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj*. II. neizmjenjeno izdanje. Zagreb: Maba-com.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: usvojena znanja o teorijskim polazištima (razvojnim, sociokulturnim, psihološkim, političkim) o važnosti uspostavljanja partnerskih odnosa između odgojno-obrazovne ustanove i obitelji te mogućnostima uspostavljanja komunikacije s roditeljima.

Specifične: ovladavanje temeljnim komunikacijskim vještinama (slušanje, verbalno i neverbalno izražavanje te davanje povratnih informacija) i vještinama uspostavljanja interpersonalnih odnosa s roditeljima i drugim odraslim osobama u odgojno-obrazovnim institucijama (predškolskim ustanovama, školama itd.).

NAZIV MODULA: **OBRAZOVNI MANAGEMENT**

NAZIV KOLEGIJA: **Stručno-razvojne službe i upravljanje**

ECTS-bodovi: **5**.

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **usmeni** (ili pismeni)

Sadržaj:

Temeljne funkcije razvojne pedagoške djelatnosti (operativna, studijsko-analitička, informativno-dokumentacijska, instruktivna, savjetodavno-terapijsko-supervizijska, istraživačka, normativna. Područja razvojne pedagoške djelatnosti (priprema za ostvarenje plana i programa odgojno obrazovne ustanove, opće planiranje i organiziranje rada, izvedbeno planiranje i programiranje, ostvarivanje uvjeta za realizaciju programa, neposredno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu, uvođenje novih programa i inovacija, praćenje i izvođenje odgojno-obrazovnog rada, rad s učenicima posebnih potreba, savjetovanje i rad stručnih suradnika, analize, istraživanja i vrednovanje procesa i ostvarenih rezultata, informacijska, bibliotečna i dokumentacijska djelatnost, izvršitelji razvojne pedagoške djelatnosti (stručni suradnici; pedagog, psiholog, defektolog, socijalni djelatnik, knjižničar).

Literatura:

Osnovna:

1. Jurić, V. (2004). *Metodika rada školskoga pedagoga*. Školska knjiga, Zagreb
2. Resman, M. (2000). *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. HPKZ, Zagreb
3. Staničić, S. (2001). *Kompetencijski profil školskog pedagoga*. Napredak, Zagreb, 3, 279-295.
4. Staničić, S. (1992). *Razvojno-pedagoška djelatnost u osnovnoj školi*. Napredak, Zagreb, 3, 314-316.

Preporučena:

1. Mušanović, M. (2000). *Teorijska polazišta razvojne pedagoške djelatnosti*. U: Pedagozi i stručni suradnici u inovacijskom vrtiću i školi, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 19-28.
2. Mušanović, M., Staničić, S., Lavrnja, I., Drandić, B. (1992). *Koncepcija razvojno-pedagoške djelatnosti u institucijama odgoja i obrazovanja*. Napredak, Zagreb, 2, 189-194.

Opće i specifične kompetencije:

Upoznati studente s profesionalnom kompetencijom školskog pedagoga. Razvijati smisao za timski rad i suradnju općenito. Vježbati planiranje i programiranje u različitim područjima rada školskoga pedagoga. Poseban naglasak staviti na istraživačke kompetencije kao pretpostavku studijskog pristupa u radu školskog pedagoga.

NAZIV KOLEGIJA: **Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija**

ECTS-bodovi: **5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **2 sata predavanja i 2 sata seminara**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

Savjetovanje i pedagoške dimenzije savjetodavnog rada
Odnos pedagoškog savjetodavnog rada, pedagoškog vođenja i terapijskih postupaka
Suština, specifičnosti i pretpostavke pedagoškog savjetodavnog rada
Mogućnosti i ograničenja pedagoškog savjetodavnog rada
Znanja i vještine potrebne za pedagoško savjetovanje
Faze savjetodavnog rada , pedagoška dijagnoza
Put pronalaženja rješenja problema
Aktivnosti i uloge povezane s pedagoškim savjetovanjem
Individualni pedagoški savjetodavni rad
Grupni pedagoški savjetodavni rad, autoritet i odgovornost
Odnosi u procesu pedagoškog savjetovanja
Direktivni i nedirektivni savjetodavni rad
Metode i tehnike savjetodavnog rada
Specifičnosti pedagoškog savjetovanja s djecom i odraslima
Pedagog i pedagoško savjetovanje
Profesionalna orijentacija – obvezni dio obrazovnog djelovanja škole
Profesionalno informiranje, profesionalno savjetovanje
Profesionalno praćenje

Literatura:

Osnovna:

1. Janković, J. (1997) *Savjetovanje - nedirektivni pristup*. Zagreb: Alinea.
2. Juul, J. (1995) *Razgovori s obiteljima – perspektive i procesi*. Zagreb: Alineja.
3. Resman, M. (2000) *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. Zagreb: HPKZ.

Preporučena:

1. Geldard, K.; Geldard, D. (1998) *Counselling children*. London: Sage Publication.
2. Manthei, R. (1997) *Counselling: The skills of finding solutions to problems*. London: Routledge.
3. Reardon, K.K. (1998) *Interpersonalna komunikacija*. Zagreb: Alinea.

Opće i specifične kompetencije:

Opće: poznavanje ključnih pojmova, teorija i teorijskih postavka pedagoškog savjetodavnog rada te razumijevanje i prihvaćanje savjetodavnog rada kao dijela preventivnog rada pedagoga.

Specifične: razvoj analitičkih vještina i vještina kritičkog mišljenja; ovladavanje vještinama individualnog i grupnog savjetodavnog rada s učenicima, roditeljima i drugim odraslim osobama u odgojno-obrazovnoj ustanovi; stjecanje vještina informiranja i savjetovanja u profesionalnoj orijentaciji.

NAZIV MODULA: **OBRAZOVNI MANAGEMENT**

NAZIV KOLEGIJA: **Upravljanje znanjem**

ECTS-bodovi: **5**.

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **redavanja i praktikum**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni i usmeni**

Sadržaj:

- Filozofsko, socijalno i pedagoško tumačenje znanja tijekom povijesti i danas,
- Individualna, korporacijska i nacionalna znanja u globalnom svijetu,
- Znanje upravljanja i upravljanje znanjem; management znanja,
- Zakonitosti porasta i umnožavanja informacija i znanja,
- Management znanja; selekcija, sistematizacija i upravljanje znanjem,
- Društvo znanja i gospodarstvo utemeljeno na znanju; znanje o znanju,
- Znanje kao supstanca održivog razvoja i prirodna ograničenja,
- Znanje kao kapital; stvaranje i trošenje ljudskih resursa,
- Znanje kao novo područje poduzetništva i upravljanje znanjem,
- Inženjering znanja i novi profil stručnjaka (inženjera) za znanje,
- Dostupna, autorizirana i nedostupna znanja, sustavi proizvodnje znanja,
- Nova svjetska elita – stručnjaci za upravljanje znanjem, profil kompetencije,
- Institucionalno realno i virtualno obrazovanje kao dio upravljanog znanja.
- Procjene razine i kvalitete produktivnog upravljanog znanja.

Literatura:

Osnovna:

1. Morey, D. (2001), *Knowladge Management*, MIT Press
2. *Investigation Knowladge Management*, Beekman Publ. 2001.
3. Bahra, N. (2001), *Competitive Knowladge Management*, St. Martin Press
4. Von Hoffman, C (2001), *Do We Know Haw to Do That ? Understanding Knowledge Management*, Harvard Business School Press

Preporučena:

1. *Knowledge Management Case Book* (2002), John Wiley & Son
Članci i prikazi prema Knowladge Menagement Resource Center

Opće i specifične kompetencije:

Usvojiti osnove teorijskih polazišta i praktičnog postupanja za upravljanje postupcima stvaranja, dopunjavanja i obnavljanja znanja u različitim dobnim skupinama. Razviti sposobnost usmjeravanja na temeljne probleme suvremenog znanja kao i postupcima upravljanja u procesu stvaranja znanjem u formalnim sustavima obrazovanja. Usvojiti osnovne sposobnost konfiguriranja sustava znanja i oblikovati njihovu strukturu za različite upotrebne prilike i na različitim razinama potreba.

NAZIV MODULA: NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA
OPĆI OBRAZOVNO-ODGOJNI BLOK

NAZIV KOLEGIJA: **Opća pedagogija**

ECTS-bodovi: **3.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanje i seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Predmet Opće pedagogije. Diferencijalna pedagogija ili sustav pedagoških disciplina. Odnos pedagogije i drugih znanosti. Temeljni pedagoški pojmovi i kategorije. Temeljni oblici pedagoškog djelovanja. Oblici znanja i spoznaja o odgoju (slike, koncepti; modeli i teorije). Obrazovne institucije i sustavi obrazovanja. Suvremena pedagogija i kurikulum. Profesionalne kompetencije nastavnika. Suvremeni izazovi pedagogiji (primjerice: alternativne i/ili anti pedagogije; interkulturalni odgoj; globalizacija).

Literatura:

Osnovna:

1. Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (Odabrana poglavlja). Zagreb: HPKZ.
2. König, E./Zedler, P. (2001), *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa.
3. Gudjons, H. (1994), *Pedagogija. Temeljna znanja* (Odabrana poglavlja). Zagreb: Educa.

Preporučena:

1. Schulz von Thun, F. (2001), *Kako međusobno razgovaramo* 1. Smetenje i razjašnjenja. Zagreb: Erudita.

Opće i specifične kompetencije:

1. studenti će se upoznati s predmetom, subdisciplinama i kategorijalnim aparatom Opće pedagogije,
2. steći elementarna umijeća u ophođenju s pedagoškim teorijama i
3. razviti umijeća glede temeljnih oblika pedagoških djelovanja.

NAZIV MODULA: **NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA**
OPĆI OBRAZOVNO-ODGOJNI BLOK

NAZIV KOLEGIJA: **Opća didaktika**

ECTS-bodovi: **3.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni** (i samostalni uradak portfolio)

Sadržaj:

Didaktika i Curriculum. Sustavi znanja i obrazovanje. Odnos Opće didaktike i predmetnih didaktika (metodika). Podjela opće didaktike (teorijska, empirijska i pragmatička). Didaktika kao teorija obrazovanja. Didaktički modeli i/ili teorije. Temeljni didaktički pojmovi (i njihovi odnosi), modeli i operacije. Didaktička rekonstrukcija, redukcija i transformacija. Profesionalne kompetencije nastavnika. Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave. Kriteriji dobre nastave. Nastava kao akt uravnoteženja. Modeli diagnostike i evaluacije u općoj didaktici. Suvremeni trendovi u Općoj didaktici.

Literatura:

Osnovna:

1. Terhart, E. (2001), *Metode poučavanja i učenja*. Zagreb: Educa.
2. Meyer, H. (2002), *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa.
3. Gudjons, H., Teske, R., Winkel, R., (ur.), *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa: 1994.

Preporučena:

1. Kyriacou, K (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa.
2. Apel, H. J. (2003), *Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja*. Zagreb: Erudita.
3. Peterßen, W. H. (2003). *Unterrichtsvorbereitung*. München: Ehrenwirth.
4. Peterßen, W. H. (2001), *Lehrbuch Allgemeine Didaktik*. München: Ehrenwirth.

Opće i specifične kompetencije:

1. studenti će se upoznati s predmetom Opće didaktike i praktičnim pitanjima pripreme, realizacije i (samo)evaluacije nastave koje tematizira didaktika,
2. steći elementarna umijeća u ophođenju s didaktičkim teorijama i/ili modelima i
3. razviti umijeća glede (reflektiranog) planiranja, izvođenja i evaluacije nastave.

NAZIV MODULA: **NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA**
OPĆI OBRAZOVNO-ODGOJNI BLOK

NAZIV KOLEGIJA: **Komunikacija u nastavi**

ECTS-bodovi: **2.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni** (i samostalni uradak portfolio)

Sadržaj:

Metakomunikacijska razina: Što je komunikacija?. Verbalna i neverbalna; digitalna i analogna komunikacija. Obilježja nastavne komunikacije. Uloga učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika. **Komunikacijska razina:** Metode i tehnike uspješne komunikacije: aktivno slušanje, vođenje razgovora, igranje uloga, pedagoška psihodrama, moderirana rasprava. Oblici podučavanja: monološki i dijaloški. «Komunikacijski profili» učitelja i etika komunikacije. Neverbalna komunikacija u nastavi (značenje poruka tijela, pokreta, gesta). **Aktualne teme:** Interkulturalna komunikacija u nastavi. – Komunikacija na daljinu.- Virtualna komunikacija.

Literatura:

Osnovna:

1. Langer, I., Schulz von Thun, F., Tausch, R.(2003): Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.
2. Heinz Klippert (1996): Kommunikations-Trening.-Muenchen.
3. Schulz von Thun, F. (2002): Kako međusobno razgovaramo (1-3), Zagreb:Erudita.
4. Hans Juergen Apel (2003): Predavanje uvod u akdemski oblik poučavanja. Zgareb:Erudita.

Preporučena:

1. Brajša, P. (1994): *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.
2. Bratanić, M.. (1993) *Mikropedagogija - Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja* (3.izd.). Zagreb:Školska knjiga.
3. Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija*. Zagreb:Educa.

Opće i specifične kompetencije:

1. steći osnovna znanja o nastavnoj komunikaciji i ulozi učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika
2. osvijestiti odnos komunikacijskog ponašanja učitelja, oblika komunikacije između učenika i razvijanja komunikacijske kompetencije učenika
3. upoznati i vježbati metode i tehnike uspješne nastavne komunikacije

NAZIV MODULA: **NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA**

OPĆI OBRAZOVNO-ODGOJNI BLOK

NAZIV KOLEGIJA: **Interesi u nastavi**

ECTS-bodovi: **2.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **izborni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: **nema**

Ispit: **pismeni** (i samostalni uradak portfolio)

Sadržaj:

Povijesna shvaćanja interesa u pedagogiji i pedagoške teorije interesa (Dewey, Kerschensteiner, Herbart). Minhenska teorija interesa (Krapp i Schiefele) i njen odnos s motivacijskom teorijom samoodređenja (Deci i Ryan). Vrste interesa. Životni interesi. Razvoj spoznajnih interesa tijekom cjeloživotnog obrazovanja. Interesi kao uvjet, cilj i rezultat nastavnog procesa. Interes i disciplina. Odgojna nastava i razvoj interesa. Poticanje i razvoj interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Literatura:

Osnovna:

1. Palekčić, M./ Müller, F. (2005), *Uvjeti i efekti interesa za studij i motivacije za učenje* (motivi za izbor studija i motivacijski regulacijski stilovi) kod hrvatskih i njemačkih studenata, *Pedagogijska istraživanja*, 1, 2, 159-195.
2. Palekčić, M., Radeka, I., Petani, R. & Müller, F. (2004), *Interes za studij*, *Napredak*, 145(4), 389-404.
3. Deci, E. L. & R. M. Ryan (Eds.) (2002), *Handbook of self-determination research*. Rochester: University of Rochester Press.

Preporučena:

1. Palekčić, M. (1985), *Unutrašnja motivacija i školsko učenje*. Sarajevo: Svjetlost.
2. Krapp, A. & M. Prenzel (Hrsg.) (1992), *Interesse, Lernen, Leistung* Münster: Aschendorff.
3. Hoffmann, L./A. Krapp/ K. A. Renniger (1998), *Interest and learning*. Kiel: IPN.
4. Dresel, Markus: *Motivationsförderung im schulischen Kontext*. Göttingen: Hogrefe 2004

5. Krapp, A. (1998). *Entwicklung und Förderung von Interessen im Unterricht*. Psychologie der Erziehung und Unterricht, 44. Jg., 185-201.

Opće i specifične kompetencije:

1. studenti će se upoznati s teorijama interesa i empirijskim istraživanjima interesa i
2. steći bitna umijeća u poticanju i razvoju interesa i motivacije za učenje u nastavi.

NAZIV MODULA: **NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA**
METODIČKI BLOK

NAZIV KOLEGIJA: **Metodika nastave pedagogije**

ECTS-bodovi: **12/6.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **predavanja i seminar**

Uvjeti: položen ispit iz kolegija **Didaktičke teorije, Didaktika**

Ispit: **pismeni**

Sadržaj:

Nastavne strategije primjerene srednjoškolskoj dobi (analiza tekstova i primjera iz nastavne prakse, diskusija, rasprava). Dosljednost primjene didaktičkih aksioma i/ili metodičke varijacije u specifičnim pedagozijskim sadržajima. Metodika nastave pedagogije kao metodika metodike. Metode poučavanja i učenja – samostalan rad učenika. Vrednovanje nastavnih oblika u skladu s primjerenosti učenicima u srednjem obrazovanju. Organizacija nastave s naglaskom na slobodnoj i otvorenoj nastavi.

Literatura:

Osnovna:

4. Gudjons, H. (2003). *Frontalunterricht – neu entdeckt*. Klinkhardt, Bad Heilbrunn.
5. Terhart, E. (2001.) *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb

Preporučena:

Desforges, Ch. (2001). *Uspješno učenje i poučavanje*. Educa, Zagreb

Opće i specifične kompetencije:

Zbog specifičnosti metodike nastave pedagogije studenti će se uvoditi u rasprave o razinama metodika (makro, mezo i mikrometodika) i domišljanja koja proizlaze iz tog odnosa određenog vertikalom od praktične pedagogije do metateorijske razine.

NAZIV MODULA: **NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA**
METODIČKI BLOK

NAZIV KOLEGIJA: **Metodički praktikum**

ECTS-bodovi: **8/4.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **praktikum**

Uvjeti: položen ispit iz kolegija **Didaktičke teorije, Didaktika**

Ispit: **ocjena pripreve, praktična izvedba nastave ili simulacije**

Sadržaj:

Dizajniranje nastavnog sata - simulacija. Funkcija pripreve i posebnost pripremanja pedagoških sadržaja za nastavu. Analiza sadržaja – hrestomacijski prilozi. Tekstualna građa i analiza sadržaja. Nastavna sredstva i pomagala u funkciji obrazovnih ciljeva. Samostalan rad na pedagoškim dokumentima. Analiza izvedbe nastave (didaktičko-metodički aspekt analize, analitički koraci – konačno vrednovanje). Usporedne konstrukcije u projektiranju nastave i međusobno vrednovanje.

Literatura

Osnovna:

1. Terhart, E. (2001). *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb.
2. Klippert, H. (2001). *Kako uspješno učiti u timu, zbirka praktičnih primjera*. Educa, Zagreb.

Preporučena:

1. Ryan, K. i Cooper, J.M. (1988). *Those Who Can, Teach*. Houghton Mifflin, Boston

Opće i specifične kompetencije:

Studenti su u kolegijima didaktičke teorije i didaktika upoznali opće zakonitosti nastavnog procesa, a u metodičkom praktikumu primjenjuju te spoznaje kao i spoznaje u kolegiju metodika nastave pedagogije. Naglasak je na vještinama kao i stjecanju ranog iskustva u izvedbi nastave, što je podlogom za studentsku raspravu o kvaliteti izvedbe i potvrdi ili osporavanju različiti modela i koncepata nastave.

NAZIV MODULA: **NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA**
METODIČKI BLOK

NAZIV KOLEGIJA: **Praksa**

ECTS-bodovi: **10/5.**

Jezik: **hrvatski**

Trajanje: **1 semestar**

Status: **obvezatni**

Oblik nastave: **stručna praksa**

Uvjeti: položen ispit iz kolegija **Metodika nastave pedagogije**

Ispit: **hospitiranje, javno predavanje**

Sadržaj:

Studentska praksa se organizira u srednjoj školi u kojoj je programski zastupljen nastavni predmet pedagogija. Studenti hospitiraju kod mentora, a zatim izabiru temu (nastavnu jedinicu), pripremaju, planiraju i izvode javno predavanje u prisustvu mentora i ostalih studenata. U istom sastavu provodi se analiza i prikaz nastavnog sata kako bi se s didaktičko-metodičkog stajališta rekonstruirala izvedba sata (vođenjem bilješki i protokola snimanja nastavnog sata). Primjenom znanja iz metodike nastave pedagogije, ali i opće didaktičkog znanja, studenti pristupaju vrednovanju raščlambenih elemenata nastavnog sata (ciljevi, procesualnost, metode i strategije, postignuća).

Opće i specifične kompetencije:

Razvijati i provjeravati osposobljenost za nastavne kompetencije studenata kao i naglašen kritički odnos spram teorijskih modela izvedbe nastave i njihove primjene u nastavi.

3.3. NASTAVNI PLAN STUDIJA PEDAGOGIJE

Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata. Uvjeti upisa studenata u sljedeći

semestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduvjeti upisa pojedinog predmeta ili skupine predmeta.

Nastavni plan studija pedagogije koncipiran prema upoznavanju osnovne odrednice pedagogije i pojedinih pedagoških disciplina, odgojno-obrazovnog/školskog sustava, kao i inter/multidisciplinarnog karaktera pedagoške znanosti, izgradnji pedagoškog mišljenja, analize i zaključivanja, te osposobljavanju studenata za konkretan pedagoški rad.

Upis u sljedeći semestar studija uvjetovan je prikupljanjem potrebnog broja ECTS bodova, kao i polaganjem ispita (u pravilu iz obvezatnih kolegija). Stručna praksa se obavlja tijekom diplomskog studija, a određena je sadržajem pojedinih modula/kolegija.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

DVOPREDMETNI

I GODINA

I SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Osnove pedagogije	5	O
2. Povijest i filozofija pedagogije	5	O
3. Didaktičke teorije	5	O

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Strani jezik struke	2	O
2. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

II SEMESTAR (LJETNI) *

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Sistematska pedagogija	5	O
2. Obiteljska pedagogija	5	O
3. Pedagogija ranog djetinstva	5	O

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Strani jezik struke	2	O
2. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

* Studenti mogu upisati kolegije II semestra tek nakon položenih kolegija I semestra.

II GODINA

III SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Antropologija odgoja i obrazovanja	5	O
2. Uvod u pedagoška istraživanja	5	O
3. Ustanove ranog odgoja i obrazovanja	5	O

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

IV SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Školski podsustavi	5	O
2. Kvantitativna istraživanja	5	O
3. Visokoškolsko obrazovanje	5	O

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

III GODINA

V SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Osnove specijalne pedagogije	5	O
2. Kvalitativna istraživanja	5	O
3. Kritičke teorije obrazovanja	5	I

VI SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Obrazovanje darovitih	5	O
2. Metodika rada s učenicima s posebnim potrebama	5	I
3. Obrazovne politike	5	I

Studenti mogu završiti preddiplomski studij nakon položenih obvezatnih kolegija studija pedagogije i izbornih kolegija (najmanje 90 ECTS) i druge studijske grupe (ukupno: najmanje 180 ECTS).

DIPLOMSKI STUDIJ

DVOPREDMETNI

I GODINA * / IV GODINA

I SEMESTAR / VII SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Osnove socijalne pedagogije	5	O
2. Pedagogija slobodnog vremena	5	O
3. Didaktika	5	O

II SEMESTAR / VIII SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Teorije kurikuluma	5	O
2. Interkulturalizam i obrazovanje	5	O
3. Osnove interkulturalne pedagogije	5	O

* Studenti mogu upisati diplomski studij pedagogije nakon završenog preddiplomskog studija pedagogije ili ekvivalentnog studija i položenih razlikovnih ispita /do kraja **I semestra** / VII semestra/.

II GODINA / V GODINA

III SEMESTAR / IX SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Upravljanje i autonomija škole	5	O
2. Školski i razredni management	5	O
3. Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove	5	I

IV SEMESTAR / X SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Završni rad *	15	O

* Studenti mogu obraniti završni rad nakon položenih obvezatnih kolegija studija pedagogije i izbornih kolegija (najmanje 150 ECTS) i druge studijske grupe (ukupno: najmanje 300 ECTS).

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

JEDNOPREDMETNI

I GODINA

I SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Osnove pedagogije	5	O
2. Povijest i filozofija pedagogije	5	O
3. Didaktičke teorije	5	O
4. Teorije odgoja i obrazovanja	5	O
5. Sociologija odgoja i obrazovanja	5	I

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Strani jezik struke	2	O
2. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

II SEMESTAR (LJETNI) *

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Sistematska pedagogija	5	O
2. Obiteljska pedagogija	5	O
3. Pedagogija ranog djetinstva	5	O
4. Povijest hrvatske pedagogije i školstva	5	O
5. Andragogija	5	O
6. Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja **	5	I

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Strani jezik struke	2	O
2. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

* Studenti mogu upisati kolegije II semestra tek nakon položenih kolegija I semestra: Osnove pedagogije, Povijest i filozofija pedagogije, Didaktičke teorije.

** Studenti mogu upisati izborni kolegij predložen u nastavnom planu za pojedine semestre ili neki drugi kolegij na Filozofskom fakultetu/Sveučilištu u Zagrebu

II GODINA

III SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Antropologija odgoja i obrazovanja	5	O
2. Uvod u pedagojska istraživanja	5	O
3. Ustanove ranog odgoja i obrazovanja	5	O
4. Međunarodno obrazovanje	5	O
5. Pedagogija adolescencije	5	O
6. Psihologija odgoja i obrazovanja	5	I

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

IV SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Školski podsustavi	5	O
2. Kvantitativna istraživanja	5	O
3. Visokoškolsko obrazovanje	5	O
4. Domski odgoj	5	O
5. Alternativne pedagoške ideje i škole	5	O
6. Virtualno obrazovanje	5	I

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Tjelesna i zdravstvena kultura		O

III GODINA

V SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Osnove specijalne pedagogije	5	O
2. Kvalitativna istraživanja	5	O
3. Kritičke teorije obrazovanja	5	O
4. Informacijski sustavi i baze podataka u obrazovanju	5	O
5. Statistika u pedagozijskim istraživanjima	5	O
6. Istraživački instrumenti i evaluacija	5	I

VI SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Obrazovanje darovitih	5	O
2. Metodika rada s učenicima s posebnim potrebama	5	O
3. Obrazovne politike	5	O
4. Diferencijalna pedagogija	5	O
5. Pedagoška dijagnostika	5	I
6. Razvojne i obrazovne strategije	5	I

Studenti mogu završiti preddiplomski studij nakon položenih obvezatnih kolegija studija pedagogije i izbornih kolegija (najmanje 180 ECTS).

DIPLOMSKI STUDIJ

JEDNOPREDMETNI

I GODINA * / IV GODINA

I SEMESTAR / VII SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Osnove socijalne pedagogije	5	O
2. Pedagogija slobodnog vremena	5	O
3. Didaktika	5	O
4. Pedagoška resocijalizacija	5	O
5. Komparativna pedagogija	5	O
6. Pedagoška prevencija poremećaja u ponašanju	5	I

II SEMESTAR / VIII SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Teorije kurikuluma	5	O
2. Interkulturalizam i obrazovanje	5	O
3. Osnove interkulturalne pedagogije	5	O
4. Nacionalni kurikulum	5	O
5. Temeljna nastavna umijeća	5	O
6. Teorije i metodike nastave	5	I

* Studenti mogu upisati diplomski studij pedagogije nakon završenog preddiplomskog studija pedagogije ili ekvivalentnog studija i položenih razlikovnih ispita /do kraja I semestra / VII semestra/.

II GODINA / V GODINA

III SEMESTAR / IX SEMESTAR (ZIMSKI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Upravljanje i autonomija škole	5	O
2. Školski i razredni management	5	O
3. Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove	5	O
4. Prava djeteta u odgoju i obrazovanju	5	O
1. Obrazovanje za ljudska prava i građanstvo	5	O
6. Europsko obrazovanje	5	I

IV SEMESTAR / X SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Stručno-razvojne službe i upravljanje	5	O
2. Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija	5	I
3. Interkulturalni kurikulum	5	I
4. Upravljanje znanjem	5	I
5. Sustavi znanja	5	I

IV SEMESTAR / X SEMESTAR (LJETNI)

KOLEGIJ	ECTS	TIP
1. Završni rad *	15	O

* Studenti mogu obraniti završni rad nakon položenih obvezatnih kolegija studija pedagogije i izbornih kolegija (najmanje 300 ECTS).

3.4. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih studija
 Studenti mogu upisati izborni kolegij predložen u nastavnom planu za pojedine semestre ili neki drugi kolegij na Filozofskom fakultetu/Sveučilištu u Zagrebu.

Popis izbornih kolegija utvrđuje se svake akademske godine nakon usaglašavanja, pristanka pojedinih odsjeka/fakulteta.

3.5. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na hrvatskom i/ili engleskom jeziku:

1. Antropologija odgoja i obrazovanja
2. Europsko obrazovanje
3. Interkulturalizam i obrazovanje
4. Obrazovanje za ljudska prava i građanstvo
5. Upravljanje znanjem

3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS – bodova (pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim visokim učilištima) utvrđuju se prema načelu **programske povezanosti** ili posebnom odlukom Nastavnog vijeća Odsjeka za pedagogiju.

3.6. Način završetka studija:

Diplomski studij pedagogije (jednopedmetni i dvopedmetni) završava izradom **završnog** (magistraskog) **rada** iz područja pedagogije. Dvopedmetni studij može (iznimno) završiti **završnim** ispitom u slučaju kada se tema magistraskog rada iz druge studijske grupe nije sadržajno mogla kombinirati s nekom temom iz područja pedagogije, što se regulira posebnom odlukom Nastavnog vijeća Odsjeka za pedagogiju.

3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij pedagogije utvrđuju se u skladu sa zakonom, statutom Sveučilišta u Zagrebu i Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a studijske obveze određuju se prema usvojenom nastavnom planu i programu.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Mjesta izvođenja studijskog programa.

Studij pedagogije se izvodi u prostorima Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Dio nastave realizira se u odgojno-obrazovnim ustanovama (školama, predškolskim ustanovama, domovima...) i drugim institucijama u kojima rade pedagozi - praktična nastava u okviru pojedinih kolegija, metodički praktikum, stručna praksa, terenska nastava, projekti-istraživanja...

4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija.

Odsjek za pedagogiju koristi za izvođenje nastave učionicu/dvoranu, praktikum, studijsku knjižnicu i sobe za nastavnike. Za izvođenje nastave Odsjek ima potrebnu nastavnu i računalnu opremu, koju sustavno obnavlja u skladu sa zahtjevima suvremene visokoškolske nastave.

4.3. Imena nastavnika i broj suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog predmeta pri pokretanju studija.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

KOLEGIJ	NASTAVNIK	BROJ SURADNIKA
Osnove pedagogije	Neven Hrvatić	0
Povijest i filozofija pedagogije	Ivan Dumbović	1
Didaktičke teorije	Vladimir Jurić	1
Teorije odgoja i obrazovanja	Antun Mijatović	0
Povijest hrvatske pedagogije i školstva	Ivan Dumbović	1
Sistematska pedagogija	Antun Mijatović	0
Obiteljska pedagogija	Dubravka Maleš	0
Pedagogija ranog djetinstva	Arjana Miljak	0
Pedagogija adolescencije	Vlatko Previšić	0
Andragogija	Nikša Nikola Šoljan	0
Pedagogija cjeloživotnog obrazovanja	Nikša Nikola Šoljan	1
Antropologija odgoja i obrazovanja	Vedrana Spajić-Vrkaš	1 + 4 vanjska (korektori)

Obrazovne politike	Nikša Nikola Šoljan	1 + 4 vanjska (korektori)
Kritičke teorije obrazovanja	Vedrana Spajić-Vrkaš	2
Međunarodno obrazovanje	Nikša Nikola Šoljan, Koraljka Posavec	2
Psihologija odgoja i obrazovanja	Vlasta Vizek -Vidović	1
Sociologija odgoja i obrazovanja	Ivan Cifrić, Nenad Karajić	1
Razvojne i obrazovne strategije	Antun Mijatović	1
Ustanove ranog odgoja i obrazovanja	Arjana Miljak	1
Školski podsustavi	Vladimir Jurić	1
Visokoškolsko obrazovanje	Nikša Nikola Šoljan	0
Domski odgoj	Neven Hrvatić	0
Alternativne pedagoške ideje i škole	Vlatko Previšić	0
Virtualno obrazovanje	Antun Mijatović	0
Uvod u pedagojska istraživanja	Ana Sekulić-Majurec, Antun Arbunić	0
Kvantitativna istraživanja	A.Sekulić-Majurec	0
Kvalitativna istraživanja	Ana Sekulić-Majurec	0
Informacijski sustavi i baze podataka u obrazovanju	Nikša Nikola Šoljan	0
Statistika u pedagojskim istraživanjima	Ana Sekulić-Majurec Antun Arbunić	0
Istraživački instrumenti i evaluacija	Ana Sekulić-Majurec	0
Osnove specijalne pedagogije	Neven Hrvatić	0
Obrazovanje darovitih	Ana Sekulić-Majurec	1 (vanjski)
Metodika rada s učenicima s posebnim potrebama	Ana Sekulić-Majurec	0
Diferencijalna pedagogija	Antun Mijatović	0
Pedagoška dijagnostika	Vlatko Previšić, Marko Palekčić	0

DIPLOMSKI STUDIJ

KOLEGIJ	NASTAVNIK	BROJ SURADNIKA
Osnove socijalne pedagogije	Vlatko Previšić	0
Pedagogija slobodnog vremena	Vlatko Previšić	0
Pedagoška resocijalizacija	Vlatko Previšić Neven Hrvatić	0
Pedagoška prevencija poremećaja u ponašanju	Vlatko Previšić	0
Teorije kurikuluma	Vlatko Previšić, Slavica Bašić	0
Didaktika	Vladimir Jurić, Marko Palekčić	1
Nacionalni kurikulum	Antun Mijatović	0
Teorije i metodike nastave	Vladimir Jurić	
Temeljna nastavna umijeća	Vladimir Jurić, Marko Palekčić	0
Komparativna pedagogija	Koraljka Posavec, Nikša Nikola Šoljan	0
Sustavi znanja	Antun Mijatović	0
Interkulturalizam i obrazovanje	Vedrana Spajić-Vrkaš	0
Osnove interkulturalne pedagogije	Vlatko Previšić, Koraljka Posavec	0
Prava djetata u odgoju i obrazovanju	Dubravka Maleš	1 (vanjski)
Obrazovanje za ljudska prava i građanstvo	Vedrana Spajić-Vrkaš	0
Europsko obrazovanje	Vedrana Spajić-Vrkaš	0
Interkulturalni kurikulum	Neven Hrvatić	0
Upravljanje i autonomija škole	Antun Mijatović	0
Školski i razredni management	Vladimir Jurić	0
Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove	Dubravka Maleš	0
Stručno-razvojne službe i upravljanje	Vladimir Jurić	0
Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija	Dubravka Maleš	0
Upravljanje znanjem	Antun Mijatović	0

NASTAVNIČKA KOMPETENCIJA

KOLEGIJ	NASTAVNIK	BROJ SURADNIKA
Opća pedagogija	Marko Palekčić, Antun Mijatović, Slavica Bašić	0
Opća didaktika	Marko Palekčić, Slavica Bašić, Antun Arbunić	0
Temeljna nastavna umijeća	Marko Palekčić, Slavica Bašić, Antun Arbunić	0
Komunikacija u nastavi	Slavica Bašić, Marko Palekčić	0
Interesi u nastavi	Marko Palekčić	0
Metodika nastave pedagogije	Vladimir Jurić	5 (vanjski)
Metodički praktikum	Vladimir Jurić	5 (vanjski)
Praksa	Vladimir Jurić	10 (vanjski)

4.4. Podaci o angažiranim nastavnicima (po abecednom redu):

Dr. sc. Antun Arbunić, doc.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: aarbunic@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 23. prosinca 2003. (docent)

ŽIVOTOPIS

- Antun Arbunić, rođen 1958. u Splitu, RH
- osnovnu školu završio u Jelsi, a srednju u Hvaru 1976.
- 1976. upisao Pedagošku akademiju u Zadru, smjer razredne nastave, koju je diplomirao (1979.) na temu iz Metodike elementarne nastave hrvatskog jezika - "Kultura usmenog i pismenog izraza u prvom razredu osnovne škole"
- od nastavne 1979./80. godine pa do siječnja 2000. radi kao učitelj razredne nastave
- od 1985. do 1987. vršitelj dužnosti ravnatelja OŠ u Bogomoljima
- uz rad, 1988./89. upisao pedagogiju i psihologiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu
- studij zbog ratnih prilika prekinuo u rujnu 1991. te ga nastavio na Filozofskom fakultetu u Zadru kao jednopredmetni studij pedagogije
- diplomirao pedagogiju 1994., dilomskim radom na temu "Analiza ciljeva i zadataka nastave književnosti u četvrtom razredu osnovne škole
- 1994. upisao poslijediplomski studij na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu, smjer "poremećaja u ponašanju"
- 1997. magistrirao magistarskim radom "Slobodno vrijeme mladih i prevencija poremećaja u ponašanju"
- akademske 1997./98. godine prijavio temu doktorske disertacije izvan dokorskog studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s naslovom "Slobodno vrijeme djece (učenika) osnovnoškolske dobi"
- 2000. primljen na Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, u Odsjeku za pedagogiju gdje radi kao asistent i viši asistent na kolegijima: uvod u pedagogiju, sistematska pedagogija, metodologija pedagoških istraživanja sa statistikom (1 i 2), andragogija, socijalna pedagogija, pedagogija slobodnog vremena te od akademske 2001./02. do danas radi kao nastavnik didaktike u programu pedagoško-didaktičke izobrazbe na FF-u
- doktorirao 12. studenoga 2002.
- sudjelovao na 9 znanstvenih i stručnih skupova s međunarodnim sudjelovanjem, od koji 2 u inozemstvu, te na 5 stručnih skupova u zemlji
- održao jedno pozivno predavanje u svojstvu uvodničara na temu Interno školsko ocjenjivanje (stručni skup) za Zavod za školstvo RH (Varaždin, studeni 2004.)
- izdao 6 izvornih znanstvenih i 1 pregledni članak (od čega 3 u časopisima koji se referiraju u međunarodnim bazama podataka) te jedan stručni članak

- u status docenta izabran na sjednici Fakultetskog vijeća od 23. prosinca 2003., a za znanstveno područje društvenih znanosti, polje odgojnih znanosti, u Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (klasa:640-03/03-01/85; urbroj:3804-480-03-2).

POPIS RADOVA

1. Arbunić, A. (1998): Interesi djece za slobodne aktivnosti. Napredak 139 (2), 186-192, Zagreb.
2. Arbunić, A. (1998): Poznavanje interesa djece i njihovih roditelja za slobodnim aktivnostima kao temelj programa primarne prevencije poremećaja u ponašanju. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 34 (1), 117-126, Zagreb.
3. Arbunić, A., Ljubetić, M. (1999): Izazov pedagogiji 21. stoljeća, u: Didaktični in metodični vidiki nadaljnega izobraževanja (zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog savjetovanja), 116-121, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, Maribor.
4. Arbunić, A. (2000): Za promjenu razredno-predmetnog sustava. Napredak 141 (3) 352-362, Zagreb.
5. Arbunić, A. (2001): Multivarijantne analize u pedagogiji, izvorni znanstveni članak, u: Teorijsko-metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, (zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog kolokvija u Opatiji), 232-236, Filozofski fakultet, Rijeka.
6. Arbunić, A. (2001): Kvantitativno-kvalitativna usporedba dviju čitanki za četvrti razred osnovne škole. Zrno, vol.XIV., 45-46 (70-71) 18-21, Zagreb.
7. Arbunić, A. (2001): Djeca i slobodno vrijeme - razlike između aktivnosti provođenja i pridanih vrijednosti, u: Didaktični in metodični vidiki prenove in razvoja izobraževanja (zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog savjetovanja), 463-476, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru, Maribor.
8. Arbunić, A. (2002): Slobodne aktivnosti između pedagogijske teorije i prakse, u: Odnos pedagogijske teorije i pedagoške prakse, (zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog kolokvija u Crikvenici), 303-309, Filozofski fakultet, Rijeka.

Dr. sc. Slavica Bašić, izv. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: slavica.basic@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 2002. (izvanredni profesor)

ŽIVOTOPIS

Opći podaci, školovanje, zaposlenje

- 1952 rodjena
1976. diplomirala, stekla stručni naziv prof. pedagogije i psihologije,
 Filozofski fakultet u Sarajevu
1982. stekla stupanj magistra znanosti, Filozofski fakultet u Sarajevu
1989. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu,
 obranila doktorsku disertaciju na temu "Pedagogijski terminološki sustav" i stekla
 naziv doktora društveno-humanističkih znanosti iz područja pedagogije
- 1978 – 1981. školski pedagog u srednjoj školi u Trogiru
1981. -1993. nastavnik na Filozofskom fakultetu u Zadru
1993. - sveučilišni nastavnik na Odsjeku za pedagoško-psihološko osposobljavanje
 predmetnih nastavnika (Zagreb)

Izbor u zvanje

U rujnu 2000. godine izabrana u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora za znanstveno područje društvenih znanosti (odgojne znanosti) za predmet Opća pedagogija na Odsjeku za pedagošku, psihološku i didaktičku izobrazbu predmetnih nastavnika na Učiteljskoj akademiji u Zagrebu

Nastavnička djelatnost na fakultetu

- Vodila je više kolegija iz područja sistematske pedagogije (Obiteljska pedagogija, Uvod u pedagogiju, Uvod u znanosti o odgoju) u dodiplomskoj nastavi i kao gostujući nastavnik u poslijediplomskoj nastavi.
- Nositelj kolegija Opća pedagogija na Odsjeku za pedagoško, psihološko i didaktičko izobražavanje predmetnih nastavnika, koji djeluje u okviru Učiteljske akademije;

- U okviru Odsjeka za pedagogiju, Filozofskog fakulteta u Zagrebu nositelj je kolegija Opća pedagogija i Didaktika za nastavnička zanimanja

POPIS RADOVA

B) Znanstveni radovi – zadnjih pet godina

Knjige:

Bašić, S. (V. Spajić-Vrkaš, M. Kukoč): *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju*, Interdisciplinarni rječnik.- Zagreb, Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO, 2001.

Poglavlja u knjizi:

Osnove suvremene pedagogije (Ured. *Mijatović, Antun*) - Zagreb: Pedagoško-književni zbor, 1999. poglavlje 7: Odgoj, str. 175 - 203.

Znanstveni rad objavljen u časopisu citiranom u tercijarnim i sekundarnim znanstvenim publikacijama

Bašić, S. (1998) "Od tradicionalnog prema suvremenom konceptu izobrazbe predmetnih učitelja", Rosić, V. (ur.) *Kvaliteta u odgoju i obrazovanju*. Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog kolokvija. Rijeka. Pedagoški fakultet u Rijeci, 1998., str. 103 -111. Hrv. i njem.

Bašić, S./ Richter, T. " Pedagoška etika - komponenta pedagoške kompetencije".- Rosić, V. (ur.) *Nastavnik -čimbenik kvalitete u odgoju i obrazovanju*. Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog kolokvija. Rijeka. Pedagoški fakultet u Rijeci, 1999. str. 259-266

Bašić, S (2000.). *Koncept «prikrivenog» kurikulumu*. *NAPREDAK*, Zagreb, 141(2), 170-180

Bašić, S. (2000.) "Neki razvojni pravci pedagogije od Stjepana Matičevića do danas".- ZBORNİK UČITELJSKE AKADEMIJE U ZAGREBU, Vol.3, br. 1, 2001. str. 100-115

Bašić, S. (2003.) „Slobodna škola i autonomija učitelja. Antropologijsko legitimiranje na primjeru waldorfske škole“. ODGOJ, OBRAZOVANJE I PEDAGOGIJA U RAZVITKU HRVATSKOG ŠKOLSTVA .- Zbornik radova Sabora pedagoga Hrvatske (ur. Hrvoje Vrgoè), HPKZ, Zagreb, 2003.

Bašić, S. (2004.): *ADHD-DIJETE: RAZVOJNI POREMEĆAJ ILI SUVREMENI MIT*– Zbornik Učiteljske akademije u Zagrebu, Vol.6, br.2(8),str. 125-139

Dr. sc. Ivan Dumbović, izv. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: widik-bilo-jest-@net.hr

Datum zadnjeg izbora: 30. studenog 1999. (izvanredni profesor)

ŽIVOTOPIS

Prof. dr. sc. Ivan Dumbović rođen je 7. svibnja 1945. godine u Gušću, kod Siska.

Osnovnu školu završio je u Gušću, srednju učiteljsku u Petrinji, studij pedagogije i sociologije diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1972. godine. Doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1984. temom *Stjepan Basariček – utemeljitelj teorijske pedagogije u Hrvatskoj*.

Radio kao školski pedagog u OŠ “Bogumil Toni” u Samoboru od 1971. do 1975, potom 1974/1975. honorarno i 1975/1976. kao profesor Opće pedagogije i Predškolske pedagogije u Školi za odgajatelje “Tatjana Marinić” u Zagrebu. Od akademske 1976/1977. do danas zaposlen na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (asistent, znanstveni asistent, docent i od 1999. izvanredni profesor).

Predavao i predaje Opću povijest pedagogije i Nacionalnu povijest pedagogije na studiju pedagogije. Pored rada na Odsjeku za pedagogiju predavao Opću pedagogiju na Fakultetu za fizičku kulturu/Kineziološki fakultet, na Višoj školi Medicinskog fakulteta. Na studiju razredne nastave i predškolskog odgoja u Zagrebu/Učiteljska akademija i u Petrinji/Visoka učiteljska škola predavao Opću pedagogiju, u Petrinji tri akademske godine bio i pročelnik tadašnjih odsjeka RN i PO (od 1985/1986.).

Preko dvadeset godina predstojnik je katedre za Povijest pedagogije (prije katedre za Povijest pedagogije i Komparativnu pedagogiju) na Odsjeku za pedagogiju.

Izvodio nastavu i na poslijediplomskim studijima pedagogije i na međufakultetskom poslijediplomskom studiju Muzičke akademije i Odsjeka za pedagogiju FF.

Bio mentor kod izrade više stotina diplomskih radnji na studiju pedagogije, na studiju razredne nastave i studiju predškolskog odgoja. Bio i sada je mentor kod izrade nekoliko magistarskih i doktorskih radnji.

Autor više priloga (natuknica) u dosadašnjih šest svezaka Hrvatske enciklopedije Leksikografskog zavoda “Miroslav Krleža” i u šestom svesku Hrvatskog biografskog leksikona.

Gostovao kao predavač na Sveučilištu u Klagenfurtu temom: *Sto istaknutih hrvatskih pedagoga u svijetu i sto stranaca istaknutih hrvatskih pedagoga*.

Organizirao međunarodni znanstveni skup: *Hrvatska pedagojska misao i pedagoška praksa od Stjepana Basaričeka do SOS – Dječjeg sela*, uz sudjelovanje hrvatskih znanstvenika i desetak znanstvenika iz Austrije i Bugarske.

Organizirao znanstveno-stručni skup: *Veliki datumi hrvatske pedagogije, školstva i učiteljstva*.

Aktivno sudjelovao (prilozima) na znanstvenim i stručno znanstvenim skupovima u Hrvatskoj i izvan Hrvatske.

Održao velik broj stručnih, popularnih predavanja u osnovnim i srednjim školama i dječjim vrtićima i u radio-emisijama.

Objavio stotinjak stručnih i znanstvenih radova u Hrvatskoj i u inozemstvu.

Sastavio i napisao veliko enciklopedijsko djelo: *Pedagozi – značajni za praksu i teoriju odgoja* (preko 20.000 pedagoga iz preko 200 država u rasponu od 4.500 godina, koje je tridesetak

uglednih stručnjaka, recenzentata ocijenilo europskim, svjetski velikim i hrvatskim kapitalnim djelom) u najmanje deset svezaka enciklopedijskog formata sa 678 stranica po svesku. Prvi svezak će biti tiskan polovicom 2005.

POPIS RADOVA

1. *Razvoj pedagoške misli u Hrvatskoj*, u knjizi *Osnove suvremene pedagogije*, Zagreb, 1999, str. 79-100.
2. *Druga opća hrvatska učiteljska skupština 1874. u Petrinji (povijesno značenje i prinos hrvatskom školstvu, učiteljstvu i pedagogiji)*, u zborniku radova *Znanstveni skup – 125 godina poslije*, Zagreb – Petrinja, 1999, str. 95-101.
3. *120 godina pedagogije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i razvoj hrvatske pedagogije*, u zborniku *Prema humanoj stvaralačkoj školi našega vremena – X. Križevački pedagoški dani*, Križevci 1999, str. 123-133.
4. *Stjepan Basariček (1848-1918) utemeljitelj hrvatske pedagogije – doprinos osposobljavanju učitelja* u zborniku *Delo in pedagoški nazori Henrika Schreiner*a, Univerza v Mariboru, 2002, str. 271-287.
5. *Znanje i obrazovanje – povijesni osvrt*, u zborniku *Škola nade - XIII. Križevački pedagoški dani*, Križevci 2004, str. 53-72.

KVALIFIKACIJSKI RADOVI ZA IZVOĐENJE NASTAVE

1. *Milka Pogačić – društveni i pedagoški rad*, Školske novine i Zavod za pedagogiju, Zagreb, 1979, 179 str.
2. *Prilog Stjepana Ilijaševića pedagogiji I školstvu u Hrvatskoj*, u *Zbornik za historiju školstva i prosvjete 15*, Ljubljana, 1982, str. 93-103.
3. *Razvoj školstva u Hrvatskoj*, u *Zbornik radova*, Institut za pedagojska istraživanja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 1991, str. 82-1004.

4. *Osposobljavanje učitelja u Hrvatskoj*, u knjizi *Prema slobodnoj školi*, Institut za pedagoška istraživanja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, svezak 42, Zagreb, 1992, str. 217-226.
5. *Jan Amos Komensky i problem utemeljenja pedagogije*, u *Napredak*, Zagreb, vol. 133, 1992, br. 3, str. 354-359.
6. *Usporedba nekih pedagoških pogleda Milke Pogačić i Antona Semjonoviča Makarenka*, u *Anali za povijest odgoja 1*, Zagreb, 1992, str. 49-57.
7. *Ivan Filipović u prostoru i vremenu*, u zborniku *Prosudba djela Ivana Filipovića*, Zagreb, 1994, str. 13-21.
8. *Pedagogija na Zagrebačkom sveučilištu*, u *Napredak*, Zagreb, vol. 136, 1995, br. 2, str. 204-212.
9. *Glavne zapreke razvoju hrvatske pedagogije (s povijesnim osvrtom)*, u zborniku *Pedagogija I hrvatsko školstvo*, HPKZ, Zagreb, 1996, str. 31-38.
10. *Zur gegenseitigen Beeinflussung kroatischer und europäischer Pädagogen*, u knjizi *Pädagogische Grenzgänger in Europa*, Peter Lang, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Paris, Wien, 1997, str. 69-91.

Dr. sc. Neven Hrvatić , doc.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: nhrvatic@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 17 svibnja 2001. (docent)

ŽIVOTOPIS

- Dr. sc. Neven Hrvatić rođen je 8. svibnja 1960. godine u Pitomači.
- Osnovnu školu završio je u Pitomači, srednju u Virovitici.
- Diplomirao je pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1983. godine, studij pedagogije, 1983. godine. diplomirao je 1983. godine, nakon čega se zaposlio kao pedagog u srednjoj školi (Bjelovar, 1984-1992.).
- Od 1984. do 1992. godine radi kao pedagog u srednjoj školi u Bjelovaru.
- Od 1992. godine je zaposlen je kao asistent na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Odsjek za pedagogiju, Katedra za sistematsku pedagogiju, a osim toga povremeno dodatno realizira nastavu na Pravnom fakultetu u Zagrebu-Studijski centar socijalnog rada, kao i na Učiteljskoj akademiji u Zagrebu.
- Doktorirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s temom Odgoj i izobrazba Roma u Hrvatskoj te stekao akademski stupanj doktora društvenih znanosti, znanstveno polje odgojne znanosti.
- U suradničko zvanje višeg asistenta na Odsjeku za pedagogiju izabran je 1999. godine.
- U znanstveno-nastavno zvanje docenta na Katedri za Sistematsku pedagogiju, Odsjeka za pedagogiju, Filozofskog fakulteta u Zagrebu izabran je 2001. godine, gdje izvodi nastavu iz kolegija: Osnove pedagogije, Specijalna pedagogija, Domska pedagogija i Osnove socijalne pedagogije.
- Suradnik je i voditelj u više znanstvenoistraživačkih projekata:
"Genealogija i transfer modela interkulturalizma, "Školski kurikulum i obilježja hrvatske nacionalne kulture", "Metodologija i struktura nacionalog kurikuluma i "Lokacije naseljene Romima – stanje i unapređenje razvoja naselja i aspiracije za oblike stanovanja", a voditelj je projekata "Romi u Hrvatskoj" (i potprojekata prve "Ljetne škole djece Roma u Hrvatskoj" i "Romske odgojne zajednice") i "Društveni i razvojni položaj Roma u Hrvatskoj".
- Bio je mentor kod izrade diplomskih i magistarskih radnji većem broju studenata, sudionik brojnih znanstvenih i stručnih skupova u zemlji i inozemstvu, a održao je i velik broj stručnih predavanja u školama i drugim institucijama.
- Član je uredništava znanstvenog časopisa Pedagogijska istraživanja i glavni i odgovorni urednik interkulturalnog časopisa Nevo drom-Novu put.
- Bio je tajnik poslijediplomskog znanstvenog studija iz pedagogije i suvoditelj je kolegija: Suvremena stremljenja u socijalnoj pedagogiji i Interkulturalna pedagogija.
- Pročelnik je Odsjeka za pedagogiju od 2001.godine (do danas) i član Fakultetskog vijeća i Odbora za nastavu (od 2000. godine).
- Član je i dužnosnik više domaćih i stranih stručnih udruga: Hrvatskog pedagogijskog društva, Odbora za pastoral Roma-Hrvatske biskupske konferencije, SIETAR-Europa, IAIE, Interkulturalnog centra.

- Objavio je veliki broj znanstvenih i stručnih radova, prikaza knjiga, recenzija, te općih prikaza i osvrtu o odgoju i obrazovanju.

POPIS RADOVA

1. Hrvatić, N. (1999), Nastavnik u multikulturalnom okružju, U: Rosić, V. (ur.) *Nastavnik - čimbenik kvalitete u odgoju i obrazovanju*, (str. 368-374), Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka.
2. Hrvatić, N. i Posavec, K. (1999), *Distanca hrvatske mladeži prema religijskim skupinama*, U: Mijatović, A. i Previšić, V. (ur) Demokratska i interkulturalna obilježja srednjoškolaca u Hrvatskoj, (str. 39-46), Interkultura, Zagreb.
3. Hrvatić, N. & Posavec, K. (2000), Intercultural education and Roma in Croatia. *Intercultural Education*, 11, 1, pp. 93-105. /Carfax Publishing, Taylor & Francis Ltd London, UK/
4. Hrvatić, N. i Ivančić, S. (2000), Povijesno-socijalna obilježja Roma u Hrvatskoj, *Društvena istraživanja*, 46-47 (god.9 br.2-3.), str. 251-266.
5. Hrvatić, N. (2000), Odgoj i izobrazba Roma u Hrvatskoj, *Društvena istraživanja*, 46-47 (god.9 br.1.), str. 267-290.
6. Hrvatić, N. (2000), Novi pristup obrazovnoj tehnologiji u interkulturalnom obrazovanju, U: Rosić, V. (ur.) *Nastavnik i suvremena obrazovna tehnologija*, (str. 142-150), Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka.
7. Hrvatić, N. (2001), Metodologijske paradigme interkulturalnog odgoja i obrazovanja, U: Rosić, V. (ur.) *Teorijsko-metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja*, (str. 241-253), Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka.
8. Hrvatić, N. i Posavec, K. (2001), *Kontrola neizvjesnosti (anksioznost)*, U: Previšić, V. i Mijatović, A. (ur) Mladi u multikulturalnom svijetu: stavovi srednjoškolaca u Hrvatskoj, (str. 31-36), Interkultura, Zagreb.
9. Hrvatić, N. (2002), Domska pedagogija: od teorije do odgojne prakse, U: Rosić, V. (ur.) *Odnos pedagojske teorije i odgojne prakse*, (str. 190-202), Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka.
10. Hrvatić, N. (2004), Udžbenici za učenike s posebnim potrebama, U: Halačev, s. (ur.) *Udžbenik i virtualno okruženje*, (str. 121-126), Školska knjiga, Zagreb.

11. Previšić, V., Hrvatić, N., Posavec, K. (2004), Socijalna distanca prema nacionalnim ili etničkim i religijskim skupinama. *Pedagogijska istraživanja*, 1(1):105-120.
12. Hrvatić, N. (2004), Romi u Hrvatskoj: od migracija do interkulturalnih odnosa, *Migracijske i etničke teme*, 4(20):367-385.

Dr. sc. Vladimir Jurić, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: hulio@softhome.net

Datum zadnjeg izbora: 22. prosinac 1998.. (redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

Dr.sc. **Vladimir Jurić**, nastavnik, pedagog-sociolog, sveučilišni profesor i šef katedre za didaktiku. Rođen je 26. kolovoza 1937. godine u Sarajevu. Završio je Višu pedagošku školu u Zagrebu (prirodnu skupinu predmeta u Zagrebu i studij Pedagogije i sociologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1967). Doktorirao na istom fakultetu 1973. godine. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu radi kao docent (1974), izvanredni (1979) i redoviti profesor od 1982 do danas. Izabran u **trajno znanstveno-nastavno zvanje** 22. prosinca 1998. godine.

Izvodio je **nastavu** Metodike rada školskoga pedagoga i Metodike prirodnoznanstvenog područja, a sada izvodi nastavu Didaktike i Školske pedagogije. Utemeljio je dva nova nastavna predmeta u dodiplomskom studiju pedagogije; Metodiku rada školskoga pedagoga, od školske godine 1974/1975. i Školsku pedagogiju od 1982/1983.

Višekratno sudjeluje u poslijediplomskoj nastavi na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Muzičkoj akademiji, a u sposljednje vrijeme i na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja u Splitu.

Objavio je brojne znanstvene i stručne radove, a važniji su — **knjige**: Učenikovo pitanje u suvremenoj nastavi (1973.), Metodika rada školskoga pedagoga (1977., 1989., 2004.), Kibernetička istraživanja u suvremenom odgoju i obrazovanju (koautor, 1978.), Metoda razgovora u nastavi (1979.), Modeli upravljanja nastavnim procesom (1976.); **poglavlja u knjigama**: Razvoj i perspektive metodike (1976.), Tehnika mrežnog planiranja u odgojnom radu (1976.), Eksperiment u nastavi fizike (1978.), Perspektive uvođenja timske nastave (1980.), Strukturiranje metodike, Metodika u sistemu znanosti, Obrazovanje nastavnika i metodičara (1985.), Strukturiranje integralne meto-dike prirodno-znanstvenog područja (1986.), Strukturiranje i programiranje odgojno-obrazovnih sadržaja u suvremenoj nastavi (1987.), Oblici visokoškolske nastave (1987.), Promjene u programiranju i strukturiranju sadržaja odgoja i obrazovanja (1988.), Školska i razredno-nastavna klima (1993.), Planiranje i programiranje rada škole (1993.), Pracenje i vrednovanje odgojno-obrazovnog procesa (1993.); **Doživljaj škole**: Refleksija demokratske klime (1995.), Hrvatska škola u trendu aktualne preobrazbe školskog sustava (1996.); **članci**: Projekti u radu školskog pedagoga (1977.), Za suvremeniji pristup programiranju u osnovnoj školi (1988.), Odnos didaktike i školske pedagogije (1993.), Zadovoljstvo obitelji školom (1995.).

Sudjelovao je u nizu **projekata** koji su se odnosili na algoritmizaciju nastave, programiranu nastavu, modele upravljanja nastavnim procesom, nastavu na Sveučilištu kao pripremu stručnjaka širokog profila (Zagreb - Kijev), kriterije i pretpostavke izrade nastavnih planova i programa u uvjetima znanstveno-tehnološkog razvoja i unutarnje reforme osnovne škole, inovacijsku školu, vrednovanje obrazovnog procesa, obrazovanje za mir i ljudska prava, Promicanje prava djeteta.

Bio je predsjednik kolegijalnog poslovnog organa Filozofskog fakulteta u Zagrebu (1983.), delegat u Skupštini Sveučilišta u Zagrebu i član Odbora za znanost te Skupštine i član Matične komisije za područje pedagogije i defektologije pri Sveučilištu u Zagrebu. Suradivao je na izradi koncepcije sustava odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj, osobito na strukturiranju stručno-pedagoške (razvojne) službe u školama.

Nagrađen je nagradom "Ivan Filipović" za unaprjeđivanje pedagoške teorije i prakse, a primio je i druga brojna priznanja.

Glavni je i odgovorni urednik PEDAGOŠKOG RADA odnosno NAPRETKA punih deset godina, od 1988. do 1995. Uredničkim radom, kako u spomenutom časopisu "Napredak", tako i u drugim uređivačkim poslovima, pridonosio je struci izborom radova za publiciranje na kriterijima struke i znanosti.

Bio je član je uredničkog odbora znanstvenog časopisa Zavoda za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, (1982-1985). kao i dugogodišnji član uređivačkog odbora Pedagoške biblioteke u Školskoj knjizi s nizom uređenih i recenziranih znanstvenih naslova.

Kao stručnjak za pitanja Metodike rada školskoga pedagoga imenovan je (Ministarstvo prosvjete i športa) predsjednikom dvaju povjerenstava za polaganje stručnih ispita (jedno za osnovne i drugo za srednje škole), a za diplomirane pedagoge koji rade u školama.

U tri manada imenovan je članom Saborskog odbora za dodjelu Državne nagrade "Ivan Filipović".

POPIS RADOVA

Jurić, V. (2001). Kliničko – supervizijski pristup školskog pedagoga nastavi, Napredak, Zagreb, 3, 305-311. (pregledni članak)

Jurić, V. (2004). Pedagoški menadžment – refleksija opće ideje o upravljanju. Pedagogijska istraživanja, Zagreb, 1, 137-148. (pregledni članak)

Jurić, V. (2004). Metodika rada školskoga pedagoga. Školska knjiga, Zagreb, (treće prerađeno i dopunjeno izdanje)

Dr. sc. Dubravka Maleš, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: dubravka.males@zg.htnet.hr

Datum zadnjeg izbora: 2004. (redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

Dr. sc. Dubravka Maleš, rođena je 29. kolovoza 1952. godine u Zagrebu, gdje se i školovala. Studij pedagogije i sociologije diplomirala je 1976. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Iste godine primljena je na radno mjesto asistentice na Katedri za sistematsku pedagogiju u Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje 1983. godine stječe znanstveni stupanj doktora društveno-humanističkih znanosti iz područja pedagogije obranom doktorske disertacije pod naslovom: "*Utjecaj odgoja u potpunim i nepotpunim obiteljima na stavove djece prema ulogama spolova*". Za znanstvenog suradnika i docenta izabrana je 1984. godine, za višeg znanstvenog suradnika i izvanrednog profesora 1990. godine, a za znanstvenog savjetnika i redovitog profesora 1998. godine. Za redovitog profesora u trajnom zvanju izabrana je 2004. godine.

U proteklih 27 godina dr. sc. Dubravka Maleš predavala je više kolegija iz područja sistematske pedagogije na dodiplomskoj i poslijediplomskoj nastavi. Utemeljiteljica je i nositeljica kolegija: *Obiteljska pedagogija* i *Roditelji i odgojno obrazovna ustanova*.

Funkciju pročelnice u Odsjeku za pedagogiju obnašala je školske godine 1989/90. i 1990/1991., a od jeseni 1994. do jeseni 1998. godine (dva mandata) bila je prodekanica za znanost na Pedagogijskim znanostima Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

U cilju znanstvenog i stručnog usavršavanja pristupnica je boravila u Stockholmu (1980.), Petrogradu i Moskvi (1990.), Bergenu (1994.), Soestu (1994.), Tel Avivu (1995.), Los Angelesu, Calabasasu i Washingtonu (1997.). Od stranih jezika služi se engleskim i ruskim jezikom.

Dr. sc. Dubravka Maleš autorica je ili koautorica osam knjiga (od kojih su dvije objavljene na engleskom jeziku), triju znanstvenih studija, 46 znanstvenih članaka te više od 100 stručnih radova. Pristupnica je sudjelovala u realizaciji više znanstvenih i stručnih projekata, od kojih je nekima bila voditeljica. Osim toga, aktivno je sudjelovala s izlaganjima na više desetaka znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu.

Glavna je i odgovorna urednica znanstvenog časopisa *Napredak*, inicijator pokretanja i glavna urednica stručno-znanstvenog časopisa *Dijete i društvo* te glavna urednica stručnog časopisa *Zrno*. Pet je godina (od 1994.-1999.) obnašala funkciju nacionalnog koordinatora UNESCO-ovih udruženih škola pri Hrvatskoj nacionalnoj komisiji za suradnju s UNESCO-om, a od 2005. preuzela je funkciju zamjenice nacionalnog koordinatora pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa. Od 1996. godine član je Nacionalnog odbora za obrazovanje za ljudska prava.

Za svoj rad dr. sc. Dubravka Maleš dobila je više priznanja i nagrada, među kojima i nagradu "Kata Pejnović" (1990.) za rad na unapređivanju obiteljskog odgoja te godišnju "Nagradu Ivana Filipovića" (1994.) za rad na unapređivanju pedagoške teorije i prakse.

POPIS RADOVA

ZNANSTVENI RADOVI

objavljeni u posljednjih pet godina

Knjige

Milanović, M.; Stričević, I.; Maleš, D.; Sekulić-Majurec, A. (2000) Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj. Zagreb: UNICEF – Ured za Hrvatsku, 163 str.

Milanović, M.; Stričević, I.; Maleš, D.; Sekulić-Majurec, A. (2001) Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj. II. neizmjenjeno izdanje. Zagreb: Maba-com, 163 str.

Članci

Maleš, D. (2000) Spolni odgoj u kontekstu prava djeteta. *Dijete i društvo*. 2: br. 2, str. 201-219.

Maleš, D. (2001) Partnerstvo obitelji i dječjeg vrtića u ostvarivanju prava djeteta. Još bliže djetetu i roditelju. Zbornik radova. Zagreb: Gradski ured za obrazovanje i šport i Ministarstvo prosvjete i športa RH, Zavod za unapređivanje školstva, str. 7-15.

Maleš, D.; Stričević, I. (2002) Strengthening Parents' Competences. In: Korintus, M. and Arato, K. (eds.) *Better Parenting Initiatives*. Budapest: National Institute for Family and Social Policy, pp. 25-34.

Maleš, D. (2002) Teorija i praksa odgoja i obrazovanja za ljudska prava. U: Rosić, V. *Teorija i praksa odgoja. Zbornik radova. Međunarodni znanstveni kolokvij. Crikvenica, 2002. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za pedagogiju, str. 267-285.*

Maleš, D. (2002) Odgojem i obrazovanjem do odgovornog roditeljstva. U: Pavletić, V. (ur.) *Hrvatska demografska i demostateška drama*. Zagreb: AG Matoš, str. 273-291.

Maleš, D. (2002) *Obrazovanje – osnovno ljudsko pravo. Napredak. 143:br. 4, str. 388-402.*

Maleš, D.; Stričević, I. (2003) Roditeljsko poticanje čitalačkih vještina u djece predškolske dobi. *Napredak. 144:br.2, str. 168-179.*

Maleš, D. (2003) Redefiniranje uloge učenika u svjetlu Konvencije o pravima djeteta. U: Vrgoč, H. (ur.) Odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, str. 209-216.

Maleš, D. (2003) Afirmacija roditeljstva. U: Puljiz, V.; Bouillet, D. Nacionalna obiteljska politika. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, str. 275-302.

Maleš, D. (2003) Učitelj – čimbenik kvalitetne suradnje škole i obitelji. U: Ličina, B. (pripremio) Učitelj – učenik – škola. Petrinja: Visoka učiteljska škola, Petrinja i Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, str. 65-78.

Maleš, D. (2003) Problems of Education for Human Rights in Croatia. In: Kozłowska, A. (edit.) Multicultural Education in the Unifying Europe. Czestochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, pp. 69-77.

Maleš, D. (2003) Suradnja škole, obitelji i lokalne zajednice u prevenciji poremećaja u ponašanju djece i mladih. U: Bašić, J.; Janković, J. (ured.) Lokalna zajednica – izvorište Nacionalne strategije prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih, str. 84-104.

Maleš, D. (2004.) Roditelji i učitelji zajedno. U: Vrgoč, H. (ur.) Strategija odgojnog rada razrednika. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, str. 26-38.

Dr. sc. Antun Mijatović, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: amijat@net.hr

Datum zadnjeg izbora: 2004. (redoviti profesor)

ŽIVOTOPIS

Antun Mijatović rođen je 2. svibnja 1939. godine u Zagrebu. Osnovnu školu završio je u Koprivnici, srednju u Zagrebu, a diplomirao je na Pedagoškom fakultetu u Rijeci 1965. godine te na istom fakultetu upisao poslijediplomske studije i magistrirao (1976. godine), a doktorirao 1991. godine. Preko deset godina radio je kao profesor u srednjoj školi, nakon toga kao savjetnik u Zavodu za prosvjetno pedagošku službu, u diplomaciji te na rukovodnim dužnostima u bivšem Republičkom sekretarijatu za prosvjetu i kulturu te u Sekretarijatu za prosvjetu, kulturu i znanost Skupštine Grada Zagreba. Tijekom profesionalne karijere ostvario višebrojne studijske posjete i boravke u Češkoj, Poljskoj, Švedskoj, Njemačkoj, Francuskoj i Danskoj. Govori engleski i švedski. U znanstveno nastavnom znanju radi na Odsjeku za pedagogiju preko trinaest godina. Objavio dvanaest knjiga i brojne znanstvene i stručne radove na temu suvremenih promjena u znanstvenoj pedagogiji i školi. Vodio i sudjelovao u više znanstvenoistraživačkih projekata čiji rezultati su publicirani

A. Mijatović uredio poseban broj Društvenih istraživanja (Europski izazov i razvoj obrazovanja u Hrvatskoj) - Društvena istraživanja br. 21 / 1996.) u kojem je objavljeno deset znanstvenih radova na spomenutu temu.

POPIS RADOVA

KNJIGE

Mijatović, A. (2000),

LEKSIKON TEMELJNIH PEDAGOGIJSKIH POJMOVA, EDIP, Zagreb (knjiga 297 str.)

Mijatović & Previšić (urednici publikacije)

DEMOKRATSKA I INTERKULTURNA OBILJEŽJA SREDNJOŠKOLACA U HRVATSKOJ (2000.)

Knjižica (60 stranica), Interkultura, Zagreb.

Mijatović, A. (2000),

OSNOVE ZA USTROJ ŠKOLSTVA REPUBLIKE HRVATSKE

OBRAZOVNA REVOLUCIJA I PROMJENE U HRVATSKOM ŠKOLSTVU (knjiga , 182 stranice)

«Hrvatski zemljopis», Samobor, 2002.

Mijatović, A. – uredništvo, izbor i obrada radova;

VALENTIN PUŽEVSKI - škola otvorenih vrata !

«Naklada Slap» , Zagreb, 2002. godine

AUTORSKI PRILOZI U KNJIGAMA

Mijatović, A. (2002.), Neka značajnija određenja i samoodređenja pedagoškog i pedagojskog planetarija prof. dr. sc Valentina Puževskog (U: Valentin Puževski – škola otvorenih vrata, «Naklada Slap» , Zagreb, str. 39-57).

Mijatović, A. – Žužul, A. (2001), Individualizam – kolektivizam, (U: Mladi u multikulturalnom svijetu, «Interkultura», Zagreb, str. 21.-28

Mijatović, A. (2001), Teleološke i epistemološke dvojbe suvremene škole (U: PORUKE , XI križevački pedagoški dani, HPKZ–ogranak Križevci, str. 25-41

Mijatović,A. (2001), Svrhovita ili virtualna uspješnost škole (U: Uspješna škola, PORUKE, XII križevački pedagoški dani, HPKZ – ogranak Križevci, str. 64-75).

ZNANSTVENI RADOVI OBJAVLJENI U REFERIRANIM
ZNANSTVENIM I STRUČNIM ČASOPISIMA

- Mijatović, A.- Previšić, V.- Žužul, A. (2000.), *Kulturni identitet i nacionalni kurikulum* (znanstveni rad) , U: «Napredak» , HPKZ, Zagreb, br. 2., vol. 141. (s. 135.-147.),
- Mijatović, A. (2000.) , *Znanje kao temeljna odrednica XXI stoljeća*, U: Cifrić, I. (ur.) Znanost i društvene promjene (zbornik radova međunarodnog znanstvenog kolokvija, Zagreb, 1999.), Biblioteka Socijalna ekologija, Zagreb (s. 361- 376),
- Mijatović, A. (2000.), *Učitelj i pedagoška služba* , Napredak br.1, Vol. 141, (str. 7-17), HPKZ, Zagreb
- Mijatović, A. (2001.) , *Hrvatsku pedagogiju na kraju stoljeća*, «Napredak», Vol. 142, No.2, str. 143-157, HPKZ, Zagreb
- Mijatović, A. (2002), *Kultura znanja kao mjera ljudske sveukupnosti*, «Napredak» , Vol 143. , No 1, str. 17-23., HPKZ, Zagreb.
- Mijatovic, A. (2002) , *Učitelj između empatije i profesionalnosti*, U: Zbornik sažetaka radova sa znanstveno-stručnog skupa Treći «Dani Mate Demarina» , Visoka učiteljska škola Petrinja, Petrinja.

Dr. sc. Arjana Miljak, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: amiljak@globalnet.hr

Datum zadnjeg izbora: 10.svibnja 2001. (redoviti profesor)

ŽIVOTOPIS

Dr. sc. Arjana Miljak rođena je 23. ožujka 1939 godine u Trpnju.

Završila je učiteljsku školu u Splitu, studij pedagogije i psihologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Radila je u Centru za rehabilitaciju sluha i govora (sada Centar Suvag) u Zagrebu do 1971. godine.

Na Odsjek za pedagogiju, Filozofskog fakulteta u Zagrebu primljena je za asistenta na katedri za Sistematsku pedagogiju 1971. godine. Iste godine upisuje poslijediplomski studij na istom Odsjeku i magistrira 1974. godine.

Tijekom 1975. g. boravila je u Parizu kao stipendista francuske vlade u INRP (Institut Nacional de Recherche pedagogique), nacionalnom institutu za pedagoška istraživanja u Parizu, gdje se upoznala i s ostalim centrima ovog instituta (u Montpellieu i Toulousu) i problematikom kojoj se oni bave i istražuju u Francuskoj.

Na istom Odsjeku doktorirala je 1981. godine s temom "Uloga komunikacije u razvoju govora djece predškolske dobi" a 12. 10. 1981. godine izabrana je u zvanje docenta u tadašnjem OOUR-u Pedagogijske znanosti Filozofskog fakulteta na Odsjeku za pedagogiju za predmet Predškolska pedagogija, a zadnji izbor u redovnog profesora završen je 10. svibnja 2001. godine.

U nastavni plan i program uvela je 1981. godine predmet Predškolska pedagogija kao samostalni predmet na studiju pedagogije. Osim ovog predmeta uvodi i predmet Istraživanje u predškolskom odgoju, i Predškolski kurikulum.

Organizirala je i vodila prvi poslijediplomski studij iz Predškolske pedagogije 1987. godine. Sudjelovala je na poslijediplomskom studiju pedagogije i sada je voditelj kolegija rani odgoj i obrazovanje u institucijskom kontekstu.

Bila je više puta pozivana na više stručnih i znanstvenih skupova u inozemstvu kojima je tema bila problematika predškolskog odgoja i obrazovanja u Parizu, 1975, 1989, 1990 puta, u Barceloni, 1992 i 1994 u Arlesu (Francuska).

Do danas je objavila tri samostalne knjige (Uloga komunikacije u razvoju govora djece predškolske dobi 1981. Istraživanje procesa odgoja i njege u dječjim jaslicama, 1990.; Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja, 1996.) jednu u koautorstvu (Odgoj i njega djece u drugoj i trećoj godini života, 1986.). Uredila je dva priručnika iz područja ranog odgoja i obrazovanja u kojima je i objavila dva rada (Vrtić kao dječja kuća- 2000. i Vrtić u skladu s dječjom prirodom. 2002.). Objavila je i više desetaka znanstvenih i stručnih radova s područja ranog odgoja i obrazovanja.

Bila je član uredništva jedinog časopisa koji se bavio predškolskom problematikom Predškolsko dete do raspada Jugoslavije. Bila je član uredništva časopisa Napredak, stručnog časopisa Dijete, Vrtić, Obitelj i član uredništva Pedagogijska istraživanja.

Rezultate svojih istraživanja predstavila je na velikom broju domaćih i međunarodnih skupova i javnih predavanja u kojima se promišljaju smjernice razvoja predškolskog odgoja i predškolske pedagogije.

POPIS RADOVA

Znanstveni radovi:

Miljak, A. (2001.): Ponašanje prema djetetu kao razboritoj osobi. U : Babić, N. Irović, S. : Interakcija odrasli-dijete i autonomija djeteta. . Osijek. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera , Visoka učiteljska škola u Osijeku. str. 137 – 143.

Miljak, A. (2003) : Razvojni kurikulum i odgojna praksa u vrtićima. U : Babić, N. Irović, S. : Dijete i djetinjstvo, teorija i praksa predškolskog odgoja. Osijek. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera , Visoka učiteljska škola u Osijeku. str.235-244.

Miljak, A. (2002) : Akcijsko istraživanje i tvorba gradbene teorije (Action Research and Creation of Grounded Theory). U : Teorijsko-metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja (Theoretical and Methodological Foundation of Educational Research). Rijeka. Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci. str. 100 – 106.

Stručni radovi :

Miljak, A. (2002) : Stvaranje zajednice koja uči u vrtiću dječjoj kući i cjeloživotno učenje. U: Cjeloživotnim učenjem korak bliže djetetu. Rijeka, Dječji vrtić Rijeka. str. 34 – 40.

Batisic, Zorec, M. ; Miljak, A. (2002) : Early Childhood. In : Drafting New Curricula in South-East Europe. UNESCO, CEPS- Ljubljana. str.39-41.

Miljak, A. (2003) : Postignuća u praksi i teoriji predškolskog odgoja. U: Paragvaj.S.; Ujčić,T. (ur) : Postignuća u praksi i teoriji predškolskog odgoja. Opatija, Preluk. str.9-18.

Miljak, A. i dr. (2003): Stručno usavršavanje u zajednici predškolskih ustanova Istre. U: Slunjski. E. (ur) : Povezivanje i suradnja vrtića u skladu s dječjom prirodom. Čakovec. Dječji vrtić Čakovec. str. 11 – 15.

Miljak, A. (2002) : Kako učiniti da vrtići budu u skladu s dječjom prirodom. U :Miljak,A. ; Vujičić.L. (ur) : Vrtić u skladu s dječjom prirodom - dječja kuća. Rovinj, Dječji vrtić Neven. str.15 – 39.

Priručnik za odgajatelje i studente:

1. Miljak,A. ; Vujičić.L. (2002) (ur) : Vrtić u skladu s dječjom prirodom - dječja kuća. Rovinj, Dječji vrtić Neven. str. 382.

Dr. sc. Marko Palekčić, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: mpalekci@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 9. lipnja 2003. (redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

Rođen sam 25. srpnja 1947. godine u Sarajevu, gdje sam završio osnovnu i srednju školu, te studij pedagogije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Od 1972 .do 1992. godine radim na Filozofskom fakultetu u Sarajevu - Odsjek za pedagogiju. U zakonskim rokovima napredovao sam u znanstveno-nastavnim zvanjima - docent 1981., izvanredni profesor 1985., a redoviti profesor 1990. godine. Bio sam predstojnik Odsjeka za pedagogiju, Odsjeka za pedagogiju i psihologiju i prodekan Filozofskog fakulteta (u dva mandata).

Boravio sam na znanstvenom usavršavanju na Institutu za pedagogiju u Londonu (1991.), kao i u Njemačkoj kao gost Instituta za odnose s inozemstvom u Štuttgartu (na više sveučilišta - Stuttgart, Mannheim, Muenchen, Heidelberg) 1989. godine. Od 1992. do 1998. godine radim u Americi i Njemačkoj kao gostujući profesor. Od studenog 1998. godine radim kao vanjski suradnik na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zadru. Od 1. 02. 1999. godine stalno sam uposlen na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zadru. Održavam nastavu iz predmeta Didaktika i Uvod u pedagogiju u **zvanju redoviti profesor - trajno zvanje** (izabran 28. rujna 2000. godine). Bio sam predstojnik Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zadru. Od 1. 10. 2003. godine radim na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (**izabran 9. lipnja 2003. godine uzvanje redoviti profesor – trajno zvanje**). Predajem Opću pedagogiju na pedagoško-didaktičkoj izobrazbi za studente ostalih studijskih grupa na Filozofskom fakultetu.

U zadnje dvije godine bio sam gostujući profesor u Linzu i održao dva predavanja kao gostujući profesor u Beču i Minhenu. Sudjelovao sam i na znanstvenom skupovima u Grazu i Erfurtu. Boravio sam i na kratkom usavršavanju u Hamburgu. Sudjelujem i na mnogim domaćim i stranim znanstvenim i stručnim skupovima.

Trenutno sudjelujem na dva znanstvena projekta: „Metodologija i struktura nacionalnog kurikulumu“ (voditelj prof. dr. sc. Vlatko Previšić) i međunarodnog projekta: Interes za studij (usporedna analiza stanja na sveučilištima u Hrvatskoj, Njemačkoj i Južnoafričkoj uniji). Voditelji projekta: prof. dr. sc. Marko Palekčić i dr. sc. Florian Mueller, Sveučilište Bundeswehra u Münchenu.

Objavljeno mi je jedna knjiga i oko 60 znanstvenih radova u časopisima i /ili zbornicima. Govorim tečno engleski i njemački jezik.

POPIS RADOVA

1. Palekčić, M. (2000), Didaktički kriteriji uporabe suvremenih medija u nastavi. U: Nastavnik i suvremena tehnologija. Međunarodni znanstveni kolokvij (Gospić, 2000), Filozofski fakultet u Rijeci: Rijeka, str. 80-87.
2. Palekčić, M. (2000), Diferencijalni istraživački pristup u pedagogiji: dosezi i ograničenja, Napredak, Zagreb, 2000, 3, str. 267-281.
3. Palekčić, M. (2001), Teorijsko-metodološka (ne)utemeljenost didaktičkih istraživanja. Filozofski fakultet, Rijeka, str. 64.-72. (engl. verzija: Marko Palekčić, Theoretical and Methodological (Lack of) Foundations of Didactics Research, str. 73-80.
4. Palekčić, M. (2001), Distinktivnost pedagoških istraživanja, Napredak, Zagreb, 2001, 2, str. 157-167.

- 5.. Palekčić, M. (2002), „Tematiziranje odnosa teorija-praksa u pedagogiji. (engl. verzija : Thematisation of the Relationship of theory and practice in pedagogy. U: Odnos pedagojske teorije i prakse. Filozofski fakultet Rijeka, str. 64-82.
6. Palekčić, M./I. Sorić „, Adaptacija i validacija upitnika za mjerenje strategije učenja kod studenata. Suvremena psihologija, 2002,2: 253-270.
7. Palekčić, M. (2002), Konstruktivizam – nova paradigma u pedagogiji? Napredak, 2002, 4: 403-413. (Rad prezentiran na znanstvenom skupu u Mariboru 2001. godine.)
8. Marko Palekčić, M. / Nenad Zekanović, N. (2002), Kroatien. U: Hans/Doebert/Wolfgang Hoerner/ Botho von Kopp/Wolfgang Mitter (Hrsg.): Die Schulsysteme Europas. Schneider Verlag. 1. Auflage. Hohengehren 2002, S. 235-249.
9. Marko Palekčić, M. / Nenad Zekanović, N. (2004), Kroatien. U: Hans Doebert/Wolfgang Hoerner/ Botho von Kopp/Wolfgang Mitter (Hrsg.): Die Schulsysteme Europas. 2. überarbeitete und korrigierte Auflage. Schneider Verlag. Hohengehren 2004, S. 242-256.
10. Palekčić, M. (2004a), Kritische Anmerkungen zum Verhältnis von Psychologie und Unterrichtspraxis: Das Beispiel „intrinsische Lernmotivation“. U: Bernd Hackl, Georg Hans Neuweg (Hg.). *Zur Professionalisierung pädagogischen Handelns*. Linz und Wien: LIT, 2004, 27-44.
11. Marko Palekčić., Igor Radeka., Rozana Petani., Florian, Müller (2004), Interes za studij. Napredak, 145, 4, 389-404.
12. Marko Palekčić i Florian, Müller (2005), Uvjeti i efekti interesa za studij i motivacije za učenje (motivi za izbor studija i motivacijski regulacijski stilovi) kod hrvatskih i njemačkih studenata , Pedagojska istraživanja, 1, 2, 159-163.

Mr. sc. Koraljka Posavec, asistent

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: kposavec@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 11. studenoga 2002. (asistent)

ŽIVOTOPIS

Koraljka Posavec rođena je 15. listopada 1960. u Zagrebu. Diplomirala je pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1989). Na istom je fakultetu završila poslijediplomski studij iz pedagogije (2000) i magistrirala (2002). Završava izradu doktorske disertacije.

Radila je kao stručni suradnik-pedagog na osnovnoj školi. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu radi od 1993. godine. U suradničko **zvanje asistenta** na Katedri za povijest pedagogije u Odsjeku za pedagogiju izabrana je 11. studenoga 2002. godine.

Kontinuirano sudjeluje u realizaciji nastave nekoliko kolegija: Opća povijest pedagogije, Nacionalna povijest pedagogije i Komparativna pedagogija. Do akad. god. 1999/2000. sudjelovala je i u nastavi Metodologije pedagoških istraživanja sa statistikom. Izvodila je nastavu kolegija Opća pedagogija za studente nekoliko studijskih grupa.

Samostalno ili u koautorstvu objavila je više znanstvenih i stručnih radova u relevantnim domaćim i stranim časopisima, te izlagala na nekoliko znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu. Sudjeluje u nekoliko znanstveno istraživačkih projekata: Školski curriculum i obilježja hrvatske nacionalne kulture (1996-2001), Društveni i razvojni položaj Roma u Hrvatskoj (1998-1999), Interkulturalna integracija mladih u 21. stoljeću (1999-2000) i Metodologija i struktura nacionalnog curriculumuma (od 2002. godine).

Članica je uredništva časopisa Anali za povijest odgoja, te nekoliko domaćih i međunarodnih udruga.

POPIS RADOVA

Posavec, K. i Hrvatić, N. (2000): Intercultural Education and Roma in Croatia. Intercultural Education, Taylor & Francis, London, 93-105.

Posavec, K. (2000): Sociokulturna obilježja i položaj Roma u Europi – od izгона do integracije. Društvena istraživanja, Zagreb, 2-3, 229-250.

Hrvatić, N. i Posavec, K. (2001): Kontrola neizvjesnosti (anksioznost). u: Previšić, V. i Mijatović, A. ur.: Mladi u multikulturalnom svijetu: Stavovi srednjoškolaca u Hrvatskoj. Interkultura, Zagreb, 31-35.

Previšić, V., Hrvatić, N., Posavec, K. (2004): Socijalna distanca prema nacionalnim ili etničkim religijskim skupinama. Pedagogijska istraživanja, Zagreb, 1, 105-119.

Dr. sc. Vlatko Previšić, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: vprevisi@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 8. lipnja 2004. (redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

- Vlatko Previšić, rođen 20. listopada 1945. u Cerni, kod Županje.
- Osnovnu školu završio u mjestu rođenja; srednju učiteljsku u Petrinji; studij pedagogije i sociologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pohadao poslijediplomski studij informatike na Sveučilištu u Zagrebu. Doktorirao (1984) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu temom o poticanju kreativnosti mladih u izvannastavnim slobodnim aktivnostima.
- Kao student primio Rektorovu nagradu za odličan studij (1971), a godinu dana kasnije (1972), prvu nagradu Sveučilišta u Zagrebu za studentski pismeni rad. Bio stipendist akademske DAAD razmjene u SR Njemačkoj (1977/78) i dobitnik znanstvenoistraživačke stipendije Alexander von Humboldt Stiftung (1986-88) u SR Njemačkoj.
- Radio kao učitelj osnovne škole u Gradištu (kod Županje) od 1964 do 1968. Položio stručni učiteljski ispit (1968) u Sremskim Karlovcima. Zaposlio se na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: asistent (1973); znanstveni asistent (1981); docent (1985); izvanredni profesor (1988); znanstveni savjetnik (1993); redoviti profesor (1999); redoviti profesor u trajnom zvanju (2004).
- Predavao (od toga neke i sada): Sistematsku pedagogiju, Sociološku pedagogiju, Pedagogiju slobodnog vremena, (i na Sveučilištima u Zadru i Osijeku), Domsku pedagogiju, Metodiku sociologije, Obiteljsku pedagogiju (na Interfakultetskom studiju socijalnog rada), Socijalnu pedagogiju (i na Stodiju socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu), Interkulturalno obrazovanje, Alternativne pedagoške ideje i škole.
- Bio predstojnik Instituta za pedagoška istraživanja; pročelnik Odsjeka za pedagogiju; član više različitih fakultetskih i sveučilišnih gremija te povjerenstava pri Ministarstvu znanosti i tehnologije RH, Ministarstvu prosvjete RH te Nacionalnom vijeću za visoku naobrazbu.
- Član i dužnosnik u nekoliko domaćih i stranih stručnih udruga.
- Voditelj i suradnik u više znanstvenoistraživačkih projekata; voditelj poslijediplomskog studija, mentor kod izrade diplomskih radnji većem broju studenata; mentor deseterici studenata kod pisanja magistarskih radnji; mentor deseterici doktoranata. Sudionik brojnih stručnih i znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu. Velik broj popularnih stručnih predavanja u školama i nekim drugim kulturnim institucijama po cijeloj Hrvatskoj.
- Član uredništava i glavni urednik nekoliko stručnih i znanstvenih časopisa. Recenzent više rukopisa knjiga, članaka, studija i projekata.
- Objavio: tri samostalne knjige; suautor tri knjige; priredio jednu; suuredio šest knjiga. Napisao četrdesetak priloga ili poglavlja u knjigama i zbornicima sa znanstvenih skupova te preko stotinu različitih članaka u časopisima i listovima.
- Bio urednik i autor većeg broja priloga u Hrvatskom leksikonu, tom I i II. Sada urednik i pisac priloga u području prosvjete, školstva i pedagogije u Hrvatskoj enciklopediji Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“.
- Primio različite diplome i zahvalnice za svoj stručni i javni rad, te godišnju nagradu „Ivan Filipović“ (1989) za znanstvenoistraživački rad u pedagogiji.

POPIS RADOVA

1. Knjige:

Previšić, V., Mijatović, A., (ur.), (2001), **Mladi u multikulturalnom svijetu**. Interkultura, Zagreb.

Previšić, V., Rosić, V., Radeka, I., (2002), **Pedagogija na Filozofskim fakultetima u Hrvatskoj**. Graftrade, Rijeka.

Previšić, V., Rosić, V., Radeka, I., (2003), **Studij pedagogije u Hrvatskoj**. Hrvatsko pedagoško društvo.

2. Poglavlje u knjizi:

Previšić, V., (2001), **Izvannastavne aktivnosti u školi**. U: Uspješna škola. Ur. H. Vrgoč, HPKZ, Zagreb, Križevci, str. 143-150.

Previšić, V., (2002), **Creativity: pedagogical stimulation and (or)disturbance**. U: High Quality Education and Creativity. Ed. N. Tatković, Pula, Brijuni, 2002, str. 147-158.

Previšić, V., (2002), **Postmoderne paradigme u pedagoškoj teoriji i praksi**. U: Odnos pedagoške teorije i pedagoške prakse, ur. V. Rosić, Filozofski fakultet, Rijeka, str. 56-63.

Previšić, V., (2003), **Suvremeni učitelj – odgojitelj-medijator-socijalni integrator**. U: Učitelj – učenik – škola. Prir. B. Ličina, VUŠ, HPKZ, Petrinja, str. 13-19.

Previšić, V., (2003), **Obitelj kao odgojno-socijalna zajednica**. U: Nacionalna obiteljska politika. Državi zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb, str. 191-204.

3. Znanstveni i stručni članci:

Mijatović, A., Previšić, V., Žužul, A., (2000), **Kulturni identitet i nacionalni kurikulum**. Napredak, br. 2, str. 135-146.

Previšić, V., (2000), **Slobodno vrijeme između pedagoške teorije i odgojne prakse**. Napredak, br. 4, str. 403-410.

Domović, V., Godler, Z., Previšić, V., (2001), **Streamlining for democracy: intercultural predispositions of the Croatian secondary school population.** Intercultural Education, No 3, London, p. 309-323.

Previšić, V., (2000), **Suvremeni modeli i sadržaji obrazovanja i usavršavanja pedagoga.** U: Pedagozi – stručni suradnici u inovacijskom vrtiću i školi, Ur. H. Vrgoč, HPKZ, Zagreb, str. 35-41.

Previšić, V., (2000), **Izviđaštvo u slobodnom vremenu djece i mladeži.** U: Izviđaštvo u razvoju mladeži i škole. VUŠ, Petrinja, str. 15-27.

KVALIFIKACIJSKI RADOVI ZA IZVOĐENJE NASTAVE

Previšić, V., **Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo.** NIRO “Školske novine”, Zagreb, 1987, 127 str.

Baur, R. S., Meder, G., Previšić, V. (Hrsg.), **Interkulturelle Erziehung und Zweisprachigkeit.** Baltmansweiler: Schneider Verlag, Hohengehren, 1992, 204 str.

Ličina, B., Previšić, V., Vučak, S. (pr.), **Prema slobodnoj školi.** Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb, 1992, 238 str.

Matijević, M., Pranjić, M., Previšić, V. (pr.), **Pluralizam u odgoju i školstvu.** Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 1994, 124 str.

Previšić, V., **Slobodno vrijeme i permanentno obrazovanje.** U: Permanentno obrazovanje, ur. N. N. Šoljan, NZ “Marko Marulić”, Split, 1975, str. 215-223.

Previšić, V., **Prilog kreiranju slobodnog vremena učenika za vrijeme školskih praznika.** U: Društveno i prostorno kreiranje životne sredine i slobodno vrijeme mladih, Centar za vanškolski odgoj, Zagreb, 1976, 167-174.

Previšić, V., **Slobodno vrijeme i povratno obrazovanje.** U: Slobodno vrijeme u funkciji socijalističkog preobražaja odgoja i obrazovanja, Centar za vanškolski odgoj, Zagreb, 1977, str. 92-99.

Previšić, V., **Humanizacija međuljudskih odnosa u slobodnom vremenu.** U: Interdisciplinarni pristup humanizaciji odnosa među spolovima, ur. A. Vukasović, Zavod za pedagogiju, Zagreb, 1981, str. 285-295.

Previšić, V., **Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti u odgoju.** U: Odgoj i škola, ur. J. Pivac i V. Previšić, Institut za pedagoška istraživanja i NIRO “Školske novine”, Zagreb, 1985, str. 426-431.

- Previšić, V., **Socijalni odnosi u nastavi**. U: Nastava u suvremenoj školi, Institut za pedagoška istraživanja i NIRO "Školske novine", Zagreb, 1987, str. 91-96.
- Previšić, V., **Laborschule Bielefeld**. U: Osnovna škola u svijetu, ur. M. Matijević, Institut za pedagoška istraživanja, Zagreb, 1991, str. 181-187.
- Previšić, V., **Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi**. U: Prema slobodnoj školi, pr. Ličina-Previšić-Vučak, Radovi instituta za pedagoška istraživanja, Zagreb, 1992, str. 13-19.
- Previšić, V., **Znanstveno i tehničko stvaralaštvo u slobodnom vremenu**. U: Aktivnosti mladeži u znanosti i tehnici, ur. A. Petak, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 1994, str. 150-158.
- Previšić, V., **Multi- i interkulturalizam kao odgojni pluralizam**. U: Pluralizam u odgoju i školstvu, pr. Matijević-Pranjić-Previšić, Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 1994, str. 19-25.
- Previšić, V., **Gesellschaftliche Änderungen und interkulturelle Bildung**. U: Wissenschaft und Gesellschaft im Dialog, W. Pfeiffer Hrsg., Societas Humboldtiana Polonorum, Torun, 1996, str. 161-169.
- Previšić, V., **Suvremena škola: odgojno-socijalna zajednica**. U: Pedagogija i hrvatsko školstvo, ur. H. Vrgoč, HPKZ, Zagreb, 1996, str. 305-309.
- Previšić, V., **Croatian Schools Facing the Challenge of Multikulturalism**. U: Multicultural reality and perspectives in Croatia. Edited by V. Katunarić, Interkultura, Zagreb, 1997, str. 46-63.
- Previšić, V., **Doprinosi "alternativnih škola" kvaliteti odgoja i obrazovanja**. U: Kvaliteta u odgoju i obrazovanju, Pedagoški fakultet, Rijeka, 1998, str. 148-155.
- Previšić, V., **Učitelj – interkulturalni medijator**. U: Nastavnik čimbenik kvalitete u odgoju i obrazovanju. Ur. V. Rosić, Filozofski fakultet, Rijeka, 1999, str. 78-84.
- Previšić, V., **Pedagoško-socijalna obzorja nasilja (i agresivnosti) u školi**. U: Agresivnost u školi. Ur. H. Vrgoč, Zagreb, 1999, str. 15-27.
- Previšić, V., **Škola kreativna životna zajednica**. U: Prema humanoј stvaralačkoј školi našega vremena. Ur. V. Puževski, Križevci, 1999, str. 15-27.
- Previšić, V., **Izvannastavne aktivnosti u školi**. U: Uspješna škola. Ur. H. Vrgoč, Zagreb, Križevci, 2001, 143-150.
- Previšić, V., **Creativity: pedagogical stimulation and (or)disturbance**. U: High Quality Education and Creativity. Ed. N. Tatković, Visoka učiteljska škola, Pula, Brijuni, 2002, p. 147-158.
- Previšić, V., **Postmoderne paradigme u pedagoškoj teoriji i praksi**. U: Odnos pedagoške teorije i pedagoške prakse. Ur. V. Rosić, Filozofski fakultet, Rijeka, 2002, str. 56-63.
- Previšić, V., **Suvremeni učitelj: odgojitelj-medijator-socijalni integrator**. U: Učitelj-učenik-škola. Prir. B. Ličina, VUŠ, HPKZ, Petrinja, 2003, str. 13-19.

Previšić, V., **Obitelj kao odgojno-socijalna zajednica**. U Nacionalna obiteljska politika. Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži, Zagreb, 2003, str. 191-204.

Previšić, V., **Interkulturalizam u odgoju evropskih migranata**. Pedagoški rad, br. 3, Zagreb, 1987, str. 304-313.

Previšić, V., **Mjesto i uloga izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti u koncepciji nove osnovne škole**. Pedagoški rad, br. 4, Zagreb, 1988, str. 567-574.

Previšić, V., Leko, M., **Suradnja različitih faktora u postinstitucionalnoj zaštiti**. Penološke teme, br. 3-4, Zagreb, 1988, str. 259-264.

Previšić, V., **Slobodno vrijeme u funkciji rehabilitacije mentalno retardirane djece**. Naš prijatelj, br. 37-38, Zagreb, 1988, str. 4 i 5.

Previšić, V., **Učiti izvan škole i nastave**. Istraživanje odgoja i obrazovanja, Vol. 9, Zagreb, 1992, str. 47-53.

Previšić, V., **Interkulturalizam i snošljivost**. Umjetnost i dijete, br. 2-3, Zagreb, 1995, str. 102-107.

Previšić, V., **Sociodemografske karakteristike srednjoškolaca i socijalna distanca prema nacionalnim i vjerskim skupinama**. Društvena istraživanja, br. 25-26, Zagreb, 1996, str. 859-875.

Dr. sc. Ana Sekulić - Majurec, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: asekunic@globalnet.hr

Datum zadnjeg izbora: 2003. (redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

Prof. dr. sc. Ana Sekulić-Majurec, rođena je 1949. godine u Zagrebu, gdje se i školovala. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirala je paralelni studij dviju studijskih grupa: pedagogiju (1973. godine) i psihologiju (1974. godine). Na četvrtoj godini studija zaposlila se kao školski psiholog i pedagog u osnovnoj školi, gdje je radila tri godine. Aktivno se služi engleskim i talijanskim jezikom, a pasivno njemačkim i ruskim.

Doktorsku disertaciju s temom: "Integracija učenika s teškoćama u razvoju u redovni odgoj i osnovno obrazovanje i pretpostavke realizacije" obranila je 1983. godine i stekla znanstveni stupanj doktora društveno-humanističkih znanosti iz područja pedagogije.

Za asistenta na Katedri za sistematsku pedagogiju Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izabrana je 1976. godine, u zvanje znanstvenog suradnika i docenta 1984. godine, u zvanje višeg znanstvenog suradnika 1989. godine, u zvanje izvanrednog profesora 1990. godine, a u zvanje znanstvenog savjetnika i redovitog profesora 1998. godine, a u zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju 2003. godine.

Tijekom rada na Fakultetu predavala je više kolegija na Katedri za sistematsku pedagogiju, najviše iz područja metodologije istraživačkog rada i specijalne pedagogije, od kojih je neke sama utemeljila ("Pedagoška statistika", "Osnove specijalne pedagogije", "Metodika rada s djecom s teškoćama u razvoju i darovitom djecom" i "Metodologijski praktikum", te "Metodologija pedagoških istraživanja sa statistikom I i II") Kolegije i ispite iz spomenutih područja realizirala je u dodiplomskoj nastavi kao i u studiju uz rad te u poslijediplomskom studiju. Nastavu je održavala i na Učiteljskoj akademiji u Zagrebu (kolegij "Osnove istraživanja u odgoju i obrazovanju") te na poslijediplomskom studiju Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta i Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu.

Tijekom rada kontinuirano se bavi znanstvenim i stručnim radom u području unaprjeđivanja visokoškolske nastave, metodologije istraživanja u odgoju i obrazovanju te rada s učenicima s teškoćama u razvoju i posebno darovitim učenicima. Na tim je područjima vodila više projekata te sudjelovala u radu četiri međunarodna i desetak domaćih projekata. Sada aktivno sudjeluje u nekim međunarodnim aktivnostima vezanim uz unaprjeđivanje odgoja i obrazovanja darovitih učenika te inicira i provodi aktivnosti vezane uz tu problematiku u Hrvatskoj.

Rezultate svog istraživačkog i stručnog rada redovito je objavljivala. Kao autorica i suautorica objavila je pet knjiga (od kojih je jedna prevedena na engleski jezik), pet studija (od kojih je jedna tiskana na engleskom jeziku), četrdesetak znanstvenih radova u domaćim i stranim publikacijama, tridesetak stručnih radova, te velik broj stručnih TV-emisija.

. Na područjima kojima se bavi sudjelovala je na domaćim i stranim skupovima. Bila je pozvana predavač na 3 međunarodna skupa te priopćenjem sudjelovala na 7 međunarodnih skupova, primjerice na europskim kongresima o visokim sposobnostima u Minhenu (1992.), Beču (1996.) i u Oxfordu (1988.), te na svjetskom kongresu o darovitosti u Torontu (1993.). Osim toga sudjelovala je na kongresima pedagoga i psihologa, držala plenarna predavanja na brojnim skupovima, bila članicom organizacijskih odbora nekih skupova itd. U cilju znanstvenog i stručnog usavršavanja boravila je u Londonu (1976, 1979. i 1998.), Frankfurtu (1976.), Padovi (1978.), Veneciji (1979.), Pragu i Varšavi (1981.), Rimu (1989.), Budimpešti (1990.), u New Yorku (1995.), Miamiu i Meridi (1999.) i Ria de Janeiru i Buenos Airesu (2002.)

Tijekom Domovinskoga rata posebno se angažirala na suzbijanju ratom izazvanih posttraumatskih stresnih poremećaja djece te sudjelovala na skupovima i brojnim drugim aktivnostima psihologa i pedagoga na tom području. Razradila je i volonterski godinama primjenjivala posebnu tehniku za suzbijanje PTSP djece. U to je vrijeme, kako bi povećala stručnost svoga rada, završila dva stupnja edukacije iz realitetne terapije. Bila je i jedan od pokretača i voditelja ratne TV-škole.

Na Fakultetu je u više navrata bila član Savjeta i brojnih fakultetskih povjerenstava, član samoupravne kontrole OOUR-a, zamjenik voditelja Savjeta, pročelnica Odsjeka za pedagogiju, te obnašala različite dužnosti u Izvršnom odboru Sindikata. Članica je Pedagoškog društva Hrvatske, Hrvatskog pedagoško-književnog zbora i Hrvatskog psihološkog društva, sekcije za pedagošku psihologiju, te "World Council for Gifted and Talented" i "European Council of High Ability".

POPIS RADOVA

Knjige

Milanović, M.; Stričević, I.; Maleš, D.; Sekulić-Majurec, A. (2001.): Skrb za dijete i poticanje ranog razvoja djeteta u Republici Hrvatskoj. (2. neizmjenjeno izdanje). Zagreb: Meba-com, 163 str.

Članci

1. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo vadis metodologija pedagogije? U: Rosić, V. (ur.): Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, (Theoretical and Methodological Foundation of Educational Research). Zbornik radova (Collection of Scientific Papers). Međunarodni znanstveni kolokvij (International Scientific Colloquium). Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 27-39.

2. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo Vadis, Methodology of Educational Research? U: Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja, (Theoretical and Methodological Foundation of Educational Research). Zbornik radova (Collection of Scientific papers). Međunarodni znanstveni kolokvij (International Scientific Colloquium), Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 40-50.

3. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Kako provoditi postupak preskakanja razreda. Zrno, br. 41-42 (66-67), str. 52-55.

4. Sekulić-Majurec, A. (2002.): Etika ustvarjalnosti. Vzgoja, br. 15, str. 10.

5. Sekulić-Majurec, A. (2002.): Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima. U: Ivanek, A. (ur.): Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, str. 53-64.

6. Sekulić-Majurec, A. (2002.): Some new approaches to the development of creativity in classroom. U: Rosić, V. (ur.): High Quality Education and Creativity (International Scientific Meeting). Rijeka: University of Rijeka and Teacher Training College Pula, pp. 49-60.

7. Sekulić-Majurec, A. (2002.): Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima. U: Vrgoč, H. (ur.): Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57.

Radovi koji kvalificiraju za izvođenje nastave

Knjige:

1. Šoljan, N. N.; Sekulić-Majurec, A.. (1981.): Znanstveno-istraživački rad u odgoju i obrazovanju - Bibliografija. Zagreb: Zavod za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i NIRO "Školske novine", 286 str.
2. Sekulić-Majurec, A. (1989.): Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi. Zagreb: Školska knjiga, 80 str.
3. Cvetković-Lay.; J., Sekulić-Majurec, A. (1988.): Darovito je, što ću s njim? Zagreb: Alinea, 191 str.

Znanstveni radovi:

1. Sekulić-Majurec, A. (1986.): Neke psiho-pedagoške osnove primjene kompjutera u visokoškolskom obrazovanju (Some psycho-pedagogical foundations for the application of Computers in Higher Education). Novi Sad: Univerzitet danas, 27 (2-3): 95-99.
2. Sekulić-Majurec, A. (1987.): Problem nedovoljne osposobljenosti kadrova za istraživački rad u odgoju i obrazovanju. Pedagoški rad , br. 1, str.104-112.
3. Sekulić-Majurec, A. (1987.): Kreativnost i mogućnost njenog poticanja tokom studija. Istraživanja odgoja i obrazovanja, vol. 7, str. 53-62.
4. Sekulić-Majurec, A. (1987.): Neke mogućnosti i značaj poticanja kreativnosti studenata tokom studija. Dubrovnik: Univerzitet danas, str. 207-209.
5. Sekulić-Majurec, A. (1988.): Kriza metodologije pedagogije i njen utjecaj na krizu pedagogije kao autonomne znanosti. Pedagoški rad, br. 2, str. 268-272.
6. Sekulić-Majurec, A. (1992.): Daroviti učenici u osnovnoj školi. U: Matijević, M. (ur.): Osnovna škola na pragu XXI stoljeća. Zagreb: Institut za pedagojska istraživanja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Katehetski salezijanski centar, str.107-119.
7. Sekulić-Majurec, A. (1992.): Prema novim mogućnostima poticanja razvoja nadarenih u školi. Istraživanja odgoja i obrazovanja, vol. 9, str. 61-67.
8. Sekulić-Majurec, A. (1992.): Utjecaj nekih novijih istraživanja darovitosti na školsku praksu. U: Ličina, B.; Previšić, V. i Vučak, S: (ur.): Prema slobodnoj školi. Zagreb: Institut za pedagojska istraživanja, str. 136-144.
9. Sekulić-Majurec, A. (1994.): Akcijska istraživanja u praksi školskih pedagoga. U: Vrgoč, H. (ur.): Iz prakse pedagoga osnovne škole (Akcijska istraživanja, programiranje i planiranje rada), Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, str. 9-16.
10. Sekulić-Majurec, A. (1994.): Novi trendi v pedagoškom pristupu do nadarjenih. U: Blažić, M. (ur.): Nadarjeni - stanje, problematika, razvojne mogućnosti. Novo Mesto: Društvo pedagoških delavcev Dolenjske, Pedagoška fakulteta v Ljubljani, Republiški zavod za zaposlovanje, str. 98-106.
11. Sekulić-Majurec, A. (1995.): Darovita djeca i obitelj: istine i zablude. Društvena istraživanja: hrvatska obitelj na raskrižju, 18-19 (4-5): 551-561.

12. Sekulić-Majurec, A. (1995.): Mogućnost razvijanja produktivne darovitosti potencijalno darovitih srednjoškolaca. *Napredak*, 136 (1): 15-22.
13. Sekulić-Majurec, A. (1995.): Poseban način spodbujanja učno neuspješnih nadarjenih srednjoškolcev. *Pedagoška obzorja*, 10 (1-2): 75-83.
14. Sekulić-Majurec, A. (1996.): Interkulturalizam u obrazovanju kao metodologijski izazov. *Društvena istraživanja: Izazovi interkulturalizma*, 25-26 (5-6): 875-894.
15. Sekulić-Majurec, A. (1997.): Integracija kao pretpostavka uspješnije socijalizacije djece i mladeži s teškoćama u razvoju: očekivanja, postignuća, perspektive. *Društvena istraživanja*, 6 (4-5/30-31/): 537-550.
16. Sekulić-Majurec, A. (2000.): Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme. *Napredak*, 141 (3): 289-300.
17. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo vadis metodologija pedagogije? U: Rosić, V. (ur.): *Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja*, (Theoretical and Methodological Foundation of Educational Research). Zbornik radova (Collection of Scientific Papers). Međunarodni znanstveni kolokvij (International Scientific Colloquium). Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 27-39.
18. Sekulić-Majurec, A. (2001.): Quo Vadis, Methodology of Educational Research? U: *Teorijsko - metodološka utemeljenost pedagoških istraživanja*, (Theoretical and Methodological Foundation of Educational Research). Zbornik radova (Collection of Scientific papers). Međunarodni znanstveni kolokvij (International Scientific Colloquium), Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, str. 40-50.
19. Sekulić-Majurec, A. (2002.): Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima. U: Ivanek, A. (ur.): *Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju*. Zagreb: Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, str. 53-64.
20. Sekulić-Majurec, A. (2002.): Some new approaches to the development of creativity in classroom. U: Rosić, V. (ur.): *High Quality Education and Creativity* (International Scientific Meeting). Rijeka: University of Rijeka and Teacher Training College Pula, pp. 49-60.
21. Sekulić-Majurec, A. (2002.): Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima. U: Vrgoč, H. (ur.): *Poticanje darovite djece i učenika*. Zagreb: HPKZ, str. 46-57.

Dr. sc. Vedrana Spajić - Vrkaš, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: vedrana.spajic-vrkas@zg.tel.hr

Internet: <http://www.ffzg.hr/hre-edc>

Datum zadnjeg izbora: 13. 7. 1999. (redoviti profesor)

ŽIVOTOPIS

Prof. dr. sc. Vedrana Spajić-Vrkaš redovita je profesorica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na Odsjeku za pedagogiju i Katedri za antropologiju predaje *Antropologiju odgoja i obrazovanja, Interkulturalizam i obrazovanje, Kulturu i identitet* te *Umjetnost i obrazovanje*. Bavi se istraživanjem odnosa između obrazovanja i kulture, osobito tradicijskim obrascima odrastanja i konstrukcijom identiteta te pitanjima promicanja ljudskih prava, mira, civilnog društva i interkulturalizma.

U tim je područjima samostalno ili u koautorstvu objavila ili uredila više od stotinjak znanstveni i stručnih radova na hrvatskom, engleskom, francuskom, njemačkom i/ili dr. jeziku te prijevoda. Među novijim naslovima su knjige u seriji *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju*, studija *Učenje za demokratsko građanstvo u Europi*, izvješće *Odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo u Hrvatskoj* i monografija *Odrastanje u tradicijskoj kulturi Hrvata: Tučepi*. Neki od novijih naslova njenih članaka objavljenih na hrvatskom ili engleskom su: *Antropološka konstrukcija etniciteta; (De)konstrukcija (de)konstruiranoga: Antropološka teorija i socijalna konstrukcija identiteta; Kulturni diskontinuitet i potraga za identitetom: Slučaj post-komunističke Hrvatske; Plurikulturalnost i obrazovanje: S onu stranu separatističkog folklora i integracijske retorike; Globalizacija i obrazovanje: Apokalipsa raja ili rajska apokalipsa; Međunarodna polazišta razvoja odgoja i obrazovanja; Jedinstvo u raznolikosti: Promicanje ljudskih prava i sloboda odgojem i obrazovanjem; Pokušaj redefiniranja naobrazbe elita i modernizacije školovanja u kontekstu europskih integracija; Mir i obrazovanje za mir: Dugotrajna potraga za globalnim rješenjem; Obrazovanje za mir: Pregled; Ljudska prava i nenasilje: Obrazovanje za mir u Hrvatskoj; Vizije, provizije I realnost: Obrazovanje za demokratsko građanstvo u Hrvatskoj; Standardi i strategije učenja za ljudska prava.*

Zadnjih nekoliko godina voditeljica je ili članica nekoliko međunarodnih projekata. Tako je bila voditeljica UNESCO-va projekta "Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole", suvoditeljica UNESCO-va projekta MOST za Hrvatsku, članica projekta Vijeća Europe "Obrazovanje za demokratsko građanstvo", članica međunarodnog projekta EURED (Europsko obrazovanje kao obrazovanje za mir), voditeljica regionalnog projekta SEE HRC-NET (Mreža sveučilišnih centara za ljudska prava u Jugoistočnoj Europi) za Hrvatsku, članica međunarodnog projekta EDC-QA (Indikatori kvalitete u obrazovanju za demokratsko građanstvo). Suradivala je i s Direktoratom za mlade Vijeća Europe na razvoju obrazovanja za ljudska prava mladih, bila evaluator projekata u području obrazovanja Proširenog procesa Graz Pakta o stabilnosti za Jugoistočnu Europu i suradnica Svjetske banke.

Od sredine devedesetih neprekidno djeluje na uvođenju obrazovanja za ljudska prava, demokratsko građanstvo, mir i međunarodno razumijevanje diljem Europe, što u najvećoj mjeri obavlja volonterski. Kao ekspert Vijeća Europe, UNESCO-a i drugih međuvladinih i nevladinih organizacija sudjelovala je na više desetaka skupova u području obrazovanja za ljudska prava i drugim srodnim područjima. Tako je na poziv organizatora boravila u svojstvu predavača, izvjestitelja, uvodničara, moderatora, regionalnog eksperta i/ili predstavnika UNESCO-a i Vijeća Europe u Albaniji, Austriji, Belgiji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Crnoj Gori, Estoniji, Finskoj, Francuskoj, Grčkoj, Italiji, Litvi, Mađarskoj, Nizozemskoj, Njemačkoj, Poljskoj, Portugalu, Rumunjskoj, SAD, Sloveniji, Srbiji, Turskoj itd. Od 1998. gotovo je redovito

pozivana na konferencije u području obrazovanja u organizaciji zemalja predsjedateljica Europske unije.

U listopadu 2002. Odbor ministara Vijeća Europe je donio odluku kojom se priznaju rezultati projekta Vijeća Europe "Obrazovanje za demokratsko građanstvo" kao polazište za izradu europskih programa u tom području. Među tim radovima je i studija 'Strategije učenja za demokratsko građanstvo' kojoj je ona ko-autor.

Posljednjih desetak godina bila je gost-predavač na nekoliko sveučilišta u svijetu, a od 2000. do 2002. predavala je na Ljetnom sveučilištu Srednjeeuropskog sveučilišta u Budimpešti (CEU-SUN) u tečaju "Interkulturalno građanstvo: Istočnoeuropski kontekst", a 2005. sudjeluje kao predavač na poslijediplomskom studiju UN-ova Sveučilista za mir, Costa Rica.

Bila je predsjednica Povjerenstva za ocjenu projekata iz područja obrazovanja Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske i Povjerenstva za obrazovanje Instituta Otvoreno društvo – Hrvatska, te članica Povjerenstva Sveučilišta u Zagrebu za usklađivanje sa standardima Europske unije, Hrvatskog povjerenstva za UNESCO, Nacionalnog odbora za obrazovanje o ljudskim pravima i voditeljica koordinacije za izradu sveučilišnog programa iz tog područja.

Godine 2001. pokrenula je osnivanje *Istraživačko-obrazovnog centra za ljudska prava i demokratsko građanstvo* pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu kojemu je od 2002. voditeljica. Centar je u nekoliko mjeseci postavio svoju web-stranicu, organizirao dva seminara i započeo pripremu projekta o obrazovanju za ljudska prava na sveučilištu.

Dobitnik je predavačko-istraživačke stipendije Zaklade Fulbright za Sveučilište u Berkeleyju, Državne nagrade "Ivan Filipović" za unaprjeđenje znanosti o odgoju, nagrade "Grb Grada Makarske" s Plaketom, "Nagrade Općine Tučepi" za promicanje lokalne kulturne baštine i Nagrade za ljudska prava Europskog pokreta Hrvatska i Europskog doma Zagreb. Godine 2002. Odbor za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske kandidirao ju je za UNESCO-vu nagradu za mirovno obrazovanje.

POPIS RADOVA

Knjige (ko/autorstvo, uredništvo, priređivanje)

Spajić-Vrkaš, V.; Stričević, I.; Maleš, D. i Matijević, M. *Poučavati prava i slobode: Priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu*. Zagreb: Istraživačko-obrazovni Centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 2004.

Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I. *Strategies for Learning Democratic Citizenship* (Strategije za učenje demokratskog građanstva). Strasbourg: Council of Europe, 2000., doc. DECS/EDU/CIT (2000) 16.

- Prijevod iz izvornika: *Strategies for Learning Democratic Citizenship*:
 (na francuski) Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I. *Stratégies pour apprendre la citoyenneté démocratique* (Strategije za učenje demokratskog građanstva). Strasbourg: Conseil de l'Europe, 2000., doc. DECS/EDU/CIT (2000) 16.
- (na njemački) Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I. *Demokratie-Lernen in Europa* (Učenje demokracije u Europi). Strasbourg: Council of Europe, 2000., doc. DECS/EDU/CIT (2000) 16 All.
- (na hrvatski) Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I. *Učenje za demokratsko građanstvo u Europi*. Zagreb: Centar za istraživanje, izobrazbu i dokumentaciju u obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 2002.
- (na bugarski) Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I.
- Spajić-Vrkaš, V. *Peace and Human Rights for Croatian Primary School Project* (Projekt Mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole). Zagreb: Croatian Commission for UNESCO, 2000.
- Vidačak, I.; Spajić-Vrkaš, V. i Božić, J. (prir.) *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Međunarodni adresar*. Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole', 2000.
- Božić, J.; Spajić-Vrkaš, V.; Silov, M. i Fresl-Dumančić, I. (prir.) *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Bibliografija radova s bilješkama*. Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole', 2000.
- Spajić-Vrkaš, V. *Stocktaking Research on Policies for Education for Democratic Citizenship in Southeast Europe - Country Report: Croatia* (Istraživanje o politikama obrazovanja za demokratsko građanstvo u Jugoistočnoj Europi: nacionalno izvješće: Hrvatska). Strasbourg: Council of Europe, 2001., doc. DGIV/EDU/CIT (2001) 45 Croatia.
- Spajić-Vrkaš, V. *Odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo u Hrvatskoj: Izvješće*. Zagreb: Centar za istraživanje, izobrazbu i dokumentaciju u obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2002. (revidirani prijevod na hrvatski izvornika *Stocktaking Research on Policies for Education for Democratic Citizenship in Southeast Europe - Country Report: Croatia*. Strasbourg: Council of Europe, doc. DGIV/EDU/CIT (2001) 45 Croatia);
- Spajić-Vrkaš, V. (ur.) *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Međunarodni i domaći dokumenti*. Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole', 2001.
- Spajić-Vrkaš, V.; Kukoč, M i Bašić, S. *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Interdisciplinarni rječnik Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO i Projekt 'Obrazovanje za mir i ljudska prava za hrvatske osnovne škole', 2001.,*
- Vučinić, N.; Spajić-Vrkaš, V. i Bjeković, S. (ur.) *Ljudska prava za nepravnike*. Podgorica: Centar za ljudska prava Univerziteta Crne Gore i Zagreb: Istraživačko-obrazovni centar

za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2003.

W. Wintersteiner; Spajić-Vrkaš, V. i Deutch, R. (eds.) *Peace Education in Europe: Visions and experiences* (Obrazovanje za mir u Europi: Vizije i iskustva). Münster/New York/München Berlin: Waxmann, 2003.

Studije

Spajić-Vrkaš, V. i Ilišin, V. *Youth in Croatia 2002*. Zagreb (Mladi u Hrvatskoj 2002: Istraživanje): Research and Training Centre for Human Rights and Democratic Citizenship of the Faculty of Philosophy University of Zagreb, April 2003. (<http://www.ffzg.hr/hre-edc>, publications)

Spajić-Vrkaš, V. All-European Study on Policies for Education for Democratic Citizenship: Follow-up to the Stocktaking Research on Policies for Education for Democratic Citizenship in Southeast Europe - Country Report: Croatia. *Strasbourg : Council of Europe, August 2003.* (<http://www.ffzg.hr/hre-edc>, publications).

Spajić-Vrkaš, V. (u suradnji s Božić, J. i Pirsl, E.) *Education for Democratic Citizenship: From Policy to Effective Practice through Quality Assurance. Stocktaking in Southeast Europe. Country Report: Croatia*. Zagreb: Research and Training Centre for Human Rights and Democratic Citizenship of the Faculty of Philosophy University of Zagreb, June 2003. (UNESCO EDC-QA project) (<http://www.ffzg.hr/hre-edc>, publications).

Članci:

Spajić-Vrkaš, V. "Pluriculturalism and education: Beyond the folklore of separation and the rhetoric of integration". U: Bayer-Allen, S. i Čučić, Lj. (ur.) *The Challenges of Pluriculturalism in Europe*. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft u suradnji s Europskim domom Zagreb, 2000, 155-166.

Spajić-Vrkaš, V. "Pokušaj redefiniranja naobrazbe elita i modernizacije školovanja u kontekstu europskih integracija." U: Čengić, D. i Rogić, I. (ur.) *Upravljačke elite i modernizacija*. Zagreb: Institut društvenih znanosti 'Ivo Pilar', 2001., 167-194.

Spajić-Vrkaš, V. "Antropologija odgoja i obrazovanja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu: Retrospektiva i perspektiva". *Etnološka tribina*: 31, 2001, 204-214.

Spajić-Vrkaš, V. "Croatian public administration and NGO in the educational arena: Is there a forgotten ally waiting to join in?" U: I. Vidačak (ur.) *NGOs and Public Administration: Perspectives of Partnership in the process of European Integration: Proceedings*. Zagreb: Institute for International Relations (IMO), 2001, 105-121.

Wintersteiner, W.; Spajić-Vrkaš, V. i Deutsch, R. "Europe, education and peace challenge." U: W. Wintersteiner, V. Spajić-Vrkaš i R. Deutch (ur.) *Peace Education in Europe: Visions and experiences*. Münster/New York/München/Berlin: Waxmann, 2003, 11-19.

- Spajić-Vrkaš, V. "Human rights and nonviolence: Peace education in Croatia." U: Wintersteiner, W.; Spajić-Vrkaš, V. i Deutch, R. (ur.) *Peace Education in Europe: Visions and experiences*. Münster/New York/München/Berlin: Waxmann, 2003, 262-291.
- Spajić-Vrkaš, V. "Peace and peace education: A long lasting search for global solution." U: W. Wintersteiner, Spajić-Vrkaš, V. i Deutch, R. (eds.) *Peace Education in Europe: Visions and experiences*. Münster/New York/München Berlin: Waxmann, 2003, 45-70.
- Spajić-Vrkaš, V. "Visions, provisions and reality: Political changes and education for democratic citizenship in Croatia." *Cambridge Journal of Education: Vol. 33, 2003, br. 1, 33- 51.*
- Spajić-Vrkaš, V. "Međunarodni standardi i strategije učenja za ljudska prava." U: Vučinić, N.; Spajić-Vrkaš, V. i Bjeković, S. (ur.) *Ljudska prava za nepravnike*. Podgorica: Centar za ljudska prava Univerziteta Crne Gore i Zagreb: Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2003, 53-86.
- Spajić-Vrkaš, V. "From monoculture to multicultural: A critical perspective on the development of pluralism in education." XV ICAES: *Humankind/Nature Interaction: Past, Present and Future: Abstracts*, 2003.
- Spajić-Vrkaš, V. «Profile of Teaching Profession.» 3rd Informal Conference of Ministers of Education of South-East Europe *Strengthening the Teaching Profession as a Driving Force for Development* (Istanbul 24-25 travnja 2004.). Strasbourg: Vijeće Europe 2004, Doc. MED-SEE 3-6 (objavljeno na engleskom i francuskom jeziku).
- Spajić-Vrkaš, V. "Međunarodni standardi za izradu medijske politike okrenute djeci i mladima." *Dijete i društvo; Vol. 5, 2003, br. 2-3, 165-187.*
- Spajić-Vrkaš, V. "Learning for civic empowerment and responsibility in Europe: Visions, provisions and barriers." U: Markos, C. (ed.) *Intercultural Education in an Enlarged Europe: International Conference Proceedings. Athens: Institute for the Greek Diaspora Education and Intercultural Studies I.P.O.D.E., 2004., str..... (objavljeno na engleskom i grčkom jeziku) (u tisku, izlazi u travnju).*
- Spajić-Vrkaš, V. "The emergence of multiculturalism in education: From ignorance to separation through recognition." U: Mesić. M. (ur.) *Experience and Perspectives of Multiculturalism: Croatia in Comparison to Other Multicultural Societies*. Zagreb: FFPress i Croatian Commission for UNESCO, 2004, 87-101.

Dr. sc. Nikša Nikola Šoljan, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za pedagogiju

e-mail: educa@mail.htnet.hr

Datum zadnjeg izbora: 2001. (redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

Rođen 1942. godine. U Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu radi od 1971. godine i to u različitim zvanjima: asistenta, docenta, izvanrednog i redovitog profesora. Objavio je desetak knjiga i veći broj članaka u časopisima i drugim publikacijama. Noviji radovi uključuju: «Pedagogijska znanost na prijelazu u 21. stoljeće: kontekstualizacija pedagogijskih razvoja», u: *Odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva*. Zagreb: HPKZ, 2003, str. 23-43; - (ur.), *Pedagoški inovatori: pedeset velikih mislilaca o odgoju i obrazovanja*. Zagreb: Educa, 2005. (u tisku); - (ur.), *O učenju*. Zagreb: Educa, 2005. (u tisku).

- U znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju izabran je 2001.

POPIS RADOVA

Šoljan, N.N. (2003), Pedagogijska znanost na prijelazu u 21. stoljeće: kontekstualizacija pedagogijskih razvoja, u: *Odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva*. Zagreb: HPKZ, str. 23-43; - (ur.),

Pedagoški inovatori: pedeset velikih mislilaca o odgoju i obrazovanja. Zagreb: Educa, 2005. (u tisku); - (ur.),

O učenju. Zagreb: Educa, 2005. (u tisku).

Dr. sc. Vlasta Vizek Vidović, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za psihologiju

e-mail:

Datum zadnjeg izbora: 2001. (redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

1950. g. rođena u Zagrebu gdje je završila osnovno, srednje i visokoškolsko obrazovanje.
1973. g. diplomirala na Filozofskom Fakultetu u Zagrebu psihologiju, engleski jezik i sociologiju.
1973.g zaposlila se u Centru za socijalni rad grada Zagreba kao psiholog u analitičkoj službi.
1975 g. primljena u Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na Katedru za industrijsku psihologiju
1983 g. stekla doktorat znanosti obranom doktorskog rada iz područja organizacijskog stresa
1984. g. izabrana u znanstveno-nastavno zvanje docenta na Katedri za industrijsku psihologiju
1991. g. prelazi na Katedru za školsku psihologiju na kojoj je danas predstojnik.
1996 g. izabrana u zvanje redovitog profesora na istoj Katedri
1998-2000. g. prodekan za nastavu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u zagrebu
2001.g izabrana u trajno zvanje redovitog profesora
2002. g. prorektor za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu

Nastavni rad

Kao asistent na Katedri za industrijsku psihologiju držala je vježbe za kolegij *Psihofiziologija rada*, a 15 godina predavala je izborni kolegij *"Organizacijska psihologija"*. Na Katedri za školsku psihologiju predaje obavezni kolegij *"Psihologija obrazovanja"* za studente psihologije i pedagogije i izborni kolegij *"Psihologija obrazovanja učenika s teškoćama u školi"*.

Sudjeluje u poslijediplomskom studiju Odsjeka za psihologiju kao voditelj specijalizacije iz školske psihologije, nositelj kolegija i predavač na više kolegija kao i na poslijediplomskim studijima iz glotodidatike i pedagogije na Filozofskom fakultetu. Mentor je i mnogih doktorskih, magistarskih, i diplomskih radnji.

Znanstveni rad

Vodila je i sudjelovala u više znanstvenih projekata Ministarstva znanosti i tehnologije iz područja psihologije ličnosti i motivacije u radu i u učenju: "*Način vrednovanja školskog uspjeha i neke osobine ličnosti učenika*" "*Rukovođenje i međuljudski odnosi*", "*Neki aspekti profesionalnog sazrijevanja u adolescenciji*", kao i u međunarodnom projektu "*Vrijednost rada u životu pojedinca*" koji je 1998. nagrađen nagradom *Ramiro Bujas*.. Vodila je projekt "*Psihosocijalna prilagodba djece nakon rata i podrška škole*", a ujedno je bila koordinator za Hrvatsku UNESCO-vog projekta "*Initial teacher education in the institutions of higher education*". Intenzivno je angažirana u djelovanju Centra za istraživanje i razvoj obrazovanja - IDIZ-a u Zagrebu na razvoju projekata primijenjenog karaktera povezanih sa strategijom razvoja obrazovanja u Republici Hrvatskoj gdje je trenutno voditelj razvojnog i znanstvenog projekta "*Razvoj modela cjeloživotnog obrazovanja nastavnika i učitelja*". Uz to je koordinator TEMPUS SCM projekta "*Strategic management of staff development at university*".

Do sada je objavila (samostalno i u koautorstvu) oko 60 znanstvenih i stručnih radova, 3 knjige, 2 studije, 9 poglavlja u knjigama, a nekoliko knjiga i priručnika prevela je s engleskog. Izlagala je znanstvene radove na tridesetak znanstvenih skupova i kongresa u zemlji i u inozemstvu.

Sudjelovanje u radu stručnih i upravljačkih tijela

Uz obavljanje nastavnih i znanstvenih poslova sudjelovala je u radu mnogih upravnih tijela Fakulteta i Sveučilišta. U razdoblju od 1998-2000 g. bila je prodekan za nastavu Filozofskog fakulteta, a od lipnja do listopada 2000. g. i vršitelj dužnosti dekana Filozofskog fakulteta. Trenutno je predsjednik Matičnog povjerenstva područnog vijeća za polje psihologije, predsjednik i kasnije član povjerenstva Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za stručne ispite za stručne suradnike-psihologe. Bila je i član povjerenstva Ministarstva za školske udžbenike.

Na Sveučilištu je sudjelovala i u radu sveučilišnog odbora za nastavne programe, a bila je anagažirana i u oblikovanju razvojne strategije Sveučilišta. Trenutno je prorektor Sveučilišta u Zagrebu za međunarodnu suradnju i voditelj UNESCO-ove Katedre za menadžment u visokom obrazovanju pri Sveučilištu..

Stručne aktivnosti izvan fakulteta

Suraduje intenzivno na projektima više nevladinih udruga. U *Društvu za psihološku pomoć* osobito je angažirana na projektu razvoja kriznih intervencija, u *Centru za prava djeteta - CISP* sudjeluje na projektima promocije i monitoriranja dječjih prava, a u Udruzi roditelja *Korak po Korak* sudjeluje u projektu razvojnog pristupa obrazovanju. Član je *Foruma za slobodu odgoja* u kojem je i voditelj projekta "*Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskom obrazovanju*" za što je dobila i posebno priznanje *Formu za slobodu odgoja* u 2005.g. . Kontinuirano suraduje kao konzultant i istraživač te kao voditelj seminara iz područja managementa, obrazovanja i komunikacije s nekim visokoškolskim institucijama, istaknutim tvrtkama i strukovnim udruženjima.

Član je Društva psihologa Hrvatske, i više međunarodnih udruženja: Evropskog udruženja za psihologiju ličnosti (EAPP), Svjetskog udruženja za školsku psihologiju (ISPA), te Evropskog udruženja za istraživanje u području učenja i poučavanja (EARLI).

POPIS RADOVA

1. Znanstveni radovi

1.1. Knjige (udžbenici i priručnici)

1. S grupom autora (P. Zarevski ur.): *Učitelji za učitelje - primjeri provedbe načela aktivne/efikasne škole*, UNICEF, Zagreb, 2000. (156 str.)
2. Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović Štetić, V., Miljković D. *Psihologija obrazovanja*, IEP, Zagreb, 2003. (640 str.)

1.2. Poglavlja u knjizi

1. Vizek Vidović, V. (1999.): *Normal development and common problems in Children*, u Ajduković, D Joshi, P. T. (ur.) *Empowering Children - Psychosocial assistance under difficult Circumstances*, Society for Psychological Assistance, Zagreb.(str.21-31).
2. Vizek Vidović, V. i Arambašić, L.(2000.): *Psihološke krizne intervencije*, u Arambašić, L. (ur.) *Psihološke krizne intervencije*, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb.
3. Vizek Vidović, V., Vlahović Štetić, V.(2003.): *Current models and new developments in Croatian teacher education*, u Moon, B., Vlasceanu, L., Barrows, L.C. (ur): *Institutional approaches to teacher education within higher education in Europe: current models and new developments*, Studies in higher education, UNESCO-CEPES, Bucharest, 2003. 51-64.
4. Vizek Vidović, V. (2004.): *Psihologija obrazovanja – temeljna obrazovna znanost: 100 godina razvoja* u A.Bežen (ur.): *Temeljne edukacijske znanosti i metodike nastave*, Akademija odgojnih znanosti Hrvatske, Profil, Zagreb. 41-49.

1.3. Znanstveni radovi objavljeni u časopisima s međunarodnom recenzijom (ili u s njima izjednačenim domaćim časopisima)

1. Vlahović-Štetić V., Vizek Vidović V., Arambašić, L. (1999.): *Motivational characteristics in mathematical achievement: comparison of gifted high-achieving, gifted under-achieving and non gifted pupils*, High Ability Studies, Vol 10. br. 1. 37-49.
2. Vizek Vidović V. (1999.): *Self-referenced cognitions and mathematic grades in secondary school*, Studia Psychologica, 41, str. 133-142.
3. Vizek Vidović, V. i Vlahović-Štetić, V. (1999.): *Neke metrijske karakteristike skale za procjenu ponašanja učenika u razredu*, Revija za rehabilitacijska istraživanja, br.1. 51-62.

4. Vizek Vidović, V., Vlahović-Štetić, V. i Bratko, D. (1999.): Pet ownership and socio-emotional development of school children, *Anthrozoos*, 12(4), 211-217.
5. Keresteš, G., Arambašić, L. Kuterovac-Jagodić G., Vizek Vidović, V. (1999.): *Pet ownership and children's self-esteem in the context of war*, *Anthrozoos*, 12(4), 218-223.
6. Arambašić, L. Keresteš, G. Kuterovac-Jagodić G., Vizek Vidović, V. (2000): *The role of pet ownership as possible buffer variable in traumatic experience*, *Studia psychologica*, 42, 135-146.
7. Vizek Vidović V., Kuterovac-Jagodić, G., Arambašić L. (2000): *Posttraumatic symptomatology in children exposed to war*, *Scandinavian Journal of Psychology*, 41, 297-306.
8. Arambašić, L. i Vizek Vidović. V. (2000): *Posredujuća uloga životinja u terapijskim programima*, *Revija za rehabilitacijska istraživanja*, vol 36.br.1. 17-24.
9. Vizek-Vidović, V. Arambašić, L., Keresteš, G., Kuterovac-Jagodić, G. i Vlahović-Štetić, V. (2001.) *Pet ownership in childhood and socio-emotional characteristics, work values and professional choices in early adulthood*, *Anthrozoos*, 14 (4), 224-231.
10. Rovan, D. i Vizek Vidović, V. (2003.): *Service learning in the university: a case study*, *Thinking classroom –international journal of reading, writing and critical reflection*, vol 4/1, str. 14-19.

1.4. Znanstveni radovi objavljeni u domaćim recenziranim časopisima

1. Vlahović-Štetić, V., Kišak, M. i Vizek Vidović, V. (2001.) *Uspješnost rješavanja problemnih matematičkih zadataka – provjera matematičko-logičkog modela*, *Suvremena psihologija* 3 (2000), 1-2, 49-66.
2. Vizek Vidović, V. (2002). *Uloga škole u skrbi o djeci i mladima svjedocima rata* *Dijete i društvo - časopis za promicanje prava djeteta*, god. 4/1-2,

Dr. sc. Ivan Cifrić, red. prof.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za sociologiju

e-mail: tleskova@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 16. rujna 1997.(redoviti profesor – trajno zvanje)

ŽIVOTOPIS

Ivan Cifrić (1946., Petrijevci) redoviti profesor sociologije na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao sociologija-filozofija (1969.), magistrirao (1973.) i doktorirao (1980). Izabran za asistenta (1970.), docenta (1981), profesora u trajnom zvanju (1997). Boravio je u Njemačkoj kao stipendist Zaklade Alexander von Humboldt-Stiftung (1984/5, '92. i '94.).

Na Filozofskom fakultetu predavao je na dodiplomskom studiju: Statistiku, Sociologiju sela, Sociologiju obrazovanja, Sociologiju religije a uveo je u program studija sociologije predmete Hrvatsko društvo i Socijalna ekologija. Pokrenuo je poslijediplomski studij «Socijalna ekologija» a bio je i voditelj općeg poslijediplomskog studija na Odsjeku. Predavao je Sociologiju obrazovanja za studente PMF, Muzičke akademije i Defektologije, a Socijalnu ekologiju na Odsjeku za sociologiju u Zadru. Sudjelovao je kao gost predavač ili voditelj kolegija na nekim poslijediplomskim studijima u Zagrebu, Zadru i Ljubljani.

Organizirao je «Sociološku ljetnu školu» (Crikvenica 1987.-1990.) i nekoliko domaćih skupova («Uloga znanosti u održivom razvoju» u suradnji s HAZ-u (1993.), «Bioetika. Iskušenja znanosti i društvu» (1997.), «Tijekovi i mijena mišljenja, svijeta i čovjeka» (2000.) kao i njemačko-hrvatski skup «Ekološki izazovi modernom društvu» (1996.). Sudjelovao je i na drugim međunarodnim znanstvenim skupovima u Opatiji (Društvo i tehnologija) Cresu (Dani Frane Petrića), Puli (The 4th SONT, 1993.), Bratislavi (Die Möglichkeiten und Perspektiven der West-Ost Zusammenarbeit, 1994.), Poreču (The 5th SONT, 1995.), Torunu (Wissenschaft und Gesellschaft im Dialog, 1995), Bonnu (Deutsch-Polnisch-Kroatischen Philosophentreffen, 1999.), Dubrovniku (Bioethik in Süd- und Südosteuropa, 2003.).

Vodio je nekoliko znanstvenih projekata: «Ekološka svijest mladih» (1986.-'87.), «Ekološki aspekti društvenog razvoja» (1986.-'90.), «Socijalnoekološki aspekti razvoja» (1990.-'96.), «Socijalnoekološki i modernizacijski procesi u Hrvatskoj» (1996.-2000.), a trenutno vodi projekt «Modernizacija i identitet hrvatskog društva» (2002.-2005.). Skrbio je o nekoliko znanstvenih novaka/inja.

Objavio je preko stotinu znanstvenih i stručnih radova u časopisima i zbornicima, te više od 50 recenzija inozemnih knjiga. Objavio je deset knjig: Revolucija i seljaštvo (1981.), Klasno društvo i obrazovanje (1984.). Ekološka svijest mladih (1987., koaut. B. Čulig), Ekološka adaptacija i socijalna pobuna (1990.), Ogledi iz sociologija obrazovanja (1990.), Napredak i opstanak (1994.), Bioetika (2000.), Moderno društvo i svjetski etos (2000.), Okoliš i održivi razvoj (2002.), Ruralni razvoj i modernizacija (2003). Uredio je nekoliko zbornika.

Bio je pročelnik Odsjeka za sociologiju 1981.-'83. i '96.-'98.; predsjednik Hrvatskog sociološkog društva 1986.- '88. i '88.-'90.; predstojnik Zavoda za sociologiju 1986-'02. Urednik je i pokretač časopisa «Socijalna ekologija» (1992.) i biblioteke «Razvoj i okoliš» (1994.), a jedan je od pokretača časopisa «Revija za sociologiju». Član je uredništva časopisa «Sociologije sela». Član je HSD, ISA (RC24), Hrvatskog bioetičkog društva, Kluba hrvastkih humboldtovaca.

Nagrađen je «Velikom medaljom» Filozofskog fakulteta (1991.) i «Godišnjom državnom nagradom za znanost» (2000.).

POPIS RADOVA

Popis objavljenih radova u posljednjih pet godina: (2000.-2005)

I. Knjige:

1. Ruralni razvoj i modernizacija. IDIS, Zagreb, 2003. (502 str.)
2. Okoliš i održivi razvoj. HSD i Zavod za sociologiju, Zagreb, 2002. (261 str.)
3. Moderno društvo i svjetski etos. HSD i Zavod za sociologiju, Zagreb, 2000. (262 str.)
4. Bioetika i ekologija. Matica hrvatska, Zaprešić, 2000. (222 str.)

II. Radovi u časopisima:

1. Orijentacijski identitet. Socijalna ekologija, 13(3-4): ?, 2004.
2. Globalizacija i svjetski etos. Filozofska istraživanja, 24(2):355-368, 2004.
3. Religija i svjetski poredak (koautor: Nikodem K.) Informatologija, 37(2):104-109, 2004.
4. Značaj iskustva seljačke poljoprivrede za ekološku poljoprivredu. Sociologija sela, 41(1-2):5-27, 2003.
5. Seoska domaćinstva o zagađivanju okoline. Sociologija sela, 40(3-4):443-458, 2002.
6. Prilog tradicijskog iskustva paradigmi održivog razvoja. Socijalna ekologija, 11(4):297-316, 2002.
7. Dubinski ekološki pokret. «Ekozofija T» Arne Naessa. Socijalna ekologija, 11(1-2):29-55, 2002.
8. Ruralni metabolizam. Socijalna ekologija, 10(1-2):27-41, 2001.
9. Bioetika i sociologija. Filozofska istraživanja, 21(4):599-608, 2001.
10. Konfliktne perspektive suvremenog svijeta. Informatologija, 34(3-4):213-216, 2001.
11. Ekskurs o održivom razvoju. Socijalna ekologija, 10(3):157-170, 2001.
12. Održivi razvoj i strategija zaštite okoliša. Socijalna ekologija, 9(3):233-248, 2000.
13. Ekozofija – zaboravljena mudrost Zemlje. Informatologija, 33(1-2):13-16, 2000.
14. Percepcija nekih odnosa crkve i države i uloga crkve i religije u društvu. Sociologija sela, 38(1-2):227-270, 2000.

III. Radovi u zbornicima:

1. Mir među religijama kao pretpostavka mira u svijetu. Religijski identitet, konflikti i dijalog (koautor Nikodem, K.). U: Mitrović, Lj. / Đorđević, B. D. / Todorović, D. /ur/. Društvene promene, kulturni i etnički odnosi i evrointegracijski procesi na Balkanu. Sven; institut za sociologiju F. F. u Nišu, Niš 2004. Str. 127-150.
2. Modernizacija i ruralni razvoj. U: Plenković, J. /ur/. Društvo i tehnologija. Građevinski fakultet u Rijeci, Rijeka 2003. Str. 25-18.
3. Iskustva mješovite poljoprivrede: Obiteljsko gospodarstvo u tranzicijskim promjenama i novim izazovima. U: Štambuk, M. / Šundalić, A. /ur/. Razvojne perspektive ruralnog svijeta Slavonije i Baranje. Institut «Ivo Pilar», Zagreb, 2003. Str. 127-143.
4. Zagađivanje i ugrožavanje seoskog okoliša. U. Štambuk, M. / Rogić, I. / Mišetić, A. /ur/.

- Prostor iza. Institut «Ivo Pilar», Zagreb, 2002. Str. 267-284.
5. Globalizacijski izazovi i protuslovlja. U: Plenković, J. /ur/. Društvo i tehnologija. Građevinski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002. Str. 36-38.
 6. Znakovi nade i tendencije beznađa u današnjem hrvatskom društvu. U: Ančić, N. A. / Bižaca, N. /ur/. Kršćanska nada na početku novoga stoljeća, Crkva u Svijetu, Split, 2001. Str. 47-62.
 7. Edukacija za život na zemlji. U: Vuleta, B. / Vučković, A. /ur/. Odgovornost za život. Franjevački institut za kulturu mira, Split, 2000. Str. 603-620.
 8. Bios i ethos – okoliš u bioetičkoj paradigmi. U: Čović, A. /ur/. Izazovi bioetike. Pergamena, Zagreb, 2000. Str. 169-181.
 9. Moderno društvo i pretpostavke vizija svijeta. U: Budin, L. / Roić, S. /ur/. Znanost za 21. stoljeće. Klub hrvatskih humboldtovaca, Zagreb, 2000. Str. 19-33.
 10. Čovjekov planetarni izazov. U: Cifrić, I /ur/. Znanost i društvene promjene. HSD i Zavod za sociologiju F. F., Zagreb, 2000. Str. 413-426.

Kvalifikacijski radovi:

SOCIOLOGIJA OBRAZOVANJA

I. Knjige:

1. Klasno društvo i obrazovanje. Školska knjiga, Zagreb 1984., 310 str. (studija: 3-89 str.)
2. Ogledi iz sociologije obrazovanja. Školske novine, Zagreb 1990., 202 str.

II. Članci u časopisima i zbornicima:

1. Edukacija za život na zemlji. U: Vučković, A. / Vuleta, B. /ur/. Odgovornost za život. Franjevački institut za kulturu mira, Split 2000., str. 603-620.
2. Obrazovanje između tradicije i modernizacije. Obrazovanje odraslih, 42(1-4):23-35, 1998.
3. Ekološki izazovi obrazovnom kurikulumu. Društvena istraživanja, 5(1):59-74, 1996.
4. Ekološka pismenost između kulturne tradicije i ekološke svakodnevice. Socijalna ekologija, 5(3):403-421, 1996.
5. Nejednakosti u obrazovanju. Marksističke teme, 12(1-2):35-51, 1989.
6. Professional Vacillation, or the Exodus of Young Scientists and Scholars: U: N. Nikša Šoljan, Higher Education in Yugoslavia, Andragoški centar, Zagreb 1989., str. 103-113.
7. Na marginama Durkheimovog poimanja odgoja i obrazovanja. U: Kalanj, R. / Šporer, Ž. /ur/. Emile Durkheim i suvremena sociologija. SDH, Zagreb 1987., str. 85-97.
8. Profesionalna kolebljivost ili exodus mladih znanstvenih radnika. U: Kalanj, R. / Šporer, Ž. /ur/. Inteligencija i moderno društvo. SDH, Zagreb 1986., str. 165-177.
9. Obrazovanje i društvena reprodukcija. U: Flere, S. /ur/. Proturječja suvremenog obrazovanja. CDD, Zagreb 1986., str. 305-332.
10. Znanstvenici i društvo. U: Ben-David, J. Uloga znanstvenika u društvu. Školska knjiga, Zagreb 1986., str. 5-16.

Dr. sc. Nenad Karajić, doc.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za sociologiju

e-mail: nkarajic@ffzg.hr

Datum zadnjeg izbora: 18. lipnja 2001.(docent)

ŽIVOTOPIS

Rođen 1961. godine u Karlovcu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Studij sociologije kao jednopredmetne grupe znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao 1988. godine i stekao stručni naziv diplomirani sociolog.

Poslijediplomski studij *Socijalne ekologije* pri Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu upisuje 1989. godine, nakon čega je primljen na mjesto znanstvenog novaka (mladog istraživača) za znanstveno osposobljavanje i usavršavanje stjecanjem magisterija znanosti u Odsjeku za sociologiju.

Magistrirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 17. siječnja 1995. godine s temom "Socijalno-ekološki aspekti kvalitete života" pred stručnim povjerenstvom u sastavu prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović, prof. dr. sc. Ivan Cifrić i doc. dr. sc. Benjamin Čulig.

Zaposlen kao znanstveni novak na projektu "*Socijalnoekološki i modernizacijski procesi u Hrvatskoj*", 22. prosinca 1998. godine je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, uspješno obranio doktorsku disertaciju pod naslovom "Sociokulturni procesi i ekološke vrijednosti u Hrvatskoj" pred stručnim povjerenstvom u sastavu prof. dr. sc. Rade Kalanj, prof. dr. sc. Ivan Cifrić i prof. dr. sc. Ivan Rogić.

18. lipnja 2001. god. izabran je u znanstveno-nastavno zvanje docenta za znanstveno područje društvenih znanosti, polje sociologija, na Katedri za posebne sociologije u Odsjeku za sociologiju FF-a u Zagrebu, gdje predaje predmete Hrvatsko društvo i Sociologija obrazovanja.

POPIS RADOVA

A. Knjige:

Karajić, N. (2000) *Politička modernizacija. Prilozi sociologiji hrvatskoga društva*. Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo i Zavod za sociologiju FF-a (246 str.).

Marinković, R., Karajić, N. (2004) /ur./ *Budućnost i uloga nastavnika*, Zagreb: PMF.

B. Izvorni znanstveni radovi u domaćim časopisima:

Karajić, N. (2002) Siromaštvo i neslužbeno gospodarstvo u Hrvatskoj – kvalitativni aspekti. *Financijska teorija i praksa* 1/2002, Zagreb: Institut za javne financije, str. 273-300.

C. Radovi u zbornicima:

Karajić, N., Milas, G., Rimac, I. (2001) Oprost i pomirenje u Hrvatskoj, u Vuleta, B., Batarelo, V. J. /ur./ *Mir u Hrvatskoj – rezultati istraživanja*, Hrvatski Caritas Zagreb i Franjevački institut za kulturu mira Split, str. 7-57.

Davidović-Mušica, N., Karajić, N., Marinković, R. (2004) Važnost i razvijenost pojedinih sadržaja i vještina u hrvatskom obrazovnom sustavu, u Marinković, R., Karajić, N. /ur./ *Budućnost i uloga nastavnika*, PMF Zagreb, str. 75-116.

D. Prethodno priopćenje:

Marinković, R., Karajić, N. (2004) Neke odrednice društveno neprihvatljivog ponašanja mladih u Hrvatskoj. *Napredak* 4/2004, Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor, str. 414-426.

Radovi koji ga kvalificiraju za izvođenje nastave:

Sociologija obrazovanja

Karajić, N. (2000) *Politička modernizacija. Prilozi sociologiji hrvatskoga društva*. Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo i Zavod za sociologiju FF-a (246 str.).

Marinković, R., Karajić, N. (2004) /ur./ *Budućnost i uloga nastavnika*, Zagreb: PMF,

4.5. Popis nastavnih radilišta (nastavnih baza) za provođenje praktične nastave, suglasnost rukovoditelja nastavne baze u kojoj se odvija praktična nastava, izjava o postojanju potrebne opreme i prostora za izvođenje praktične nastave sukladno studijskom programu, te popis i kvalifikacija suradnika koji će izvoditi praktičnu nastavu.

U okviru studija pedagogije praktična nastava/stručna praksa predstavlja značajan dio studijskih obveza. Budući da se praktična nastava/stručna praksa realizira u odgojno-obrazovnim i drugim institucijama na području cijele Hrvatske, u nastavku navodimo samo vježbaonicu Filozofskog fakulteta – Osnovnu školu Davorina Trstenjaka u Zagrebu, gdje se realizira osnovni, zajednički dio praktične nastave.

POPIS MENTORA

Osnovna škola Davorina Trstenjaka

1. Vlasta Božić
2. Nada Hižak
3. Beata Doko
4. Ružica Ceranić
5. Ksenija Gojmerac
6. Ana Marija Medved
7. Ariana Razum-Čipčić
8. Vera Kovačević
9. Zrnka Trajkov
10. Lucija Veseli

4.6. Optimalan broj studenata koje se mogu upisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika.

Temeljm nastavnog plana i programa studija pedagogije, a s obzirom na postojeće prostorne kapacitete i broj nastavnika, optimalan broj studenata na preddiplomskom/diplomskom studiju je:

jednopedmetni studij:

15 (uz potporu Ministarstva) + **15** (osobne potrebe) – **ukupno 30** studenata

dvopedmetni studij:

10 (uz potporu Ministarstva) + **10** (osobne potrebe) – **ukupno 20 (+20)** studenata

4.7. Procjena troškova studija po studentu određuje se na nivou Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

4.8. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa, a posebno način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju nastavnog programa.

Nakon završetka semestra studenti evaluiraju sve odslušane predmete i ukupnu organizaciju studija: njihov sadržaj, način izvedbe, rad profesora i odnos prema studentima. Evaluacija se provodi postupkom anketiranja (anonimnim), kao i drugim oblicima provjere.

Dobiveni rezultati analiziraju se na razini pojedinih katedri, nastavnog vijeća Odsjeka za pedagogiju i Filozofskog fakulteta, a osnova su za unapređenje nastave.

5. Strategija razvoja studija

Za realizaciju plana i programa studija pedagogije, temeljem povećanih zahtjeva u okviru preddiplomskog/diplomskog studija (jednopedmetni i dvopedmetni studij, opći/istraživački i nastavnički smjer) potrebno je primiti nastavnike u znanstveno-nastavnom i suradničkom statusu. Prijedlog je sastavljen na osnovu norma sati nastave na pojedinim katedrama Odsjeka za pedagogiju u okviru novog studijskog programa, te postojećeg broja zaposlenih nastavnika.

I do sada je opseg poslova na sadašnjem **dodiplomskom studiju** bio toliki da se sa trenutnim brojem profesora na Odsjeku tek s povećanom satnicom mogao realizirati. Kako Odsjek za pedagogiju organizira i **poslijediplomski doktorski** (i magistarski) **znanstveni studij** (prošle akademske godine-69 polaznika), a i **pedagoško-didaktičku izobrazbu** za sve studente Filozofskog fakulteta (nastavnički smjer - 24 nastavne skupine, oko 1000 studenata), gotovo svi profesori su angažirani znatno iznad norme.

Uz nekoliko profesora (5) koji su u proteklom razdoblju otišli u mirovinu (od 1993. godine na Odsjek za pedagogiju su primljena samo dva profesora – oba na Pedagoško-didaktičku izobrazbu koju Odsjek realizira od 2001. godine) i dva asistenta, od ove akademske godine još **dvoje profesora** (dr.sc. Arjana Miljak, red.prof. i dr.sc. Antun Mijatović, red.prof. rade produženo - nakon 65. godina), a dr.sc. Vladimir Jurić, red.prof. produženo radi već četiri godine.

Takova nepovoljna kadrovska situacija gotovo onemogućava normalano održavanje nastave.

U skladu s novim **nastavnim planom i programom** preddiplomskog i diplomskog **studija pedagogije (3+2)**, te slijedom **odlazaka profesora** s Odsjeka **u mirovinu** potrebna su nova radna mjesta:

- **tri /3/ profesora u znanstveno-nastavnom** statutu:
na katedrama za **didaktiku (1) i sistematsku pedagogiju (2)**.
- **šest /6/ suradničkih radnih mjesta (asistenata):**
na katedrama za **predškolsku pedagogiju (1) i andragogiju (1) didaktiku (1), sistematsku pedagogiju (2), povijest pedagogije (1)**.

Novi djelatnici kratkoročno bi pomogli da se nepovoljna kadrovska situacija na Odsjeku za pedagogiju poboljša. Naravno, kada novi (dvopredmetni i jednopredmetni) studij pedagogije bude u punoj izvedbi (svih 3+2 + /3 doktorski studij/), ni ovaj, povećani broj profesora neće ga moći realizirati, jer u odnosu na sadašnji nastavni plan, opseg nastave predviđa 220 sati nastave godišnje - oko 110 po semestru: preddiplomski i diplomski studij pedagogije (bez pedagoško-didaktičke izobrazbe koju sada realiziraju tri profesora), a na Odsjeku za pedagogiju trenutno radi samo **13 profesora i 2 asistenta**.

U prijedlog za primanje nastavnika na Odsjek za pedagogiju nisu uključene potrebe u okviru stjecanja nastavničke kompetencije studenata Filozofskog fakulteta: nastavnički smjer - pedagoški i didaktički modul (Centar za obrazovanje nastavnika), a koji realiziraju nastavnici s Odsjeka za pedagogiju.

Budući da nije poznat broj studenata nastavničkog smjera pojedinih studijskih grupa, broj nastavnika potrebno je odrediti na razini Filozofskog fakulteta.